

ZŠ ČÁSLAV SADOVÁ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PLATNÝ OD 1. ZÁŘÍ 2023

1. ZÁŘÍ 2023

SADOVÁK
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČÁSLAV, SADOVÁ 1756, OKRES KUTNÁ HORA
Sadová 1756, 286 01 Čáslav

Obsah

1	Identifikační údaje	7
2	Charakteristika školy	8
2.1	Úplnost a velikost školy	8
2.2	Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)	8
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.4	Charakteristika žáků	9
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci	9
2.5.1	Školská rada	9
2.5.2	Sdružení rodičů a přátel dětí a školy	9
2.6	Spolupráce školy s dalšími subjekty	10
2.6.1	Spolupráce s DDM Čáslav	10
2.6.2	Spolupráce se spolkem Eduino, z.s.	10
2.6.3	Spolupráce se spolkem Oddíl Judo ZŠ Sadová Čáslav, z.s.	10
2.6.4	Spolupráce s dalšími sportovními kluby v Čáslavi	10
3	Charakteristika ŠVP	11
3.1	Zaměření školy	11
3.2	Cíle základního vzdělání školy	11
3.3	Klíčové kompetence	12
3.3.1	Kompetence k učení	12
3.3.2	Kompetence k řešení problému	12
3.3.3	Kompetence komunikativní	12
3.3.4	Kompetence sociální a personální	13
3.3.5	Kompetence občanské	13
3.3.6	Kompetence pracovní	13
3.3.7	Kompetence digitální	13
3.4	Průřezová témata	14
3.4.1	Osobnostní a sociální výchova	14
3.4.2	Výchova demokratického občana	15
3.4.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	16
3.4.4	Multikulturní výchova	16
3.4.5	Mediální výchova	17
3.4.6	Enviromentální výchova	17
4	Učební plán – školní rok 2023/24	19
4.1	Přehled tříd, oddělení školní družiny, počet žáků	19
4.2	Přehled oborů vzdělávání	19

4.3	Vzdělávací program ZŠ – I. stupeň, školní rok 2023/24	20
4.4	Vzdělávací program ZŠ – 6. A, 7. A, 8. A školní rok 2023/24	21
4.5	Vzdělávací program ZŠ – 6. B, 7. B, 8. B školní rok 2023/24	22
4.6	Vzdělávací program ZŠ – 6. C, 7. C, 8. C školní rok 2023/24.....	23
4.7	Vzdělávací program ZŠ – 9. A, 9. C školní rok 2023/24	24
4.8	Vzdělávací program ZŠ – 9. B, školní rok 2023/24	25
4.9	Komentář ke školnímu vzdělávacímu plánu	25
5	Učební osnovy	26
5.1	Český jazyk a literatura	26
5.1.1	Český jazyk a literatura – 1.ročník.....	28
5.1.2	Český jazyk a literatura – 2.ročník.....	30
5.1.3	Český jazyk a literatura – 3. ročník.....	33
5.1.4	Český jazyk a literatura – 4. ročník.....	36
5.1.5	Český jazyk a literatura – 5. ročník.....	39
5.1.6	Český jazyk a literatura – 6. ročník.....	42
5.1.7	Český jazyk a literatura – 7. ročník.....	46
5.1.8	Český jazyk a literatura – 8. ročník.....	49
5.1.9	Český jazyk a literatura – 9. ročník.....	52
5.2	Cizí jazyk – Anglický jazyk	54
5.2.1	Anglický jazyk – 1., 2. ročník	56
5.2.2	Anglický jazyk – 3.ročník	57
5.2.3	Anglický jazyk – 4. ročník	59
5.2.4	Anglický jazyk – 5. ročník	61
5.2.5	Anglický jazyk – 6., 7. ročník	63
5.2.6	Anglický jazyk – 8., 9. ročník	65
5.3	Další cizí jazyk – Německý jazyk.....	67
5.3.1	Další cizí jazyk – Německý jazyk 8. - 9. ročník	69
5.4	Matematika	71
5.4.1	Matematika – 1. ročník.....	73
5.4.2	Matematika – 2. ročník.....	75
5.4.3	Matematika – 3. ročník.....	77
5.4.4	Matematika – 4. ročník.....	80
5.4.5	Matematika – 5. ročník.....	83
5.4.6	Matematika – 6. ročník.....	85
5.4.7	Matematika – 7. ročník.....	88
5.4.8	Matematika – 8. ročník.....	91

5.4.9	Matematika – 9. ročník.....	94
5.5	Informatika	97
5.5.1	Informatika – 4. ročník.....	99
5.5.2	Informatika – 5. ročník.....	101
5.5.3	Informatika – 6. ročník.....	103
5.5.4	Informatika – 7. ročník.....	105
5.5.5	Informatika – 8. ročník.....	107
5.5.6	Informatika – 9. ročník.....	109
5.6	Mediální výchova.....	111
5.6.1	Mediální výchova – 6. ročník	114
5.7	Prvouka.....	115
5.7.1	Prvouka – 1. ročník	117
5.7.2	Prvouka – 2. ročník	120
5.7.3	Prvouka – 3. ročník	123
5.8	Přírodověda	127
5.8.1	Přírodověda – 4. ročník.....	129
5.8.2	Přírodověda – 5. ročník.....	131
5.9	Vlastivěda	133
5.9.1	Vlastivěda – 4. ročník.....	135
5.9.2	Vlastivěda – 5. ročník.....	137
5.10	Dějepis.....	139
5.10.1	Dějepis – 6. ročník	142
5.10.2	Dějepis – 7. ročník	144
5.10.3	Dějepis – 8. ročník	146
5.10.4	Dějepis – 9. ročník	148
5.11	Občanská výchova	150
5.11.1	Občanská výchova – 6. ročník.....	153
5.11.2	Občanská výchova – 7. ročník.....	155
5.11.3	Občanská výchova – 8. ročník.....	157
5.11.4	Občanská výchova – 9. ročník.....	160
5.12	Fyzika.....	162
5.12.1	Fyzika – 6. ročník.....	164
5.12.2	Fyzika – 7. ročník.....	166
5.12.3	Fyzika – 8. ročník.....	169
5.12.4	Fyzika – 9. ročník.....	172
5.13	Chemie	174

5.13.1	Chemie – 8.ročník	177
5.13.2	Chemie – 9. ročník	180
5.14	Přírodopis	182
5.14.1	Přírodopis – 6. ročník	185
5.14.2	Přírodopis – 7. ročník	188
5.14.3	Přírodopis – 8. ročník	190
5.14.4	Přírodopis – 9. ročník	193
5.15	Zeměpis	195
5.15.1	Zeměpis – 6. ročník	198
5.15.2	Zeměpis – 7. ročník	202
5.15.3	Zeměpis – 8. ročník	204
5.15.4	Zeměpis – 9. ročník	207
5.16	Hudební výchova	210
5.16.1	Hudební výchova – 1. ročník	212
5.16.2	Hudební výchova – 2. ročník	213
5.16.3	Hudební výchova – 3. ročník	214
5.16.4	Hudební výchova – 4. ročník	215
5.16.5	Hudební výchova – 5. ročník	216
5.16.6	Hudební výchova – 6. ročník	217
5.16.7	Hudební výchova – 7. ročník	218
5.16.8	Hudební výchova – 8. ročník	219
5.16.9	Hudební výchova – 9. ročník	220
5.17	Výtvarná výchova	221
5.17.1	Výtvarná výchova – 1. ročník	223
5.17.2	Výtvarná výchova – 2. ročník	224
5.17.3	Výtvarná výchova – 3. ročník	225
5.17.4	Výtvarná výchova – 4. ročník	226
5.17.5	Výtvarná výchova – 5. ročník	228
5.17.6	Výtvarná výchova – 6. ročník	230
5.17.7	Výtvarná výchova – 7. ročník	232
5.17.8	Výtvarná výchova – 8. ročník	234
5.17.9	Výtvarná výchova – 9. ročník	236
5.18	Výchova ke zdraví	238
5.18.1	Výchova ke zdraví – 6. ročník	241
5.18.2	Výchova ke zdraví – 7. ročník	243
5.19	Tělesná výchova	246

5.19.1	Tělesná výchova – 1. a 2. ročník	251
5.19.2	Tělesná výchova – 3. a 4. ročník	253
5.19.3	Tělesná výchova – 5. ročník	255
5.19.4	Tělesná výchova – 6. ročník	258
5.19.5	Tělesná výchova – 7. ročník	260
5.19.6	Tělesná výchova – 8. ročník	262
5.19.7	Tělesná výchova – 9. ročník	265
5.19.8	Sportovní hry	268
5.20	Pracovní činnosti	270
5.20.1	Pracovní činnosti – 1. ročník	273
5.20.2	Pracovní činnosti – 2. ročník	274
5.20.3	Pracovní činnosti – 3. ročník	276
5.20.4	Pracovní činnosti – 4. ročník	278
5.20.5	Pracovní činnosti – 5. ročník	280
5.20.6	Pracovní činnosti – 6. ročník	282
5.20.7	Pracovní činnosti – 7. ročník	283
5.20.8	Pracovní činnosti – 8. ročník	285
5.20.9	Pracovní činnosti – 9. ročník	287
6	Povinně volitelné předměty	289
6.1	Cvičení z Českého jazyka.....	289
6.1.1	Cvičení z českého jazyka - 8. ročník.....	291
6.1.2	Cvičení z českého jazyka - 9. ročník.....	292
6.2	Cvičení z matematiky	293
6.2.1	Cvičení z matematiky – 8. ročník	295
6.2.2	Cvičení z matematiky – 9. ročník	297
6.3	Zeměpisná praktika	299
6.4	Technická výchova	304
6.5	Sportovní hry	307
6.6	Technické kreslení	312
7	Nepovinné předměty	314
7.1	Konverzace v Anglickém jazyce	314
7.1.1	Konverzace v anglickém jazyce – 8. ročník.....	316
8	Školní vzdělávací program školní družiny	318
8.1	Cílem naší školní družiny je:.....	318
8.2	Klíčové kompetence	318
8.3	Formy zájmového vzdělávání	319

8.4	Časový plán.....	319
8.5	Podmínky přijímání a vyloučení žáků.....	319
8.6	Charakteristika zařízení a materiální podmínky.....	320
8.7	Personální podmínky	320
8.8	Ekonomické podmínky	320
8.9	Podmínky vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	321
8.10	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	321
8.11	Obsah vzdělávacího programu pro školní družinu	321
8.11.1	Místo, kde žijeme	321
8.11.2	Lidé kolem nás	325
8.11.3	Lidé a čas	329
8.11.4	Rozmanitost přírody	330
8.11.5	Člověk a jeho zdraví.....	334

1 Identifikační údaje

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání SADOVÁK rozšířená výuka tělesné výchovy na II. stupni
Název školy:	Základní škola Čáslav, Sadová 1756, okres Kutná Hora
Adresa školy:	Sadová 1756, 286 01 Čáslav
Ředitel školy:	Václav Vondra
Kontakt:	327 315 741, reditel@sadovka.cz
IČO:	711 766 83
IZO:	150 058 161
RED-IZO:	650 058 135
Web:	www.sadovka.cz
Zřizovatel:	Město Čáslav
Adresa:	Nám. J. Žižky z Trocnova 1, 286 01 Čáslav
Kontakt:	327 315 700
Web:	www.meucaslav.cz

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Čáslav Sadová 1756 byla zaregistrována do sítě škol 1. 8. 2003. Je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání maximálně 600 žákům ve věku od šesti do patnácti let. Od školního roku 2022/23 probíhá výuka ve 25 třídách. Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Součást školy	IZO	Kapacita	S účinností od
Základní škola	150 058 161	600	1. 9. 2022
Školní družina	150 058 179	128	1. 9. 2021
Školní jídelna	150 058 187	600	1. 1. 2021

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Škola je v klidné okrajové části města v blízkosti parku. Autobusová zastávka pro dojíždějící žáky je zhruba padesát metrů. Rozsáhlý areál kolem školy je využitý jako sportoviště (travnaté hřiště, víceúčelové hřiště), naučné stezky (přírodní učebna) či prostor pro pěstitelské práce. Součástí je altán, který slouží jako relaxační zóna či místo pro učení venku, i uzavřené parkoviště pro zaměstnance školy.

Vnitřně je škola rozdělena na čtyři bloky. Bloky A slouží převážně prvnímu stupni. V přízemí je umístěna školní družina, která má svůj samostatný vchod. Dále jsou v přízemí kmenové třídy nejmladších žáků a šatny. V prvním a druhém patře se nachází kmenové třídy a odborné učebny. Blok C je obdobně členěn. V přízemí se nalézá samostatný vchod, šatny a kmenové třídy. Ty nalezneme také v prvním patře, ve druhém se pak nachází odborné učebny. V bloku B, který spojuje I. a II. stupeň se nalézá velká aula, bufet, kanceláře vedení školy, v prvním patře jídelna, sborovna a učebna mediální výchovy, ve druhém patře počítačová učebna. V bloku D se nachází dvě tělocvičny se šatnami a příslušenstvím, v prvním patře pak posilovna.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Počet pedagogických pracovníků se v posledních letech zvyšuje úměrně se zvyšováním počtu žáků a tříd.

Školní rok	Počet zaměstnanců	Počet žáků	Počet pedagog. prac.	Počet nepedagog. prac.
2017/18	49	462	37	12
2018/19	50	486	38	12
2019/20	59	523	46	13
2020/21	63	553	49	14
2021/22	66	559	50	16
2022/23	69	598	53	16
2023/24	78	598	61	17

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení Ivana Lněničková (výchovná poradkyně), Michala Palátová (metodik prevence, speciální pedagog), Barbora Volfová (školní sociální pracovníce s psychoterapeutickým výcvikem) a Tereza Jakešová (speciální pedagog).

2.4 Charakteristika žáků

Počet žáků se v posledních letech dostal na hranici kapacity školy, proto s účinností od 1. 1. 2021 byla zvýšena kapacita školní jídelny, s účinností od 1.9.2021 kapacita školní družiny a s účinností od 1. 9. 2022 celková kapacita školy. Žáci do školy přicházejí ze spádové oblasti školy, která je dána obecně závaznou vyhláškou o školských obvodech města Čáslav. Velké zastoupení mají žáci dojíždějící z okolních obcí. Pro školní roky 2020/21 a 2021/22 škola nemohla z kapacitních přijmout všechny zájemce, proto došlo k navýšení kapacity.

Školní rok	Počet žáků	Počet žáků – Čáslav	Počet žáků – okolní vesnice	% Čáslav
2018/19	486	295	191	60,70 %
2019/20	523	308	215	58,89 %
2020/21	553	344	209	62,21 %
2021/22	559	357	202	63,86 %
2022/23	598	382	216	63,88 %
2023/24	598	381	217	63,71 %

Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím žákovského parlamentu. V žákovském parlamentu má zastoupení každá třída od třetího ročníku. Žákovský parlament se zpravidla jednou za měsíc schází s vedením školy a podávají podněty a připomínky k životu a organizaci vedení školy.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci

2.5.1 Školská rada

Školská rada je devítičlenná. Po třech zástupcích má zřizovatel, pedagogický sbor a rodiče. Volby zákonných zástupců a pedagogů do školské rady se konají jednou za tři roky. Školská rada se schází zpravidla dvakrát ročně a na její zasedání je zván ředitel školy. Členy školské rady jsou Zdeňka Veselá, Petra Kundeliusová a Daniel Mikš za zřizovatele, Petra Kočí, Eliška Radová a Václava Kapitánová za rodiče a Ivana Houfková (předsedkyně školské rady), Zdena Krumlová a Miloslava Pucandlová za učitele. Poslední volby do školské rady se konaly 7.10.2021, další budou následovat začátkem školního roku 2024/25.

2.5.2 Sdružení rodičů a přátel dětí a školy

Sdružení rodičů a přátel dětí školy vzniklo v roce 2004 jako dobrovolné sdružení občanů. Sdružení vzniklo z důvodu spolupráce rodičů s vedením školy a pedagogickým sborem s cílem podílet se na výchově, vzdělávání a sportovním vyžití žáků školy.

Výkonným orgánem je Rada rodičů složená z volených zástupců tříd na období jednoho školního roku zpravidla na první rodičovské schůzce. Rada rodičů se schází zpravidla dvakrát ročně, před třídními schůzkami. Na schůzi hlavního výboru je zván ředitel školy a zástupce ředitele školy.

2.6 Spolupráce školy s dalšími subjekty

2.6.1 Spolupráce s DDM Čáslav

Škola dlouhodobě spolupracuje s DDM Čáslav na realizaci a organizaci volnočasových aktivit dětí, žáků ZŠ Sadová. Pedagogičtí pracovníci školy se podílejí na vedení kroužků DDM, které probíhají ve škole. DDM zajišťuje kromě kroužků také zábavní kluby, které fungují na podobném principu jako školní družina.

2.6.2 Spolupráce se spolkem Eduino, z.s.

Spolek Eduino, z.s. vznikl v roce 2021, sídlo má na shodné adrese se školou. Základním účelem spolku Eduino, z.s. je podpora, provozování, organizování, propagace a rozvoj sportovní, tělovýchovné, kulturní a vzdělávací činnosti. Zakládajícími členy spolku jsou pedagogové školy. Spolek spolupracuje se školou na realizaci volnočasových aktivit, které jsou pro školu obtížně realizovatelné. Jedná se například o sportovní soustředění, příměstské tábory, kempy s různým zaměřením.

2.6.3 Spolupráce se spolkem Oddíl Judo ZŠ Sadová Čáslav, z.s.

Oddíl nesoucí název školy vznikl v roce 2012. Základním účelem spolku je zabezpečení podmínek pro sportovní aktivity v judu a ostatních bojových sportech. Škola spolupracuje se spolkem zejména v rámci pronájmu tělocvičny, posilovny a sportovních potřeb.

2.6.4 Spolupráce s dalšími sportovními kluby v Čáslavi

Spolupráce je na smluvní bázi a jedná se zejména o pronájem tělocvičen, posilovny a sportovních potřeb.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Přáli bychom si, aby se stala naše škola místem, kam se budou děti těšit. Chtěli bychom, aby pro ně byl každý školní den výjimečný, aby se něco nového dozvěděly, něco si vyzkoušely anebo aby se jim podařilo vyřešit něco, co jim zpočátku připadalo, že řešení nemá.

Naše škola si klade za cíl zaměřit se na individualitu každého dítěte a vycházet vstříc jeho potřebám. Chceme žáky podporovat při rozvoji jejich osobnosti, prohlubovat jejich nadání. Základním úkolem školy je dát dětem dostatek možností a podnětů, aby se samy učily a objevovaly svět kolem sebe.

3.2 Cíle základního vzdělání školy

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu a praktickému jednání. V základním vzdělávání usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.
- vytvářet atmosféru vzájemného porozumění a spolupráce mezi žáky, mezi žáky a učiteli a mezi učiteli
- tvořivě využívat rozmanitých metod práce, promyšleně volených s ohledem na plnění očekávaných (cílových) výstupů a vytváření klíčových kompetencí žáků
- vytvářet podmínky pro vhodnou seberealizaci žáků, pro rozvíjení jejich zájmů a schopností a pro smysluplné využívání volného času

3.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Klíčové kompetence se různými způsoby prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat jako výsledek celkového procesu vzdělávání. K jejich utváření a rozvíjení musí přispívat veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

3.3.1 Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- vybírá a efektivně využívá vhodné způsoby, metody a strategie učení, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá k učení
- operuje s užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků
- samostatně pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

3.3.2 Kompetence k řešení problému

Na konci základního vzdělání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná problém, promyslí a naplánuje řešení problému
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problému, vyhledává informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, při řešení užívá logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací, leduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3.3.3 Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá, rozumí a vhodně reaguje, argumentuje a obhájí svůj názor
- rozumí textům a záznamům, obrazovým materiálům, přemýšlí o nich, reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci

3.3.4 Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině i celé třídě, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.3.5 Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje se povinnost se postavit proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

3.3.6 Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

3.3.7 Kompetence digitální

Na konci základního vzdělání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života, samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.4 Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do normální výuky. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Mezi průřezová témata patří:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

3.4.1 Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Rozvoj schopností a poznání	INT / Čj, M, VV, HV, TV, Pč	INT / Čj, M, VV, HV, TV, Pč	INT / Čj, M, VV, HV, TV, Pč	INT / Čj, M, VV, HV, TV, Pč	INT / Čj, M, VV, HV, TV, Pč	INT / Čj, Ov, Aj, Př, F, Vv, M, Pč, Hv	INT / Čj, M, Ov, Vv, Aj, F, Př, Hv, Tv, Pč	INT / Čj, M, Ov, Vv, F, Ch, Aj, Čz	INT / Čj, M, Ov, Vv, Ch, Př, Aj, Pč
Sebezpoznání a sebepojetí	INT / Prv	INT / Čj, Prv		INT / VI, Čj		INT / Čj, Ov	INT / Čj, Ov, Tv	INT / Čj, Ov, Čz	INT / Čj, Aj
Seberegulace a sebeorganizace	INT / TV	INT / TV	INT / Prv, Vv	INT / TV	INT / VI, M	INT / Čj, Ov	INT / Čj, Ov, Tv	INT / Čj	INT / Čj, Pč, Ch
Psychohygiéna	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Čj, Vz	INT / Čj, Tv	INT / Čj	INT / Čj, Vv, Vz, Aj, Z
Kreativita	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Pč, VV, TV, HV	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, M, Inf	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, Tv, M, Inf	INT / Čj, Vv, Hv, Aj, Nj, M, Z	INT / Čj, Vz, M, Vv, Aj, Nj, Z
Poznávání lidí	INT / Prv	INT / Prv	INT / Prv			INT / Čj, Ov, Aj, Nj	INT / Čj, Ov, Aj, Nj, Tv	INT / Čj, Aj, Nj	INT / Čj, Aj, Nj
Mezilidské vztahy	INT / Prv	INT / Prv				INT / Čj, Ov, Pč	INT / Čj, Ov, Tv, Vv	INT / Čj, Vv	INT / Čj, D, Vv
Komunikace	INT / Čj, Tv, HV, Prv	INT / Čj, Tv, HV, Prv	INT / Čj, Tv, HV, Prv	INT / Čj, VI, Př, Tv, HV, Prv	INT / Čj, VI, Př, Tv, HV, Prv	INT / Čj, Ov, Vv, Aj, Nj, Inf	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, Tv	INT / Čj, Ov, Vv, Aj, Nj, Z, Inf	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, Inf, Z
Kooperace a kompetence	INT / Čj, Tv, HV, Prv	INT / Čj, Tv, HV, Prv	INT / Čj, M, Př, VI, Tv, HV, Prv	INT / Čj, M, Př, VI, Tv, HV, Prv	INT / Čj, M, Př, VI, Tv, HV, Prv	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, Inf	INT / Čj, Ov, Vv, Aj, Nj, Pč, Tv	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, F, Z	INT / Čj, Vv, Aj, Nj, Z
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT / Prv	INT / Prv	INT / Prv	INT / Čj, M, Př, VI,	INT / Čj, M, Př, VI,	INT / Čj, M	INT / Čj, Ov, M, Tv	INT / Čj, Vv, Aj, Ch, M, Z	INT / Čj, Vv, Aj, M, Z
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT / Čj, M, Prv	INT / Čj, M, Prv	INT / Čj, M, Prv	INT / Čj, M, VI, Př	INT / Čj, M, VI, Př	INT / Čj	INT / Čj, Ov, Tv	INT / Čj, Aj, Ch	INT / Čj, Aj, D

3.4.2 Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Občanská společnost a škola	INT / Čj, M, Prv, VV	INT / Pč	INT / Prv	INT / VI	INT / Čj	INT / F, Čj, Ov, Pč	INT / Čj, Ov, Pč	INT / Čj, Pč, Ov, Čz	INT / Čj, Hv, Pč
Občan, občanská společnost a stát		INT / Prv	INT / Prv	INT / VI	INT / VI, Př, Inf	INT / VZ, Ov, D	INT / VZ, Ov, D	INT / VZ, Ov, D	INT / VZ, Ov, D
Formy participace občanů v politickém životě				INT / VI	INT / VI			INT / Ov	INT / Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT / VI	INT / VI	INT / D, OV	INT / D, OV	INT / D, OV	INT / D, OV

3.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tematického okruhu	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Evropa a svět nás zajímá			INT / Čj, Prv, Vv	INT / Čj, VI, Inf	INT / Inf	INT / Čj, Př, Ov, Aj, Nj, F, Inf	INT / Čj, Př, D, Aj, Vv, Nj, Pč, F, Inf	INT / Čj, Ch, D, Aj, Vv, Hv, Nj, F, Ch, Inf	INT / Čj, Ch, Př, D, Ov, Aj, Nj, Vv, F, Inf
Objevujeme Evropu a svět				INT / VI, Inf	INT / Čj, VI, Hv	INT / Aj, Nj, Vv	INT / Aj, Nj, Z, Vv, Hv	INT / Aj, Nj, Z, Vv, Pč	INT / Aj, Nj, Z, Vv, Pč
Jsme Evropané					INT / Čj, VI, Hv	INT / Čj	INT / Čj, Z, Vv	INT / Vv	INT / Z, D, Aj, Vv, Hv

3.4.4 Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Kulturní difference		INT / Prv				INT / Ov	INT / Ov	INT / Čz	INT / Z, D, Ov
Lidské vztahy	INT / Čj, Hv, Tv, Prv	INT / Čj, Hv, Tv, Prv	INT / Čj, Hv, Tv, Prv	INT / Čj, Př, VI, Hv, Tv	INT / Čj, Př, VI, Hv, Tv	INT / Ov	INT / Ov	INT / Ov	INT / OV, Čj, VZ, Tv
Etnický původ	INT / Prv		INT / Čj, Prv	INT / Hv, Inf	INT / Čj, VI	INT / Čj, D	INT / Ov	INT / Př	INT / Z
Multikulturalita			INT / Čj	INT / Čj, VI	INT / Čj	INT / Aj, Ov	INT / Aj, Ov	INT / Ov, Čj	INT / Ov, Z
Princip sociálního smíru a solidarity	INT / Prv	INT / Prv	INT / Prv	INT / Prv	INT / Čj, VI, Inf	INT / Ov, Tv	INT / Ov, Tv	INT / D, Tv, Ov	INT / Ov, Tv

3.4.5 Mediální výchova

Název tematického okruhu	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT / Prv	INT / Inf	INT / Čj, Inf	INT / Ov, Čj, Inf	INT / Ov, Čj, Inf	INT / Čj, Vv, Př, Ch, Inf	INT / Čj, Ch, Vv, Př
Interpretace obsahu mediálních sdělení			INT / Čj, Prv			INT / Ov, Čj	INT / Ov, Čj	INT / Čj, Vv	INT / Čj, Vv
Stavba mediálních sdělení				INT / Čj		INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj, Vv	INT / Čj, Aj, Vv
Vnímání autora mediálních sdělení					INT / Čj		INT / Čj, Vv	INT / Čj, Vv	INT / Čj, Vv, Inf
Fungování a vliv mediální společnosti				INT / Čj, Vv	INT / Čj, Inf	INT / Ov	INT / Ov	INT / D, Čj, Vv	INT / D, Čj, Hv, Vv
Tvorba mediálních sdělení			INT / Hv	INT / Čj, Vv, Inf		INT / Aj, Vv	INT / Aj, Vv	INT / Aj, Vv	INT / Aj, Vv
Práce v realizačním týmu				INT / Čj, Vv, Inf	INT / Čj, Inf	INT / Vv, Př	INT / Aj, Vv, Př	INT / Aj, Vv, Nj, Ch, Př, Hv	INT / Aj, Vv, Ch, Př

3.4.6 Enviromentální výchova

Název tématického okruhu	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Ekosystémy			INT / Prv, Vv, Pč	INT / Pří	INT / Pří	INT / Př, Pč, Vv	INT / Př	INT / Pč ,Ch, Vv	INT / Př
Základní podmínky životů			INT / Prv, Pč	INT / Pří	INT / Čj, Pč, Pří	INT / Př, Z, F, Pč	INT / Př, F, Ch, Z	INT / Pč, Ch	INT / Př, Pč, Ch, Vv, F, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/Prv		INT/Čj, Prv	INT/ VI	INT/ Pří	INT/Př, Vv	INT/Př, Ov Vv,F	INT/Čz,Ch, F,Vv	INT/Ch,P ř, Vv,Z,Inf
Vztah člověka k prostředí		INT/Prv	INT/Čj, Prv			INT/Př,Vv, Ov	INT/Př, M,Ov,Vv ,Pč	INT/Čz,Vv, Z,F,Ch	INT/Př,C h, F,Vv,Z

4 Učební plán – školní rok 2023/24

4.1 Přehled tříd, oddělení školní družiny, počet žáků

Počet tříd		Počet žáků k 1. 9. 2023			Školní družina	
úsek	celkem	úsek	celkem	z toho dívek		
1.– 5. ročník	15	1. – 5. ročník	337	179	oddělení	4
6. - 9. ročník	12	6. – 9. ročník	261	120		
Celkem	26	Celkem	598	299	zapsaných žáků	120

4.2 Přehled oborů vzdělávání

ŠVP – SADOVÁK – šk. rok 2007 - 2008	MŠMT ČR – č.j. 27 002/2005 – 22
ŠVP – SADOVÁK – od 1. 9. 2016	upraven dle pokynů MŠMT – č.j. 28603/2016
ŠVP – SADOVÁK – od 1. 9. 2017	úpravy dle RVP
ŠVP – SADOVÁK – od 1. 9. 2021	úpravy dle RVP
ŠVP – SADOVÁK – od 1. 9. 2022	úpravy dle RVP
ŠVP – SADOVÁK – od 1. 9. 2023	úpravy dle RVP

4.3 Vzdělávací program ZŠ – I. stupeň, školní rok 2023/24

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ročník										minimální časová dotace	disponibilní časová dotace	celkem
		1.		2.		3.		4.		5.				
		M	D	M	D	M	D	M	D	M	D			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8		7	2	6	4	6	1	6	1	33	8	41
	Cizí jazyk	0	1	0	1	3		3		3		9	2	11
Matematika a její aplikace	Matematika	4		4	1	4	1	4	1	4	1	20	4	24
Informatika	Informatika	0		0		0		1		1		2	0	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2		2		2		0		0		6	0	6
	Přírodověda	0		0		0		1		1	1	2	1	3
	Vlastivěda	0		0		0		1	1	2		3	1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	0	5
	Výtvarná výchova	1		1		1		2		2		7	0	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0	5
Celková časová dotace		19	1	18	4	20	5	22	3	23	3	102	16	118
		20		22		25		25		26				

4.4 Vzdělávací program ZŠ – 6. A, 7. A, 8. A školní rok 2023/24

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ročník								povinná časová dotace	disponibilní časová dotace	skutečnost
		6.		7.		8.		9.				
		P	D	P	D	P	D	P	D			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	1	4		4		4		15	1	16
	Cizí jazyk	3		3		3		3		12	0	12
	Další cizí jazyk					3		3		6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	3	1	4	1	4	1	4		15	3	18
Informatika		1		1		1		1		4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	2		2		1		1		6	0	10
	Občanská výchova	1		1		1		1		4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	2		1	1	2		2		7	1	27
	Chemie					2		2		4	0	
	Přírodopis	1	1	1	1	2		1	1	5	3	
	Zeměpis	1	1	1	1	1	1	1		4	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		4	0	10
	Výtvarná výchova	2		1	1	1		1		5	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1		1						2	0	10
	Tělesná výchova	2		2		2		2		8		
Člověk a svět práce			1	1		1		1		3	1	4
Mediální výchova			1							0	1	
Povinně volitelné předměty					1		1		2	0	4	
Disponibilní časová dotace			6		6		3		3			18
Celková povinná časová dotace		23	6	24	6	29	3	28	3	104	18	122
		29		30		32		31				

4.5 Vzdělávací program ZŠ – 6. B, 7. B, 8. B školní rok 2023/24

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ročník								povinná časová dotace	disponibilní časová dotace	skutečnost
		6.		7.		8.		9.				
		P	D	P	D	P	D	P	D			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	1	4		4		4		15	1	16
	Cizí jazyk	3		3		3		3		12	0	12
	Další cizí jazyk					3		3		6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	3	1	4		4		4		15	1	16
Informatika		1		1		1		1		4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	2		2		1		1		6	0	10
	Občanská výchova	1		1		1		1		4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	1		2		2		2		7	0	20
	Chemie					2		2		4	0	
	Přírodopis	1		2		1		1		5	0	
	Zeměpis	1		1		1		1		4	0	
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		4	0	10
	Výtvarná výchova	2		1	1	1		1		6	0	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1		1						2	0	21
	Tělesná výchova	2	3	2	3	2	3	2	2	8	11	
Člověk a svět práce		1		1		1			1	3	1	4
Mediální výchova			1							0	1	1
Povinně volitelné předměty							1		1	0	2	2
Disponibilní časová dotace			6		4		4		4		18	
Celková povinná časová dotace		23	6	26	4	28	4	27	4	104	18	122
Nepovinné předměty - KAJ							1					
		29		30		32		31				

4.6 Vzdělávací program ZŠ – 6. C, 7. C, 8. C školní rok 2023/24

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ročník								povinná časová dotace	disponibilní časová dotace	skutečnost
		6.		7.		8.		9.				
		P	D	P	D	P	D	P	D			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	2	4	1	4	1	4		15	4	19
	Cizí jazyk	3		3		3		3	1	12	1	13
	Další cizí jazyk					3		3		6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	3	1	4		4		4		15	1	16
											0	
Informatika		1		1		1		1		4	0	4
	Dějepis	2		2		1	1	1	1	6	2	12
	Občanská výchova	1		1		1		1		4	0	24
	Fyzika	1		2		2		2		7	0	
	Chemie					2		2		4	0	
	Přírodopis	1	1	1	1	2		1		5	2	
	Zeměpis	1	1	1	1	1		1		4	2	10
	Hudební výchova	1		1		1		1		4	0	
	Výtvarná výchova	2		1	1	1		1		5	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1		1						2	0	
		2		2		2		2		8		
Člověk a svět práce		1		1		1				3	0	3
Mediální výchova			1							0	1	1
Povinně volitelné předměty					1		1		2	0	4	4
Disponibilní časová dotace			6		5		3		4		18	
Celková povinná časová dotace		23	6	25	5	29	3	27	4	104		122
		29		30		32		31				

4.7 Vzdělávací program ZŠ – 9. A, 9. C školní rok 2023/24

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ročník								povinná časová dotace	disponibilní časová dotace	skutečnost
		6.		7.		8.		9.				
		P	D	P	D	P	D	P	D			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	1	4		4		4		15	1	16
	Cizí jazyk	3		3		3		3		12	0	12
	Další cizí jazyk					3		3		6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	3	1	4		4		4		15	1	16
Informatika		1		1		1		1		4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	2		2		1	1	1	1	6	2	12
	Občanská výchova	1		1		1		1		4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	2		1	1	2		2		7	1	26
	Chemie					2		2		4	0	
	Přírodopis	1	1	1	1	2		1		5	2	
	Zeměpis	1	1	1	1	1	1	1		4	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		4	0	10
	Výtvarná výchova	2		1	1	1		1		5	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1		1						2	0	10
	Tělesná výchova	2		2		2		2		8		
Člověk a svět práce			1	1		1		1		3	1	4
Sportovní hry			1							0	1	1
Povinně volitelné předměty					2		1		2	0	5	5
Disponibilní časová dotace			6		6		3		3		18	
Celková povinná časová dotace		23	6	24	6	29	3	28	3	104	18	122
		29		30		32		31				

4.8 Vzdělávací program ZŠ – 9. B, školní rok 2023/24

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	ročník								povinná časová dotace	disponibilní časová dotace	skutečnost
		6.		7.		8.		9.				
		P	D	P	D	P	D	P	D			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	1	4		4		4		15	1	16
	Cizí jazyk	3		3		3		3		12	0	12
	Další cizí jazyk					3		3		6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	3	1	4		4		4		15	1	16
Informatika		1		1		1		1		4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	2		1		2		1		6	0	10
	Občanská výchova	1		1		1		1		4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	1		2		2		2		7	0	23
	Chemie					2		2		4	0	
	Přírodopis	1	1	2		1		1		5	1	
	Zeměpis	1	1	1	1	1		1		4	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		4	0	10
	Výtvarná výchova	2		1	1	1		1		5	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1		1						2	0	20
	Tělesná výchova	2	2	2	3	2	3	2	2	8	10	
Člověk a svět práce		1		1		1				3	0	3
Povinně volitelné předměty								2		0	2	2
Disponibilní časová dotace			6		5		3		4		18	
Celková povinná časová dotace		23	6	25	5	29	3	27	4	104	18	122
		29		30		32		31				

4.9 Komentář ke školnímu vzdělávacímu plánu

Školní vzdělávací plán se měnil v závislosti na požadavcích.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících základní školy. Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících je uvedena v tabulce učebního plánu.

Na II. stupni je realizován volitelný předmět Cvičení z českého jazyka.

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy, nástrojem funkčního dorozumívání i nástrojem jejich integrace do lidských společností. Otevírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje jim komunikaci s kulturními výtvory a hodnotami. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- získat elementární a použitelné literárněvědné poznatky, důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení
- vyhledávat v textu relevantní údaje
- vytvářet základní čtenářské dovednosti a návyky
- osvojit si podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládat základy českého pravopisu

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- uvědomit si přiměřeně k věku, že je nutné naučit se číst s porozuměním a interpretovat přístupný text z literatury
- vytvářet základní čtenářské dovednosti a návyky
- získat dovednost rozlišovat hodnotnou literaturu
- chápat funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučit se orientovat v jejich nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život

Kompetence komunikativní

- naučit se souvisle vyjadřovat, správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích
- získat pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti
- schopnost vyjadřovat své vlastní názory
- schopnost vystupovat před lidmi.
- spolupracovat v týmu při řešení úkolů

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřených úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- respektovat stanovená pravidla pro týmovou práci, taktéž pro práci frontální

Kompetence občanské

- uvědomovat si školní povinnosti, zodpovědně se připravovat na vyučování.
- umět, být ochoten pomoci spolužákovi

Kompetence pracovní

- osvojit si v žádoucí míře kvalitu, trvalost a správnost techniky čtení, psaní
- přistupovat kriticky k výsledkům vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny práce

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Způsob hodnocení

Při hodnocení sledujeme kvalitu osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě; získané elementární literárněvědné poznatky. Důležitou součástí hodnocení je pochopení čteného textu, jeho rozbor, hodnocení; čtenářské dovednosti a návyky. Zvládnutí základů českého pravopisu, skladby, slohu. Zodpovědnost při práci v hodinách i domácí přípravě. Schopnost být platným členem v týmu.

Při hodnocení využíváme ústní zkoušení a referáty; písemné zkoušení: cvičení, diktáty, testy, samostatná domácí práce, referáty, eseje, úvahy, písemné práce.

5.1.1 Český jazyk a literatura – 1.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • Pečlivě vyslovuje, opravuje s dopomocí učitele nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • čte s porozuměním jednoduché texty • rozumí pokynům přiměřené složitosti • dbá na správnou výslovnost • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše písmena a číslice • spojuje písmena a slabiky • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • opisuje krátké věty • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky odůvodňuje velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozlišuje většinu písmen malé a velké abecedy	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Čtení: pozorné, uvědomělé, plynulé čtení se zřetelnou spisovnou výslovností Naslouchání: zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem, reagovat otázkami Mluvený projev: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, krátké mluvené projevy) Písemný projev: základní hygienické návyky, technika psaní (opis, přepis, diktát, auto diktát) <u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> • věta, slovo, slabika, hláska • písmeno malé, velké, tištění, psané • tečka, čárka, středník, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky • poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám • tvoření vět, pořádek slov ve větě • velké písmeno na začátku věty a ve vlastních jménech • znaménka za větami	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností a poznání TO: Poznávání lidí Prv – mezilidské vztahy Vv – výtvarné vyjádření textu PČ – výroba loutky

• tvoří slabiky • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • plynule čte jednoduchý text s porozuměním • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • recituje kratší básnický text všímá si ilustrací literárních děl pro děti <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky • při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• spojka mezi slovy <u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem, hodnotit vlastnosti postav, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy (říkadla, rozpočítadla, hádanka, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace)	
---	---	--

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. • Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. • Pečlivě vyslovuje, opravuje s dopomocí učitele nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. • Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. • Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • čte s porozuměním jednoduché texty • rozumí pokynům přiměřené složitosti • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen • spojuje písmena a slabiky • převádí slova z mluvené do psané podoby • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • opisuje a přepisuje krátké věty • Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Čtení: • Praktické • Věcné – čtení jako zdroj informací Naslouchání: • Praktické • Věcné – aktivní, reakce otázkami Mluvený projev: • Zvládání základů techniky mluveného projevu • Komunikační žánry: vzkaz, vypravování, popis • Komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu Písemný projev: • Zvládnutí základních hygienických návyků psaní • Zvládnutí techniky psaní. Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, krátký dopis, popis a vypravování <u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> • Sluchové rozlišení hlásek (samohlásek, souhlásek, dvojhlásek).	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Komunikace

• Odůvodňuje velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen. • Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená. • Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. • Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. • Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. • Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. • Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky. • Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy • rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky • tvoří slabiky • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech • Plynule čte jednoduchý text s porozuměním. • Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. • Recituje kratší básnický text. • Všimá si ilustrací literárních děl pro děti. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u>	• Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin. • Modulace souvislé řeči. • Význam slabiky pro dělení slov. • Význam slov – slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná, nadřazená, podřazená, souřadná. • Věta jako jednotka projevu. • Pořádek slov ve větě. • Pořádek vět v textu. • Druhy vět podle postoje mluvčího. • Seznámení se slovními druhy. • Pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. • Pravopis dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. • Pravopis ů/ů. • Rozlišování obecných a vlastních jmen.	Vv: Tiskoviny, televize, umělecká výtvarná tvorba.
	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • Poslech literárních textů. • Zážitkové čtení a naslouchání. • Tvořivé činnosti s literárním textem, hodnocení vlastností postav, vlastní výtvarný doprovod. • Spojování obsahu textu s ilustrací. • Řešení hádanek a slovních hříček. • Dramatizace pohádky nebo povídky. • Povídání nad literárním textem, knihou. • Literární pojmy – básník, spisovatel, verš, rým, ilustrace, ilustrátor.	

• <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i>• <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>		

5.1.3 Český jazyk a literatura – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • čte s porozuměním jednoduché texty • rozumí pokynům přiměřené složitosti • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Čtení a naslouchání Mluvený projev Písemný projev • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, dialog na základě obrazového materiálu • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, dopis, popis, vypravování <u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> • zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova	PRV VV - lidové aktivity - problémy životního prostředí - vztah k prostředí - etnický původ - interpretace obsahu mediálních sdělení - kooperace a kompetence - hodnoty, postoje, etika

- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slov

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *pozná podstatná jména a slovesa*
- *seřadí slova podle abecedy*
- *dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího*
- *rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik – určuje samohlásky a souhlásky – seřadí slova podle abecedy – správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě – správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*

- **tvorosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí
- **pravopis** – i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

• <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> • <i>při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>		
---	--	--

5.1.4 Český jazyk a literatura – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně, uvádí příklady užití ve větách - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Čtení a naslouchání Mluvený projev Písemný projev čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin <u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA:</u> zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	<u>Výchova demokratického občana</u> - občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice evropských národů <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, - cvičení dovedností zapamatování - řešení problémů a dovednosti pro učení <u>Mediální výchova</u> - vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení - tvorba mediálního sdělení - rozezná a využívá základní prostředky zpravodajství – napíše

- zná vzory podstatných jmen, umí určit rod, číslo, pád a vzor umí skloňovat podstatná jména podle vzorů
- píše správně vlastní jména
- pozná zvrtná slovesa, infinitiv umí určit osobu, číslo, čas, umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *pozná podstatná jména a slovesa*
- *dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího*
- *rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik*
- *určuje samohlásky a souhlásky*
- *seřadí slova podle abecedy*
- *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
- *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *dramatizuje jednoduchý příběh*
- *vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek*

- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

krátkou zprávu – odpoví na otázky kdo? co? kdy? kde?

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- respektování zvláštností různých etnik

• čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti • rozlišuje prózu a verše • rozlišuje pohádkové prostředí od reálného • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu		
---	--	--

5.1.5 Český jazyk a literatura – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Čtení a naslouchání Mluvený projev Písemný projev • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa • naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice evropských národů, život dětí v jiných zemích Multikulturní výchova • lidské vztahy • právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci • udržovat tolerantní vztahy bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, význam empatie Mediální výchova • vnímání autora mediálních sdělení • identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení • výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje Osobnostní a sociální výchova • rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění • cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů a dovednosti pro učení

- tvoří otázky a odpovídá na ně

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohознаčná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- rozlišuje předpony a předložky správně je píše, určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) porovnává a rozeznává významy slov – stejný, podobný význam, protiklady, vícevýznamová slova rozlišuje a pozná ve slovech kořen, předponu a příponu, koncovku
- ovládá správné použití skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně
- používá předpony s/se, z ze, vz/vze
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- určí pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen
- podstatná jména skloňuje podle vzorů
- zvládá pravopis koncovek podstatných jmen
- určí druhy přídavných jmen
- používá i/y v koncovkách přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích
- pozná základní druhy zájmen a číslovek používá skloňování zájmena „já“
- rozlišuje číslovky v textu
- časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu
- pozná všechny slovesné způsoby
- pozná zvrtné sloveso
- rozlišuje jednoduché a složené tvary
- určuje kategorie sloves
- zná pojem příčestí minulé slovesa
- pozná infinitiv
- umí určit osobu, číslo, čas
- umí časovat slovesa v čase minulém, přítomném, budoucím
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství
- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
- spolupráce školy s institucemi v obci

• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> • <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> • <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> • <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> • <i>rozlišuje prózu a verše</i> • <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> • <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i>	• rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché, seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem, z vět jednoduchých vytvoří souvětí • rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný • pravopis – lexikální, základy morfologického a syntaktického <u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	
--	---	--

5.1.6 Český jazyk a literatura – 6. ročník

[illegible]

- využívá znalostí v tvarosloví v jazykové normě

- Vyhledává základní a rozvíjející větné členy
- Určuje věty hlavní a vedlejší
- Seznamuje se s interpunkcí v souvětí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- Poznává a určí slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména; poznává osobní zájmena; časuje slovesa
- Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- Rozeznává větu jednoduchou od souvětí
- Správně píše slova s předponami a předložkami
- Zvládá pravopis vyjmenovaných slov
- Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

- Pracuje s odborným textem
- Vyhledává klíčová slova
- Odlišuje podstatné informace, subjektivní a objektivní sdělení
- Formuluje hlavní myšlenky textu – Pořídí výpisek a výtah
- Využívá vhodné jazykové prostředky

- Sestaví osnovu vypravování, člení dle osnovy text do odstavců
- Uceleně reprodukuje text
- Vytváří vlastní texty, dbá na soudržnost textu
- Využívá přímou řeč a vhodné jazykové prostředky

- Popíše předmět, známou osobu, činnost, děj
- Zpracuje jednoduchý popis pracovního postupu
- Popíše dům, byt
- Výstižně pojmenovává předměty a jejich části
- Dbá na přesné a výstižné pojmenování

Skladba

- základní a rozvíjející větné členy
- věta jednoduchá x souvětí
- seznámení se s větou hlavní a vedlejší

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- Práce s informacemi

- Výpisky, výtah

- Vypravování

- Popis

- Stylizuje dopis soukromý i úřední, dbá na všechny náležitosti dopisu
- Sestaví zprávu a oznámení
- Rozezná fakta od hodnocení a názorů
- Používá vhodné jazykové prostředky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- Popíše děje, osoby, pracovní postup
- Vypráví podle předem připravené osnovy
- S podporou pedagogického pracovníka zpracovává zadané téma

- Čte text s porozuměním a dokáže jej volně reprodukovat

Dokáže pracovat s textem:

- najde hlavní myšlenku
- určí námět
- charakterizuje hlavního hrdinu, posoudí jeho jednání a vztah k ostatním postavám
- vyhledá umělecké jazykové prostředky (metaforu, personifikaci, básnický přívlastek, ...), všímá si jazykových a slootovorných prostředků, s kterými autor pracuje
- sestaví osnovu a vyhledá v textu místo, kde dochází k zápletky
- rozliší poezii od prózy a uvede jejich typické znaky
- rozliší lyriku od epiky
- pozná, k jakému základnímu literárnímu žánru ukázka patří
- formuluje jasně a souvisle své dojmy z uměleckého díla, pokus se vyslovit vlastní názor na knihu, film, divadelní představení, učí se vést si záznamy o čtení
- vytváří vlastní texty
- naučí se recitovat několik básní nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk

- Dopis
- Zpráva a oznámení

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Průběžně:

- tvořivé činnosti s literárním textem
- Interpretace literárního díla
- Základy literární teorie

Literární druhy a žánry:

- Poezie, próza, drama
- Lyrické a epické žánry
- Lidová slovesnost
- Poezie
- Pohádky
- Pověsti
- Povídky o dětech a s dětmi

Literatura je spjata s dalšími vyučovacími předměty a využívá mezipředmětových vztahů.

mediálních sdělení, výběr
kvalitní literatury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního či filmového představení
- Rozezná základní literární druhy a žánry
- Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.1.7 Český jazyk a literatura – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • procvičuje a ověřuje správné psaní velkých písmen • procvičuje tvary vztažných zájmen • Procvičuje slovesný rod • Rozlišuje slova neohebná, využívání příslovečných spřežek • Stupňuje příslovce • Pracuje s předložkami, spojkami, částicemi a citoslovci v textu • Seznamuje se s pravidly psaní velkých písmen, procvičuje pravopis • Určuje věcné významy slov, pracuje s jazykovými příručkami • Vyhledává a vysvětluje rčení • Vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná • Učí se pracovat se synonymy, homonymy, slovy citově zabarvenými. • Využívá termíny z jiných vyučovacích předmětů • Tvoří slova: odvozováním, skládáním, zkracováním • Určuje druhy vět • Určuje prostředky charakteristické pro jednotlivé věty • Určuje věty na základě zvládnutí základních větných členů • Vyhledává a určuje základní větné členy • Vyhledává a určuje rozvíjející větné členy • Rozlišuje hlavní a vedlejší věty • Nahrazuje větné členy vedlejšími větami <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> Tvarosloví • Procvičování a upevňování učiva o slovních druzích a tvarech slov • Slovesný rod • Neohebné slovní druhy Pravopis • Pravopis velkých písmen ve vlastních jménech • Nauka slova a tvoření slov • Význam slova • Homonyma, synonyma • Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování Skladba • Druhy vět podle postoje mluvčího • Základní a rozvíjející větné členy • Seznámení se s druhy vedlejších vět	Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV: komunikace a mezilidské vztahy, poznávání charakterů lidí z příběhů, mluvní cvičení VDO: formování vůle a charakteru na základě ukázek, rozvíjení vlastní tvořivosti a nápaditosti EGS: poznávání života v jiných zemích MKV: poznávání různých etnik EV: příroda a dobrodružství, lidová slovesnost a příroda MD: využívání médií jako zdroje informací, hodnocení mediálních sdělení, výběr kvalitní literatury

• <i>Pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</i> • <i>Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i> • <i>Rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> • <i>Správně píše slova s předponami a předložkami</i> • <i>Zvládá pravopis vyjmenovaných slov</i> • <i>Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</i> • Čte text s porozuměním a dokáže jej volně reprodukovat Dokáže pracovat s textem: • najde hlavní myšlenku • určí námět • charakterizuje hlavního hrdinu, posoudí jeho jednání a vztah k ostatním postavám • vyhledá umělecké jazykové prostředky (metaforu, personifikaci, básnický přívlastek, ...), všimá si jazykových a slovtvorných prostředků, s kterými autor pracuje • sestaví osnovu a vyhledá v textu místo, kde dochází k zápletce • rozliší poezii od prózy a uvede jejich typické znaky • rozliší lyriku od epiky • pozná, k jakému základnímu literárnímu žánru ukázka patří • formuluje jasně a souvisle své dojmy z uměleckého díla, pokus se vyslovit vlastní názor na knihu, film, divadelní představení, učí se vést si záznamy o četbě • vytváří vlastní texty • naučí se recitovat několik básní nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</i> • <i>Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního či filmového představení</i> • <i>Rozezná základní literární druhy a žánry</i>	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> Průběžně: • tvořivé činnosti s literárním textem • Interpretace literárního díla • práce s knihou Literatura umělecká a literatura faktu: • Dobrodružná literatura • Svět fantazie – sci-fi a fantasy literatura • Cestopisná literatura • Bajka • Nonsensová literatura • Bestseler • Poezie Drama: • Monolog a dialog • Stavba dramatu, dějství, scéna, výstup • Tragédie x komedie Literatura v proměnách času • Počátky literatury • Středověká literatura • (interpretace textů dle výběru vyučujícího) • pověst • legenda • kronika	Literatura je spjata s dalšími vyučovacími předměty a využívá mezipředmětových vztahů.
---	---	---

• <i>Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</i> • Pracuje s odborným textem • Vyhledává klíčová slova • Formuluje hlavní myšlenky textu • Využívá vhodné jazykové prostředky • Pracuje dle osnovy • Vytváří vlastní texty, dbá na soudržnost textu • Využívá přímou řeč a vhodné jazykové prostředky • Dbá na přesné a výstižné pojmenování • Sestaví vlastní životopis • Interpretuje vlastní zážitky, pracuje s fantazií <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</i> • <i>Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i> • <i>Popíše děje, osoby, pracovní postup</i> • <i>Vypráví podle předem připravené osnovy</i> • <i>S podporou pedagogického pracovníka zpracuje zadané téma</i>	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • Vypravování • Popis • Líčení • Charakteristika • Životopis a žádost • Výtah • Pozvánka	
--	---	--

5.1.8 Český jazyk a literatura – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Opakuje a procvičuje vedlejší věty • Určuje významový poměr mezi větami • Procvičuje a upevňuje interpunkci v souvětí • Vyhledává různé příklady spojovacích výrazů • Určuje významový poměr mezi členy několikanásobného větného členu • Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné • Odděluje čárkami vložené vedlejší věty od vět hlavních. • Vyhledává slova cizího původu • Nahrazuje přejatá slova slovy domácími • Píše a vyslovuje frekventovaná obecná i vlastní jména • Využívá jazykové příručky • Určuje slovesný vid, vidové dvojice. • Seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu • Uvědomuje si společný původ indoevropských jazyků • Dbá na jazykovou kulturu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu • Poznává a určí slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména; poznává osobní zájmena; časuje slovesa • Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • Rozeznává větu jednoduchou od souvětí • Správně píše slova s předponami a předložkami • ovládá pravopis vyjmenovaných slov	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> Skladba • Věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět • Významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními • Věta jednoduchá • Významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu • Interpunkce v souvětí Pravopis a výslovnost přejatých slov Tvarosloví • Upevnění učiva o slovních druzích a jejich tvarech • Skloňování vlastních jmen • Skloňování přejatých obecných a vlastních jmen • Slovesný vid • Slovesné tvary Obecné výklady o jazyce	Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV: komunikace a mezilidské vztahy, poznávání charakterů lidí z příběhů, mluvní cvičení VDO: formování vůle a charakteru na základě ukázek, rozvíjení vlastní tvořivosti a nápaditosti EGS: poznávání života v jiných zemích a v různé době MKV: Češi a utváření novodobého národa (NO), porovnání života a tradic různých etnik EV: lidová slovesnost a její sepětí s přírodou MD: využívání médií jako zdroje informací, hodnocení mediálních sdělení, výběr kvalitní literatury

- Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

- Rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní
- Zpracuje osnovu a procvičí subjektivně zabarvený popis
- Procvičí si znalost výtahu
- Zpracuje jednoduchý výklad
- Zpracuje jednoduchou úvahu
- Analyzuje různé slohové útvary na vhodných literárních ukázkách

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Čte plynule s porozuměním;
- Reprodukuje text
- Komunikuje v běžných situacích,
- V komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- Popíše děje, osoby, pracovní postup
- Vypráví podle předem připravené osnovy
- S podporou pg. pracovníka zpracuje zadané téma

- Uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text
- Dokáže popsat strukturu (námet, téma, kompozici) a jazyk literárního díla
- Chápe a vnímá dílo jako zdroj poznání citových prožitků
- Formuluje své dojmy z četby, divadelního, filmového nebo jiného kulturního zážitku
- Utvoří si vlastní názor na umělecké dílo a nebojí se jej prezentovat a podložit argumenty
- Dokáže rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokáže obhájit
- Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je a uvede známé autory

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- Charakteristika literární postavy
- Líčení
- Výklad
- Výtah
- Úvaha
- Proslov
- Publicistické útvary
- Souhrnné poučení o slohu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Průběžně:

- tvořivé činnosti s literárním textem
- Interpretace literárního díla
- práce s knihou

Literatura doby pobělohorské

- Žánry lidové a pololidové tvorby z pobělohorského období (loutková divadelní hra, lidová píseň, knížky lidového čtení, kramářská píseň)
- Ohlasová poezie – seznámení s pojmem a několika autory, kteří ji tvoří

Světová literatura 18. A 1.poloviny 19.století

- Seznámení s žánry typickými pro období klasicismu a romantismu a s jejich významnými českými a světovými autory

• Uvede dosud poznané základní literární směry a jejich nejznámější představitele, porovnává různá ztvárnění téhož námětu (literární, dramatické a filmové) • Vyhledává informace ve všech dostupných informačních zdrojích • Podle svých schopností tvoří vlastní literární texty <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</i> • <i>Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního či filmového představení</i> • <i>Rozezná základní literární druhy a žánry</i> • <i>Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</i>	• Znaky dramatu • Román a druhy románu Národní obrození • NO a osobnosti této doby • Vznik české národní hymny • Romantismus a osobnost K. H. Máchy • Balada • Satira a její smysl v literárním díle; K. H. Borovský • Povídka a rysy povídky Průřez literaturou 2.polovinou 19.století • Realismus ve světové i české literatuře • májovci a lumírovci – hlavní osobnosti; romance a romaneto • Česká literatura na konci 19.století	
--	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.1.9 Český jazyk a literatura – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Obecné výklady o jazyce • Orientuje se v obecném poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení • Získává přehled o vývoji češtiny • Využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů • Odstraňuje skladební nedostatky • Zvládne poměry mezi větami hlavními • Ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí • Využívá jazykových příruček • Rozvíjí kultivovaný písemný projev <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu • Poznává a určuje slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména; poznává osobní zájmena; časuje slovesa • Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • Rozeznává větu jednoduchou od souvětí • Správně píše slova s předponami a předložkami • Zvládá pravopis vyjmenovaných slov • Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem • Dorozumí se kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk • Vypracuje samostatný výklad na základě populárně-vědeckého článku • Stylizuje jednoduchou úvahu a další slohové útvary • Rozlišuje základní publicistické útvary • Orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor • Aplikuje vědomosti v řečnických cvičeních	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA:</u> • Slovní zásoba a význam slova • Nauka o tvoření slov • Tvarosloví • Skladba • Pravopis • Zvuková stránka jazyka • Obecné výklady o jazyce <u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • Úvod do učiva slohu • Proslov a diskuse • Popis • Charakteristika • Vypravování • Výklad • Úvaha • Publicistické útvary • Shrnutí o slohu	Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV: poznávání charakterů lidí z příběhů, mezilidské vztahy VDO: formování charakterových rysů, vlastní tvůrčí práce EGS: poznávání života v jiných zemích a v různé době MKV: Češi a utváření novodobého národa (NO), poznávání života a tradic různých etnik EV: lidová slovesnost a její sepětí s přírodou MD: využívání médií jako zdroje informací, hodnocení mediálních sdělení, výběr kvalitní literatury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- Komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- Popíše děje, osoby, pracovní postup
- Vypráví podle předem připravené osnovy
- S podporou pg. pracovníka zpracuje
- zadané téma

- Uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text
- Dokáže popsat strukturu (námět, téma, kompozici) a jazyk literárního díla
- Formuluje vlastní názory na umělecké dílo
- Dokáže rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokáže obhájit
- Rozlišuje základní literární druhy a žánry
- Vyhledává informace ve všech dostupných informačních zdrojích
- Podle svých schopností tvoří vlastní literární texty
- Orientuje se v základních literárních směrech 20.století

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního či filmového představení
- Rozpozná základní literární druhy a žánry
- Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Průběžně:

- Tvořivé činnosti s literárním textem
- Interpretace literárních a jiných děl
- Základy literární teorie a historie:
 - Struktura literárního díla
 - Jazyk literárního díla
 - Literatura umělecká a věcná; hodnotná x konzumní
- Průřez českou a světovou literaturou 20.století

5.2 Cizí jazyk – Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Na I. stupni je výuka Anglického jazyka od 1. ročníku. Týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu. Výuka je realizována v kmenových třídách a v učebně ICT.

Na II. stupni výuka probíhá ve všech ročnících dle příslušné časové dotace – viz. Tabulka učebního plánu. Pro tento předmět jsou na škole zřízeny čtyři odborné učebny vybavené audiotechnikou, což výuku cizího jazyka velmi obohacuje. Dále se pro realizaci výuky hojně využívá učebny ICT, kde jsou nainstalovány výukové programy korespondující s používanými učebnicemi. Do budoucna se počítá s rekonstrukcí stávajících odborných učeben.

Na I. stupni je pozornost zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písňe nacvičování dialogů a konverzace.

V 6. a 7. ročníku se výuka anglického jazyka bude soustřeďovat hlavně na osvojení gramatiky a slovní zásoby, jakož i správného užívání těchto dvou složek.

V 8. a 9. ročníku je již počítáno s tím, že žák ovládá většinu důležitých gramatických jevů a slovní zásobu týkající se běžných životních situací; výuka se tedy bude soustřeďovat převážně na obohacení a upevnění již získaných znalostí a postupnému „nabalování“ dalších informací na základě toho, co žák již zná. Pozornost bude věnována hlavně ústnímu vyjadřování. Ve všech čtyřech ročnících druhého stupně se ve výuce budou průběžně rozvíjet čtyři hlavní jazykové schopnosti – čtení s porozuměním, psaní, poslech s porozuměním a mluvené slovo. Do předmětu anglický jazyk je zařazeno mnoho průřezových témat, hlavně z oblasti OSV, MKV, EV, VDO a EGS; MDV bude uplatněna zejména při práci na projektech. Žáci se též mohou účastnit olympiád apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výuka Anglického jazyka skýtá mnoho možností metod a forem práce – např. výklad, poslech, četba, procvičování dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, samostatná práce žáků, práce se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Do výuky anglického jazyka budou záměrně zařazovány takové metody a formy práce, které rozvíjejí žákovu schopnost komunikovat a kooperovat v týmu. Tento předmět není možno realizovat pouze při frontální výuce, velmi vhodné jsou však práce ve dvojicích nebo ve skupinách. Výuku lze obohatit množstvím aktivit a her, které v žácích vzbuzují soutěživost a větší zájem o jazyk. Mělo by být dbáno na to, aby se u žáků rovnoměrně rozvíjely čtyři jazykové kompetence – mluvení, poslech, čtení a psaní. Z klíčových kompetencí budou rozvíjeny hlavně kompetence sociální, personální a komunikativní.

Kompetence k učení

- získat poznatky z různých zdrojů (učebnice, pracovní sešity, časopisy, knihy, internet)
- uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu, sebehodnocení
- rozvíjet jazykovou paměť (čtení a poslech s porozuměním, psaní)

Kompetence k řešení problémů

- řešit úkoly v učebnici a v pracovním sešitě podle zadání
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas s názorem druhých

Kompetence komunikativní

- komunikovat na odpovídající úrovni (ústně i písemně)
- nacvičovat vyprávění, dialog, píše dopisy a přání

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve dvojicích, ve skupinách
- hodnotit a srovnávat druhé i sám sebe; budovat své sebevědomí

Kompetence občanské

- zodpovědně plnit zadané úkoly
- uvědomovat si české tradice ve srovnání s jinými

Kompetence pracovní

- formovat si pracovní návyky
- využívat vědomosti a dovednosti získané v jiných předmětech

Kompetence digitální

- získávat, vyhledávat a spravovat digitální obsah a informace
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Způsob hodnocení:

Hodnocen bude rozsah a kvalita znalostí slovní zásoby a to, jak ji žák dovede využít. Dalším aspektem hodnocení budou čtyři základní jazykové kompetence – čtení, psaní, poslech, mluvené slovo, dále pak znalost gramatiky a správné používání gramatických jevů v různých situacích. Při hodnocení jazykových dovedností bude též přihlíženo k tomu, s jakou pohotovostí je žák schopen reagovat v rozhovoru, jak dokáže čelit problémům s porozuměním nebo se svou nedostatečnou slovní zásobou, ale také zda je schopen práce ve dvojicích a skupinách, čehož je při výuce jazyků hojně využíváno.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.2.1 Anglický jazyk – 1., 2. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas • počítá do dvanácti • pojmenuje školní potřeby, udá jejich počet • představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti • pojmenuje hračky, vyjádří jejich počet • používá názvy běžného ovoce a zeleniny • pojmenuje některé domácí mazlíčky • používá základní barvy • používá slova a jednoduché věty, krátké odpovědi, ustálené fráze • rozšiřování slovní zásoby dle schopností jednotlivých žáků • pojmenuje názvy některých druhů základního oblečení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Pozdravy, zdvořilostní fráze Číslo Ve škole Moje rodina Hračky Ovoce a zelenina Domácí zvířata Barvy V rodině Doma	MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění. Pokud je možno, je vhodné učivo prolínat do všech ostatních předmětů. EGS – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice angl. mluvících národů EGS – Evropa a svět nás zajímá

[illegible]

• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal <u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností při práci ve třídě <u>MLUVENÍ</u> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů Je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě, rozumí slovům a frázím z běžného života a zvládá pozdravy, přání a poděkování, zvládá základní číslovky a jejich pojmenování <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka		
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.2.3 Anglický jazyk – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • získá základní slovní zásobu • umí udržet pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení • prezentuje jednoduché básničky a písničky • řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací. • uvědomění si rozdílu mezi fonetickou a psanou formou jazyka • umí používat abecední slovník učebnice • reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikro dialogy • formuluje otázky a odpovídá na ně • písemně obměňuje krátké probrané texty <u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména s vizuální oporou) <u>MLUVENÍ</u> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <u>Minimální doporučená úroveň pro</u>	• slovní zásoba k daným tématům • sloveso "be", "have got", „can“ • spojování jednoduchých vět (and, but, or) • užívání členů (the, an, a) • anglická abeceda • stavba věty jednoduché, oznamovací, rozkazovací, tázací • zápor ve větě • přivlastňovací zájmena • zájmena osobní a ukazovací • seznámení s přítomným časem prostým a průběhovým, minulým časem prostým sloves „to be“, „to have“ • části těla • číslovky do 100, seznámení s řadovými číslovkami • technika čtení	MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění. Pokud je možno, je vhodné učivo prolínat do všech ostatních předmětů. EGS – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice angl. mluvících národů

<u>úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • pozdraví a poděkuje • sdělí své jméno a věk <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména s vizuální oporou) <u>PSANÍ</u> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka <u>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</u> • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu Osvojí si základní výslovnostní návyky, ovládá fonetickou podobu abecedy. Vytvoří jednoduché otázky, zápor a odpovědi.		
--	--	--

Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.2.4 Anglický jazyk – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • umí říkanky, básničky, písničky a jiné texty • umí používat základní slovní zásobu, např. na téma rodina, zvířata, škola, věci kolem nás, ... • umí pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé • poděkovat a odpovědět na poděkování • vyjádřit souhlas a nesouhlas, radost • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audio-orálně připravené texty. • čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky • orientuje se v obsahu jednoduchého textu • vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci • umí navázat kontakt s konkrétní osobou • vyžádá jednoduchou informaci • písemně obměňuje krátké texty <u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • používá abecední slovník učebnice <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování <u>MLUVENÍ</u> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	• opakování a procvičování probraného učiva • přítomný čas prostý a průběhový • tvoření otázek a odpovědí, tvoření záporů • slovesa "to be", "have got" • modální slovesa (can, must) • otázka a zápor pomocí slovesa "do" • číslovky 1-100 • roční období, měsíce, dny v týdnu, datum • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění. Pokud je možno, je vhodné učivo prolínat do všech ostatních předmětů. EGS – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice angl. mluvících národů

volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci

podpůrných opatření:

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména s vizuální oporou)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci

podpůrných opatření:

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména s vizuální oporou)

PSANÍ

- vyplní osobní údaje do formuláře
- rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci

podpůrných opatření:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů, orientuje se ve slovníku daného jazyka

Pomůcky: Audio video technika, počítače, mapy, kartičky, hry, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.2.5 Anglický jazyk – 6., 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: <u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> • rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech • rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby <u>MLUVENÍ</u> • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti • vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby <u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u>	• přítomný čas prostý a průběhový • užití členů • předložky časové, místní a směrové • popis místa (kde se co nachází) • řadové číslovky a datum • přídavná jména a jejich stupňování • zájmena • použití kvantifikátorů (počitatelnost podstatných jmen) • minulý čas prostý • minulý čas průběhový • vyjádření budoucnosti pomocí přítomného času průběhového • vyjádření nutnosti • příslovce a jejich stupňování, frekvenční příslovce • předpřítomný čas Slovní zásoba: • rodina a přátelé • osobní údaje • popis lidského těla • barvy, oblečení • číslovky • volnočasové aktivity • potraviny, nakupování a ceny • měsíce • počasí • zdraví • zeměpisné údaje • škola, rozvrh hodin • doprava • dům a jeho vybavení • tvorba slov	OSV - rozvoj schopností a poznání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice MDV - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu MKV - kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

PSANÍ

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.2.6 Anglický jazyk – 8., 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci zejména rodilých mluvčích - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováním) - v slyšeném projevu na běžné téma rozliší vybrané informace Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá potřebnou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory,	- modální slovesa a jejich opis pro vyjádření budoucího a minulého času - vyjádření souhlasu - předpřítomný čas a čas minulý prostý - trpný rod - přítomný čas - nedynamická slovesa - podmínkové věty - tvorba slov pomocí předpon Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem Tematické okruhy: - škola - problémy a jejich řešení - frázová slovesa - rodina a přátelé - osobní údaje - popis lidského těla - oblečení a jeho části - víceciferné číslovky - zaměstnání - materiály - podstatná a přídavná jména - potraviny - počasí - kultura - významné osobnosti - škola, rozvrh hodin - odvození významu slov z kontextu - zeměpisné údaje - pocity a nálady - stravovací návyky - příroda a město - nákupy a móda - společnost a její problémy - volba povolání - moderní technologie a média - realie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV - rozvoj schopností a poznání - sebezpoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika MDV - interpretace obsahu mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení - stavba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu MKV - kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímají - Objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané

v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • odhadne hlavní myšlenku příběhu z jeho nadpisu a s pomocí obrazové přílohy • rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu • rozumí hlavním událostem čtené epizody známého příběhu a vyhledá v něm specifické informace <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů <u>PSANÍ</u> • sestaví přiměřeně rozsáhlé (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	• zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
---	--	--

5.3 Další cizí jazyk – Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět je realizován v 8. – 9. ročníku, týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících je uvedena v tabulce učebního plánu.

Výuka probíhá ve skupinách v jazykové učebně. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Součástí výuky jsou samozřejmě i různé formy písemného projevu.

Žáky seznamujeme s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace a sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí, komunikace, kooperace, postoje
- MDV: tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- MKV: kulturní difference; lidské vztahy; multikulturalita
- EGS: objevování Evropy a světa

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

V předmětu Německý jazyk utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- získávat poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, učebnice, časopisy, slovníky apod.),
- propojovat poznatky z jednotlivých předmětů tak, aby vznikl ucelený pohled na německy mluvící země

Kompetence k řešení problémů

- různým způsobem vyjadřovat svůj názor či postoj, souhlas a nesouhlas,
- orientovat se v cizím jazykovém prostředí (zeptat se na cestu a porozumět odpovědi, telefonování apod.)
- řešit úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání

Kompetence komunikativní

- logicky se vyjadřovat (jasné, stručné, výstižné)
- prakticky využívat všechny způsoby komunikace v německém jazyce (písemná i ústní komunikace)
- rozšiřovat si slovní zásobu
- schopnost reagovat na slyšené i psané pokyny
- nácvik struktury mluvených projevů – vyprávění, rozhovor, ...; písemných projevů – dopis, e-mail, přání, ...
- celkovou kulturu jazykového projevu a zásad slušného chování při komunikaci

Kompetence sociální a personální

- aktivní účast při práci ve dvojicích, ve skupinách
- sebehodnotit a hodnotit druhé

Kompetence občanské

- seznámit se s kulturními tradicemi a zvyky německy mluvících oblastí, jejich respektování
- zdvořilost, kulturní chování

Kompetence pracovní

- uvědomit si zodpovědnost za pravidelnou přípravu na jazykové vyučování a seznamovat se s různými přístupy (možnostmi) přípravy
- formovat pracovní návyky – vedení sešitů, psaní slovíček, domácích úkolů, ...
- práce se slovníkem, práce s mapou
- vyhledávat informace, materiály potřebné pro práci v hodinách

Kompetence digitální

- ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace
- získávat, vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

Způsob hodnocení

Hlavním kritériem pro hodnocení žáků v tomto předmětu budou rozsah a kvalita znalostí slovní zásoby a to, jak ji žák dovede využít zejména při rozhovorech. Dále bude kladen důraz na žákovy vyjadřovací schopnosti, ale také na to, zda je žák schopen vytvořit souvislý text na dané téma, nebo na toto téma pohovořit. Při hodnocení jazykových dovedností bude též přihlíženo k tomu, s jakou pohotovostí je žák schopen reagovat v rozhovoru, jak dokáže čelit problémům s porozuměním nebo se svou nedostatečnou slovní zásobou, ale také je-li schopen práce ve dvojicích a skupinách.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.3.1 Další cizí jazyk – Německý jazyk 8. - 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM • reaguje na běžné pokyny učitele Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: • rozumí jednoduchým pokynům učitele MLUVENÍ • seznamuje se se správnou výslovností jednotlivých německých hlásek • osvojuje si správné čtení slov, slovních spojení a vět • pozdraví a rozloučí se • dokáže někoho představit • sdělí základní údaje o sobě a o své rodině • popíše jednoduchými větami svůj domov • uvítá návštěvu • nabídne něco hostovi, požádá o něco a poděkuje • zeptá se, jak se někomu daří • používá čísla • řekne, kolik je hodin • vyjádří omluvu • reprodukuje jednoduché texty v rámci svých osobních možností • pojmenuje nejdůležitější věci ve třídě Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: • pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí své jméno a věk ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci • čte správně delší jednoduché texty v rámci svých osobních možností • pracuje s dvojjazyčným slovníkem	• průpravná fonetická cvičení, abeceda • pracovní pokyny v němčině • německá vlastní jména • číslovky 1–1000 • tykání, vykání • věta oznamovací • věta tázací (otázky zjišťovací, doplňovací) • časování pravidelných sloves • člen určitý a neurčitý • předložky: v, u, od • přivlastňovací zájmena můj, tvůj • zápor ve větě • pořádek slov ve větě • osobní zájmena • tvary „chtěl bych“ • práce se slovníkem • přítomný čas některých nepravidelných sloves • tvary slovesa „mít rád“ • 1. a 4. pád podstatných jmen • množné číslo podstatných jmen • slovesa s odlučitelnou předponou • udání času v hodinách a minutách • časování některých způsobových sloves • rozkazovací způsob • přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě • datum, letopočty, kalendářní rok • řadové číslovky • složeniny Tematické okruhy: • Já a moje rodina. • Můj domov, zvířata • Škola – vyučovací předměty, školní potřeby • Jídlo, pití, nákupy • Volný čas a zájmová činnost, oblečení • Dovolená, prázdniny, počasí, dopravní prostředky • Kalendářní rok (svátky, dny, měsíce, ...) • Lidské tělo, zdraví • Naše město • Realie německy hovořících zemí	Hudební výchova – zpěv Zeměpis – německy hovořící země – realie Český jazyk – srovnání české a německé výslovnosti, rozvoj řečových dovedností Anglický jazyk – rozvoj řečových dovedností, transfer Mini projekty: Moje rodina Náš dům Zvířata, příroda Jídlo a pití Rozvrh hodin Naše město Německy hovořící země

- odvozuje význam slov v kontextu
- používá abecední slovník učebnice
- přečte plynule a foneticky správně jednoduchý text

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal

PSANÍ

- zapíše adresu
- napíše krátké blahopřání k narozeninám
- vyplní formulář (jméno, bydliště, věk)
- sestaví písemně jednoduché sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.4 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících základní školy. Jeho týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu. Výuka matematiky je na druhém stupni posílena o volitelný předmět Cvičení z matematiky.

Na I. stupni je do matematiky zařazen vzdělávací obsah: Číslo a početní operace, na II. stupni na něj pak navazuje Číslo a proměnná, oběma stupni prostupují pak vzdělávací obsahy: Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Výuka směřuje žáky k orientaci v životě. Dotýká se v souvislostech i oblastí dalších, žáci poznávají složitosti světa kolem sebe. Přibližují se tak reálnému světu. Výuka matematiky probíhá na I. stupni v kmenové třídě, na II. stupni v odborných učebnách.

V matematice získává žák základní poznatky a dovednosti z aritmetiky, algebry a geometrie.

V aritmetice žák pracuje s konkrétními čísly (přirozenými, celými, racionálními, reálnými), učí se základním pamětným a písemným algoritmům výpočtů, které následně aplikuje ve slovních úlohách. Učí se navrhnout řešení, odhadnout výsledek a posoudit jejich reálnost. Je schopen srovnávat alternativní způsoby řešení a rozvíjí své logické myšlení.

Algebra se zaměřuje na pochopení pojmu proměnné, její význam ve výrazech a rovnicích, které jsou prostředkem k řešení slovních úloh. Využívá proměnnou k vyjádření funkčních závislostí, žáci se učí rozpoznat tyto závislosti, zapsat je a graficky znázornit, pracují se základními typy funkcí.

V rámci geometrie se žák učí orientovat v rovině a prostoru, rýsuje základní rovinné útvary ze zadaných prvků, dbá na přesnost a úpravu práce. Zvládá počítat obvody a obsahy rovinných útvarů; objemy a povrchy těles.

Matematika má za úkol rozvíjet rozumové schopnosti žáka, jeho paměť a představivost, schopnost abstraktního myšlení, tvořivost a logický úsudek. Vědomosti a dovednosti získané v matematice následně využívá v dalších předmětech např. ve fyzice, chemii, informatice atp.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Matematika utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- osvojování si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků oborů,
- vyhledávání v zadání slovních a logických úloh relevantních údajů
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznávání smyslu osvojovaných postupů pro běžný život
- vytváření si komplexního pohledu na matematické vědy
- v týmu i samostatně experimentování a porovnávání dosažených výsledků

Kompetence k řešení problémů

- chápání významu kontroly dosažených výsledků
- uvědomění si, že důležité je i zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení
- hledání vlastního postupu při řešení problémů
- získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřování závěrů na základě ověřených výsledků a umění je obhajovat

Kompetence komunikativní

- porozumění různým typům grafů a umění je sestavit
- sestavování znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- spolupráci při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikaci způsobem, který umožní kvalitní spolupráci, a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatné řešení přiměřeně náročných úkolů dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovování pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a jejich dodržování

Kompetence občanské

- uvědomění si své školní povinnosti a souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- podle svých možností poskytování účinné pomoci

Kompetence pracovní

- bezpečné používání rýsovacích a dalších potřeb a jejich udržování v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- kritický přístup k výsledkům, které dosáhl, stanovování si kritérií hodnocení vlastní práce
- dodržování pravidel hygieny práce

Kompetence digitální

- využívání běžně používaných digitálních zařízení a aplikace při učení a při zapojení do života školy a společnosti
- pochopí přínos využití digitální technologie, aby zefektivnil a zkvalitnil výsledky své práce
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, podporujeme seznamování se s novými technologiemi

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.1 Matematika – 1. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, provádí rozklady čísel v oboru čísel 0-10 a 10-20 - Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - Provádí s názorem jednoduché početní operace s přirozenými čísly (sčítání a odčítání) - Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20 (bez přechodu desítky) <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - Porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 - Čte, píše a používá čísllice v oboru do 20 - Zná matematické operátory +, -, = a umí je zapsat - Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 - Zvládat základní orientaci v čase a prostoru - Popisovat jednoduché závislosti z praktického života <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - Doplňuje jednoduché posloupnosti čísel v oboru do 20 - Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - Počítání předmětů do 20 - Utváření souborů o počtu 0-20 - Čísllice 0-20 - Práce s číselnou osou do 20 (pojmy před, za, hned před, hned za) - Porovnávání - Rozklady čísel 0-10, 0-20 - Sčítání a odčítání do 20 (bez přechodu desítky) - Slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20 - Slovní úlohy typu o n více, o n méně <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> - Orientace v prostoru (pojmy vlevo, vpravo, pod, nad, před, nahoře, dole, za, vpředu, vzadu) - Orientace v čase - Manipulační činnosti s konkrétními předměty	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Rozvoj schopností a poznání Čj – čtení, psaní, vyjadřovací schopnosti Čj – vyjadřovací schopnosti Prv – čas Pč – manipulační činnosti

• Rozezná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit, nachází v realitě jejich reprezentaci <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</i>	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> • Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	Vv – sestavování koláží
--	--	--------------------------------

[illegible]

• Rozezná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit, nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</i> • <i>Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</i> • <i>Používá pravítko</i>	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> • Kreslení křivých a rovných čar. • Rýsování rovných čar, úseček. • Odhadování a měření délky úsečky na cm. • Poznávání geometrických těles v praxi – koule, krychle, válec, kvádr, kužel, jehlan. • Vyznačení a označení bodů, úseček. • Jednotky centimetr, metr. • Modelování těles.	Vv – sestavování koláží PČ – konstrukční činnosti
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.3 Matematika – 3. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - používá symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - sčítá a odčítá dvojčíselná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) - sčítá a odčítá dvojčíselná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta - dělí se zbytkem - zapiše a přečte čísla do tisíce - porovnává, třídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce - vyznačí čísla do tisíce na číselné ose - sčítá a odčítá z paměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - zaokrouhluje čísla na desítky - násobí a dělí čísla 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 - objasní význam symbolu = - užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti - řeší jednoduché rovnice - orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek času - rozezná jednotky délky mm, cm, dm, m - provádí jednoduché převody jednotek délky <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 - čte, píše a používá číslíčky v oboru do 20, numerace do 100 - zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - Malá násobilka - Početní operace v oboru do sta - Početní operace v oboru do tisíce - Rovnice - Jednotky času - Jednotky délky	PRV VV PČ

• <i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> • <i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</i> • <i>umí rozklad čísel v oboru do 20</i>		
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, posloupnosti čísel <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i> • <i>doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</i> • <i>zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i> • <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i>	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • Závislosti a jejich vlastnosti • Tabulky	
• narýsuje a označí: ○ bod ○ přímku ○ úsečku ○ polopřímku ○ trojúhelník ○ kružnici ○ kruh • rozezná, označí, popíše: ○ čtverec ○ obdélník • vysvětlí význam pojmu průsečík a určí ho • určí rozdíl mezi kružnicí a kruhem • vysvětlí pojem opačná polopřímka • jednotky délky používá k měření • porovnává velikost útvarů, odhaduje a měří délku úsečky ve vhodných jednotkách • spočítá obvod trojúhelníku • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • Příмка • Polopřímka • Úsečka • Trojúhelník • Obdélník • Čtverec • Kružnice • Kruh • Obvod trojúhelníku • Osově souměrné útvary • Délka úsečky • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Kvádr • Krychle • Koule • Válec • Kužel • Jehlan	

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- *rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují*
- *používá pravítko*

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.4 Matematika – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Provádí pamětné a písemné početní operace do 100. • Provádí pamětné a písemné početní operace do 1000. • Provádí pamětné a písemné početní operace do milionu. • Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru přirozených čísel • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. • Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. • Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. • Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. ○ Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života. ○ Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku. ○ Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny. • Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. ○ Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny). <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> • Malá násobilka – násobení a dělení čísel do 100 z paměti • Sčítání a odčítání čísel v oboru do 1000 • Dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel • Principy asociativnosti a komutativnosti • Velká násobilka – násobení a dělení do 1000 • Sčítání a odčítání čísel v oboru do milionu • Násobení a dělení čísel do milionu. • Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky a tisíce • Písemné násobení dvojčíslicovým a trojčíslicovým číslem • Slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi • Přirozená čísla a jejich znázornění • Zlomky a jejich znázornění	PŘÍ VV PČ INF Průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)

• zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 • zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 • zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla • používá kalkulátor		
• Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu • orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	

• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce. • Sestrojí rovnoběžky a kolmice. • Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry. • Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. • Vypočítá obvod čtverce a obdélníku. • Vypočítá obsah čtverce a obdélníku. • Seznámí se s povrchem krychle, kvádrů, čtyřbokého jehlanu. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • Práce s rovinnými útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) • Rovnoběžky, různoběžky a kolmice • Délka úsečky, jednotky a jejich převody • Osa úsečky • Rovnoběžky, různoběžky, kolmice • Obvod čtverce a obdélníku • Osová souměrnost • Obsah čtverce a obdélníku • Jednotky obsahu • Tělesa	
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	<u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u> • slovní úlohy s netradičními postupy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost	

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.5 Matematika – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 • orientuje se na číselné ose v oboru do milionu • sčítá a odčítá zpaměti i písemně do milionu • násobí deseti, stem, tisícem • zaokrouhuje na tisíce, desetitisíce a statisíce • násobí písemně trojciferným činitelem • dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem • řeší slovní úlohy v oboru do milionu • převádí jednotky času a objemu • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • sčítá a odčítá zlomky • sčítá a odčítá desetinná čísla • zaokrouhuje desetinná čísla • násobí a dělí desetinná čísla 10 a 100 • násobí a dělí desetinná čísla přirozenými čísly menšími než 10 • zná římské číslice • přečte číslo kapitoly a letopočet <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 • sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 • zaokrouhuje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 • zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla • používá kalkulaátor	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> • Početní operace v oboru do 1 000 000 • Přirozená čísla větší než milion • Zlomky • Desetinné zlomky • Desetinná čísla • Římské číslice	EV-vztah člověka k prostředí -lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh) PŘÍ VV PČ INF

• zapisuje, používá data z grafu ve čtvercové síti • vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji • umí pracovat s údaji v cenících apod. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu • orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • Závislosti a jejich vlastnosti • Tabulky • Diagramy a grafy	
• užívá pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný • sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník • rozpozná a pojmenuje čtyřúhelníky • sestrojí čtverec, obdélník • dbá na přesnost a čistotu rýsování • změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku • vypočítá obsah čtverce a obdélníku • sítě těles • modely těles <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • Rovinné obrazce • Obvod a obsah rovinných obrazců • Tělesa	

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.6 Matematika – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • určí číselné řady vpravo od desetinné čárky • přečte správně desetinné číslo • posune desetinnou čárku při násobení a dělení čísla deseti, stem, tisícem, ... • porovnává desetinná čísla • zaokrouhluje desetinná čísla na daný počet platných číslic, na příslušný číselný řád • sčítá, odčítá, násobí, dělí desetinná čísla • odhadne výsledek daného početního výkonu • převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu • určí násobky daného čísla • zjistí, zda je číslo dělitelné 2,3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 • určuje dělitele přirozeného čísla • roztrídí čísla na prvočísla a čísla složená • určí, zda jsou čísla soudělná či nesoudělná • určí největšího společného dělitele přirozených čísel • vyhledá nejmenší společný násobek přirozených čísel <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 • narýsuje plnou, čárkovanou a čerchovanou čáru určí, ve kterých případech ji použije	<u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Desetinná čísla a početní výkony s nimi • Správný zápis desetinného čísla • Násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem, ... • Sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel • Převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu Dělitelnost přirozených čísel • Násobek a dělitel přirozeného čísla • Základní věty o dělitelnosti • Znaky dělitelnosti • Prvočíslo a číslo složené • Čísla soudělná a nesoudělná • Společný dělitel • Společný násobek <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> Základní pravidla rýsování • Druhy a užití čar • Rýsování kolmic, rovnoběžek • Převody jednotek délky	Fyzika – hustota Fyzika – hustota OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí (práce ve skupině, vynalézavost, tvořivost) - mezilidské vztahy (vzájemná pomoc, respektování) - komunikace (cvičení pozorování a aktivního pozorování) Zeměpis – určování zeměpisné polohy

• používá základní pravidla rýsování • převádí jednotky délky • sestrojí dvě rovnoběžky • sestrojí kolmici z bodu k přímkce • popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta • rozliší druhy úhlů • vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, ostrý, tupý • přenese úhel • sestrojí různé velikosti úhlů • změří velikost daného úhlu ve stupních • vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách • sestrojí osu úhlu • pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti • sečte a odečte dvojici úhlů • násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma • rozliší útvary souměrně sdružené podle osy a určí jejich osu souměrnosti • sestrojí kružátkem střed a osu úsečky • sestrojí obraz geometrického obrazce v osově souměrnosti • určí osy souměrnosti narýsovaného obrazce • sestrojí trojúhelník ze tří stran • správně popíše jeho vrcholy, strany, vnitřní a vnější úhly • rozliší druhy trojúhelníků podle délek jeho stran • rozhodne, zda je možné sestrojit trojúhelník ze zadaných délek stran • rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů • určí velikost vnitřního a vnějšího úhlu trojúhelníku • narýsuje výšky a těžnice trojúhelníku • sestrojí kružnici opsanou trojúhelníku • narýsuje kružnici vepsanou trojúhelníku	Úhel a jeho velikost • Úhel a jeho přenášení • Druhy úhlů • Jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhloměr • Měření velikosti úhlů • Osa úhlu – konstrukce kružátkem • Rýsování úhlů • Úhly vedlejší a vrcholové • Sčítání a odčítání úhlů • Násobení a dělení úhlů dvěma Osová souměrnost • Osa úsečky • Osa úhlu • Obraz geometrického obrazce v osově souměrnosti • Osově souměrný útvar Trojúhelník a jeho vlastnosti • Konstrukce trojúhelníku z daných délek stran • Trojúhelníková nerovnost • Trojúhelník rovnostranný a jeho vlastnosti • Trojúhelník rovnoramenný a jeho vlastnosti • Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, jejich velikost • Součet úhlů v trojúhelníku • Rozdělení trojúhelníků podle velikosti úhlů • Výšky trojúhelníku • Těžnice trojúhelníku • Střední příčky trojúhelníku • Kružnice opsaná trojúhelníku • Kružnice vepsaná trojúhelníku	OSV – osobnostní rozvoj (cvičení pozornosti a soustředěnosti) - kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)
--	---	--

- vymodeluje a popíše kvádr a krychli
- sestrojí kvádr a krychli volným rovnoběžným promítáním
- sestrojí síť kvádrů a krychle
- určí povrch a objem kvádrů a krychle
- převádí jednotky objemu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka, obvod trojúhelníku
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary v osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádrů a krychle
- načrtne základní tělesa
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vyhledává a třídí data
- vypracuje jednoduchou tabulku

Povrch a objem kvádrů a krychle

- Popis kvádrů a krychle
- Znázornění kvádrů a krychle
- Povrch a objem kvádrů a krychle
- Převody jednotek objemu

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- Příklady závislostí z praktického života, nákresy, grafy, tabulky

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.7 Matematika – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • modeluje a zapisuje zlomkem část celku • převádí zlomky na des. čísla a naopak • porovnává zlomky • provádí početní operace s rac. čísly • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel • rozlišuje kladná a záporná čísla • umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose • chápe pojem opačné číslo • určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam • provádí početní operace s celými čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, • modeluje konkrétní situace, v nich využívá matem. aparát v oboru celých čísel • umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • rozumí a využívá pojmu úměra • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí • chápe pojem 1 %, 1 ‰	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Racionální čísla, zlomky • čtení a zápis zlomku • vztah mezi zlomky a des, čísly • zobrazení na číselné ose • převrácený zlomek • smíšené číslo • početní operace • složený zlomek Celá čísla • čtení a zápis čísla • zobrazení na číselné ose • opačné číslo • absolutní hodnota • početní operace Poměr, přímá a nepřímá úměrnost • pojem • zvětšení a zmenšení v daném poměru • rozdělení dané hodnoty v daném poměru • měřítko • úměra • přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka • pravoúhlá soustava souřadnic Procenta • pojem	Fyzika - síla, měření teploty OSV - sociální rozvoj (práce ve skupině, vynalézavost, tvořivost) - mezilidské vztahy (vzájemná pomoc, respekt) - komunikace (cvičení pozorování a aktivního naslouchání) Fyzika - rychlost, čas - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - vztahy mezi veličinami Zeměpis - měřítko mapy, plán Chemie - výpočet z chemických rovnic (pomocí trojčlenky) - chemické názvosloví Fyzika - tlak, tlaková síla

- užívá základní pojmy procentového počtu
- vyjádří část celku pomocí procent
- řeší slovní úlohy
- chápe pojem promile
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo)*
- *provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- *používá měřítko mapy a plánu*
- *řeší jednoduché úlohy na procenta*
- *zvládá orientaci na číselné ose*

- pozná shodné útvary
- užíva vety o shodnosti trojuholníkov v početných a konstrukčných úlohách
- umí sestrojit trojuholník z daných prvků
- dbá na kvalitu a presnosť rýsování

- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku
- rozlišuje různé typy rovnoběžníků
- umí sestrojit rovnoběžník
- odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku
- odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku

- rozpozná a pojmenuje lichoběžník
- sestrojí lichoběžník
- vypočítá obvod a obsah lichoběžníku

- rozezná a pojmenuje hranol
- načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině
- načrtne a narýsuje síť hranolu

- základ, procentová část, počet procent
- promile
- slovní úlohy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Trojúhelník

- shodnost trojúhelníků
- trojúhelníková nerovnost
- konstrukce trojúhelníků

Rovnoběžníky, čtyřúhelníky

- pojem
- vlastnosti
- rozdělení
- konstrukce
- obvod a obsah
- obsah trojúhelníku

Lichoběžník

- pojem
- konstrukce

Povrch a objem hranolů

- pojem hranol
- povrch a objem hranolu

Chemie

- koncentrace

VO

- stát a hospodaření (banky, úroky)

Fyzika

- skládání sil

- odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu

- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti
- určí středově souměrný útvar

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary v osové a středové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru a krychle, hranolu
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací

Středová souměrnost

- sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- číselné řady
- logické a netradiční geometrické úlohy

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.8 Matematika – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • rozumí pojmu výraz • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu číselného výrazu • zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text • umí dosadit do výrazu s proměnnou • provádí početní operace s výrazy • určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • chápe pojem reálné číslo • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • užívá a zapisuje vztah rovnosti • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • určí hodnotu číselného výrazu; provádí jednoduché početní operace s výrazy • provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla • určí druhou mocninu a odmocninu s pomocí kalkulátoru • řeší jednoduché lineární rovnice • zvládá orientaci na číselné ose • rozliší odvěsny a přepony	<u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Výrazy • číselné výrazy • proměnná • výrazy s proměnnou • úpravy výrazů • mnohočleny Druhá mocnina a odmocnina • pojem • čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin • určení druhých mocnin a odmocnin • pojem reálného čísla Mocniny s přirozeným mocnitelem • čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem • zápis čísla pomocí mocnin deseti • početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Lineární rovnice • rovnost • lineární rovnice <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> Pythagorova věta	Chemie – chemické výpočty Fyzika – zápisy jednotek fyzikálních veličin OSV – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace) Fyzika – zápis jednotek fyz. veličin, energie, měrná tepelná kapacita

• rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty • využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku • umí využít poznatky ve slovních úlohách • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic • vypočítává obvod a obsah kruhu • charakterizuje válec • vypočítá povrch a objem válce • umí sestavit jednoduché konstrukce • rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti • využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice, ...) v konstrukčních úlohách <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • provádí jednoduché konstrukce • rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary • vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu • vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce • načrtne základní tělesa; sestaví síť základních těles • matematizuje jednoduché reálné situace • vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností • řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) • zdůvodní zvolený postup řešení • ověří výsledek řešení	• pojem • výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku • užití Pythagorovy věty Kruh, kružnice • vzájemná poloha přímky a kružnice • vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice • obsah kruhu Válec • pojem • povrch válce • objem válce Konstrukční úlohy • jednoduché konstrukce • množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • konstrukční úlohy <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> Slovní úlohy • slovní úlohy	OSV – zavlažování pozemku, ... OSV – objem a povrch nádrže, bazénu, ... Fy vztahy mezi veličinami Fy řešení fyz. úloh EGS – srovnání států – HDP, počet obyv., ...
--	---	---

• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek • vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vyhledává a třídí data; porovnává data • vypracuje jednoduchou tabulku • matematizuje jednoduché reálné situace • zvládá početní úkony s penězi	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů • základní statistické pojmy • základní charakteristiky statistického souboru	EV – ochrana život. Prostředí Z – třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyv., zdravotnictví, průmyslu, ... INF – tabulky, grafy
---	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.4.9 Matematika – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozloží mnohočlen na činitele - vytýká společného dělitele - rozloží mnohočlen na součin - zapiše lomený výraz a určí jeho smysl - zjednoduší lomený výraz krácením - rozšíří lomený výraz - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - zapiše a upraví složený lomený výraz - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými a provádí zkoušku - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic - řeší slovní úlohy pomocí lineární rovnice nebo soustavy lineárních rovnic - řeší úlohy na společnou práci, o pohybu a na počítání směsí - rozlišuje základní pojmy finanční matematiky - vypočítá úrok z dané částky <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - provádí jednoduché početní operace s lomenými výrazy - řeší jednoduché slovní úlohy o pohybu a na společnou práci - řeší jednoduché úlohy na procenta - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - zvládá orientaci na číselné ose - rozliší definiční obor funkce a množinu hodnot dané funkce - sestaví tabulku lineární funkce - sestrojí graf lineární funkce	<u>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</u> Lomené výrazy a početní výkony s nimi - rozklad mnohočlenů - zavedení lomeného výrazu - podmínky, pro které má lomený výraz smysl - krácení a rozšiřování lomených výrazů - sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů Lineární rovnice a jejich soustavy - řešení rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací - grafické řešení soustavy rovnic - slovní úlohy řešené lineární rovnicí nebo soustavou lineárních rovnic Základy finanční matematiky - termíny z finanční matematiky - jednoduché úročení <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> Lineární funkce - pojem funkce - definiční obor funkce - množina hodnot funkce - funkce rostoucí, klesající, konstantní	OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí (práce ve skupině, vynalézavost, tvořivost) - mezilidské vztahy (vzájemná pomoc, respektování) - komunikace (cvičení pozorování a aktivního pozorování) OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí (vynalézavost, tvořivost) - komunikace (cvičení pozorování a aktivního pozorování) Fyzika – závislost veličin

• sestrojí síť pravidelného čtyřbokého jehlanu • vypočítá objem jehlanu, rotačního kužele, koule <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu • vypočítá povrch a objem kvádru, krychle, hranolu • načrtne základní tělesa; sestrojuje síť základních těles; zobrazuje jednoduchá tělesa • čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům		
--	--	--

5.5 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je realizován od 4. do 9. ročníku, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium). Výuka probíhá v odborných učebnách informatiky.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy, zaměřuje se na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Informatika je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.

Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo, ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- informační a datová gramotnost
- komunikace a spolupráce
- tvorba digitálního obsahu
- bezpečnost a řešení problémů
- profesní prostředí
- tvorba a sdílení digitálních materiálů
- řízení využívání digitálních nástrojů

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, analýzou výsledků různých činností žáků (zejména praktických).

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.5.1 Informatika – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> • řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- sestavuje symbolické zápisy postupů

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

- **řešení problému krokováním:** postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- **systémy:** skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

- **systémy:** skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

- **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.5.2 Informatika – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka • data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ:</u> • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

- **programování:** experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- **kontrola řešení:** porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- **práce se strukturovanými daty:** shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číselovaný a nečíselovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

- **práce se strukturovanými daty:** shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číselovaný a nečíselovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- **počítačové sítě:** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- **bezpečnost:** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

- **počítačové sítě:** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- **bezpečnost:** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.5.3 Informatika – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek • získá z dat informace • k popisu problému používá grafické znázornění <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • popíše účel informačních systémů, které používá • naučí se ovládat minirobota Ozobot • barevnými kódy naprogramuje robota tak, aby plnil jednoduché úkoly • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika Odkaz na učivo ve zdrojích • Kódy kolem nás • Kódování znaků • Šifrování • Kódování barev • Obrázky z čar • Komprese a kontrola <u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> • Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Odkaz na učivo ve zdrojích • Informační systémy <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> • Ovládání Ozobotů – kreslení čar a barevných kódů • Sestavení programu, později i s opakováním • Používání senzorů • Programovací prostředí Ozoblockly • Projekt Ozobot World	

- robot - vyřeší problém tím, naprogramuje robot <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému - diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat - popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - pracuje v online prostředí - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	
---	--

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- Rozlišení hardware a software
- Operační systémy
- Fungování počítačů a jejich struktura
- Moderní technologie a jejich vývoj
- metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků
- nebezpečné aplikace a systémy
- zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.5.4 Informatika – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti • zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek • ovládání základních editorů MS Office • MS Word • MS Outlook • MS Forms <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí účelu a popíše účel informačních systémů, které používá • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat • časté chyby při interpretaci dat Odkaz na učivo ve zdrojích • Víme, co jsou data • Evidujeme data • Tvoříme datové soubory • Porovnáváme a prezentujeme data • Řešíme problémy s daty <u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> • Umí tvořit datové soubory v textovém a prezentačním editoru, umí využít jejich základní funkce Odkaz na učivo ve zdrojích • Školní informační systém Office 365 <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> • Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy Odkaz na učivo ve zdrojích • kap. 1 Sestavení scénáře • kap. 2 Opakování bloků • kap. 3 Vlastní bloky • https://code.org • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi	

problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</i> • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě • uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat • popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>pracuje v online prostředí</i> • <i>propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> • <i>rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu</i> • <i>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</i>	Odkaz na učivo ve zdrojích • kap. 4 Opakování s podmínkou • kap. 5 Myš a klávesnice • kap. 6 Posílání zpráv <u>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</u> • fungování nových technologií kolem žáka • počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server • struktura a principy internetu • web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač • princip cloudových aplikací • řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení • zálohování a archivace dat • digitální identita: digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí Odkaz na učivo ve zdrojích imysleni.cz jsns.cz gramotnosti.pro	
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.5.5 Informatika – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (suma, průměr, maximum, pořadí apod.) • řeší problémy výpočtem s daty • připsá do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce • na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	<u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty • formulace požadavků • struktura tabulky • typy dat • práce se záznamy • pravidla a omezení • úprava požadavků, tabulky či pravidel • hromadné zpracování dat: velké soubory dat • funkce a vzorce, práce s řetězci • řazení, filtrování, vizualizace dat • odhad závislostí <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> • dekompozice úlohy, problému • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • větvení programu, rozhodování • grafický výstup, souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné Odkaz na učivo ve zdrojích • kap. 7 Rozhodování • kap. 8 Souřadnice • kap. 9 Parametry • kap. 10 Proměnné • Lego Spike	

- diskutuje různé programy pro řešení problému
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*
- *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení*

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.5.6 Informatika – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti • navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení • situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat • porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému • vyhledá chybu v modelu a opraví ji	<u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> • programovací projekt a plán jeho realizace • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) • Animace postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • autorství a licence programu; etika programátora Odkaz na učivo ve zdrojích • projekt Souřadnice • projekt Kulička • projekt Nákupní seznam • projekt Klavír • projekt Svěťadily • projekt Ohňostroj • projekt Interaktivní pohlednice • projekt Ostrov pokladů • projekt Hodiny • projekt Bludiště • projekt Variace na hru Piano Tiles <u>DATA INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> • schéma • myšlenková mapa • vývojový diagram • ohodnocený a orientovaný graf • základní grafové úlohy	

**Minimální doporučená úroveň pro úpravy
očekávaných výstupů v rámci podpůrných
opatření:**

- *popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení*
- *k popisu problému používá grafické znázornění*

5.6 Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět mediální výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu.

Vzdělávání vyučovacího předmětu je zaměřeno na:

Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií.

Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médií nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje:

- osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování)
- získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace.

Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediálních obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediálních sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.).

Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace.

Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba

vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Přínos mediální výchovy k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot vyučovací předmět mediální výchova:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Mezipředmětové vztahy:

- Mv – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – stavba mediálních sdělení – vnímání autora mediálních sdělení – fungování a vliv médií ve společnosti – tvorba mediálního sdělení – práce v realizačním týmu
- IT – práce s internetem, s textovými a grafickými editory, základní způsoby komunikace, tvorba mediálního sdělení
- Ov – prostředky masové komunikace, vztahy mezi lidmi, naše škola, obec, region, osobní rozvoj
- Z – Česká republika
- Umění a kultura – vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- rozvíjí u žáků čtení s porozuměním
- respektuje různé učební styly žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování vlastních postupů při práci
- poskytuje žákům kladnou zpětnou vazbu, povzbuzuje při práci

Kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby respektovali odlišný názor
- usměrňuje komunikaci, potlačuje extremistické názory (fašismus apod.)

Kompetence sociální a personální

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- navozuje situace, kdy žáci přijímají různé sociální role, a tudíž rozvíjejí svoji empatii k druhým

Kompetence občanské

- učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, k propojování poznatků

Kompetence digitální

- učitel s pomocí mobilních digitálních technologií realizuje výukové aktivity, které u žáků rozvíjejí ICT dovednosti a současně obohacují možnosti mediální produkce. Jedná se např. o počítačovou grafiku (vektorovou, bitmapovou), audiovizuální editory, podcasting, digitální vyprávění příběhů, školní wiki, akční online výzkum, lip dub, atp.

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování a analýzou výsledků různých činností žáků (zejména praktických).

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.6.1 Mediální výchova – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Charakterizuje různé druhy médií • Odlišuje fakta od názorů a hodnocení • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • Rozpozná manipulativní komunikaci • Přebírá zodpovědnost za správnost údajů ve sdělení • Učí se schopnosti kriticky přejímat a hodnotit mediální sdělení • Vysvětlí, jak média mohou vytvářet představu o různých věcech a skupinách • Učí se aktivně tvořit mediální obsah <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • je schopen analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; • umí se orientovat v mediálních obsazích a je schopen volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času	<u>KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ</u> • Seznámení s médii – historie, vývoj a moderní trendy • Seznámení s jazykovými prostředky médií • pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě • rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných • hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) • hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením • chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel • vliv médií na život člověka – děti a televize • identifikování základních orientačních prvků v textu • Rozhovor • Anketa • Média a zábava – reality show, infotainment • Reportáže z akcí školy – Práce s hlasem, hlasová hygiena Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	Český jazyk a literatura Člověk a společnost Dějepis Umění a kultura Informatika

5.7 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku – týdenní dotace viz. tabulka učebního plánu
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi. Orientace v problematice vlastnictví a peněz – finanční gramotnost.
- Lidé a čas – orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Zdraví jako důležitá hodnota v životě člověka. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Téma bezpečí, poskytování první pomoci, osvojování bezpečnosti a vzájemného poskytování pomoci, bezpečnost jako důležitá hodnota v životě člověka – dopravní výchova.

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

- Environmentální výchova – vztah člověka k životnímu prostředí, ...
- Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání, mezilidské vztahy, ...
- Mediální výchova – šíření informací, práce s počítačem, ...
- Multikulturní výchova – vztahy mezi lidmi, kalendáře, ...
- Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola – pravidla chování, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientaci ve světě informací
- časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, efektivní, bezproblémová a bezkonfliktní komunikace
- pojmenovávání pozorované skutečnosti a zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- práce ve skupině, efektivní spolupráce na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých, přispívají k diskusi
- učí se věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- využívání digitálních technologií při učení i při zapojení do života školy
- sdílení informací, obrazového materiál, videa apod.
- vede žáky k etickému a bezpečnému používání digitálních technologií v rámci výuky a života školy

Způsob hodnocení

Závaznou formou hodnocení je písemné průběžné hodnocení žáka. Alespoň dvakrát v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období.

Podklady pro hodnocení a kvalifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, didaktické testy, ...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka.

Mělo by docházet k posilování vnitřní motivace, která je podporována žákovým vlastním sebehodnocením.

Kvalitní slovní hodnocení může být rovněž hodnotným východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a jeho rodiči.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské, portfolio“.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.7.1 Prvouka – 1. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
• Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy. • Popsat a zvládnout cestu do školy. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> • Rozlišuje blízké vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Má osvojené základy společenského chování. • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. • Odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Rozlišuje role rodinných příslušníků.</i> • <i>Dodržuje základní pravidla společenského chování.</i> • Zvládnout jednoduchou orientaci v čase. • Poznat, kolik je hodin. • Znat rozvržení svých denních činností. • Znat tradiční lidové svátky.	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> • Domov a jeho okolí, adresa bydliště, domov a dům, ve kterém bydlím. • Naše škola a prostředí naší školy, život ve škole a jejím okolí. • Základy dopravní výchovy – dopravní prostředky, pravidla v silničním provozu. • Naše město a okolí. <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> • Rodina, příbuzenské vztahy. • Kamarádství, základní pravidla společenského chování. • Správné stolování. • Povinnosti a práva žáka, domácí příprava. • Práce dospělých. • Zábava a volný čas, koníčky. • Sezónní hry a sporty. • Používání peněz v běžných situacích. • Jednání na poště, v obchodě, u lékaře. <u>LIDÉ A ČAS</u> • Měření času hodinami, části dne. • Roční období. • Den, týden, měsíce, rok. • Vánoce. • Velikonoce.	ČJ – komunikační a slohová výchova (popis, vypravování) M – orientace v prostoru Průřezové téma: Environmentální výchova -bezpečí v dopravní výchově pravidla bezpečného chování jako účastníka silničního provozu ČJ – komunikační a slohová výchova Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí Multikulturní výchova - lidské vztahy M – orientace v čase

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Zná rozvržení svých denních činností

- Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.
- Poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.
- Poznat základní druhy ovoce a zeleniny.
- Základní zásady chování v přírodě.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Pozoruje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.
- Poznává nejběžnější druhy domácích zvířat.
- Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny.

- Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.
- Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.
- Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci.
- Uplatňuje základní pravidla a bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa.
- Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru a trávení volného času.
- Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.
- Ovládá správný způsob volání na tísňovou linku a čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu.

ROZMANITOST PŘÍRODY

- Příroda v jednotlivých ročních obdobích – měsíce, počasí, hlavní znaky, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na poli a na zahradě.
- Ovoce a zelenina, rostliny a stromy.
- Ochrana přírody, pěstování rostlin člověkem, ošetřování pokojových rostlin.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- Lidské tělo a jeho stavba.
- Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, zdravá strava a pitný režim, význam aktivního pohybu, otužování, hygiena, běžné nemoci a prevence, péče o nemocného, chování v době nemoci, drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc, návykové látky a jejich odmítání.
- Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace – šikana.
- Situace hromadného ohrožení, důležitá telefonní čísla.

Den zeleně“

Průřezové téma:

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

TV – zdravotní tělesná výchova, činnosti ovlivňující zdraví

Průřezové téma:

Environmentální výchova

- bezpečí v dopravní výchově
- pravidla bezpečného chování jako účastníka silničního provozu

Osobnostní a sociální výchova

- hygiena a psychohygiena

- *Pojmenuje základní části lidského těla.*
- *Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování.*
- *Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci.*
- *Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.*

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.7.2 Prvouka – 2. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
• Zvládá orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy. • Popíše a zvládne cestu do školy. • Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Orientuje se v okolí svého bydliště a školy. • Popíše cestu do školy. • Rozlišuje blízké vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Má osvojené základy společenského chování. • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům. • Odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze, pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Dodržuje základní pravidla společenského chování. • Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně. • Pojmenuje nejběžnější povolání. • Zvládnout jednoduchou orientaci v čase. • Poznat, kolik je hodin.	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> • Domov a jeho okolí, adresa bydliště. • Naše škola a prostředí naší školy, život ve škole a jejím okolí. • Město, místní krajina – minulost a současnost města, významné budovy, dopravní síť. <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> • Role členů rodiny. • Mezigenerační vztahy v rodině. • Mezilidské vztahy. • Zaměstnání dospělých. • Nakupování, možnosti placení. <u>LIDÉ A ČAS</u> • Kalendáře. • Měření času.	ČJ – komunikační a slohová výchova M – orientace v prostoru Průřezové téma: Environmentální výchova - bezpečí v dopravní výchově - pravidla bezpečného chování jako účastníka silničního provozu ČJ – komunikační a slohová výchova Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy Multikulturní výchova - kulturní difference Osobnostní a sociální výchova - komunikace M – orientace v čase

• Znat rozvržení svých denních činností. • Znat tradiční lidové svátky. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Pozná, kolik je hodin.</i> • <i>Zná rozvržení svých denních činností.</i> • <i>Poznává různé lidské činnosti.</i> • Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. • Poznává běžné druhy domácích a volně žijících zvířat. • Poznává nejběžnější druhy rostlin a hub. • Proveďte jednoduchý pokus podle návodu. • Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</i> • <i>Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.</i> • <i>Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny.</i> • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. • Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• Způsoby měření času dříve a nyní. • Režim dne. • Vánoce a Velikonoce. <u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> • Příroda v jednotlivých ročních obdobích. • Rostliny a živočichové: • význam v přírodě a pro člověka, • stavba těla neznámějších druhů, • způsob života, • průběh života. • Voda a vzduch – význam pro život na zemi. • Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana. • Třídění odpadů. <u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> Lidské tělo: • životní potřeby a projevy, • základní stavba. Osobní bezpečí: • zásady bezpečného chování, • obezřetné chování při setkání s neznámými jedinci, šikana, kontakt se zvířaty atd., • bezpečný způsob pohybu a chování v silničním provozu, nebezpečná místa, ochranné prvky, • dopravní prostředky a dopravní značky, • vhodná a nevhodná místa pro hru a trávení volného času, možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit, návykové látky a jejich odmítání, čísla tísňového volání a	Průřezové téma: Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí Environmentální výchova - bezpečí v dopravní výchově - pravidla bezpečného chování jako účastníka silničního provozu Osobnostní a sociální výchova
--	---	---

• Ví, kdy a jakým způsobem použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže. • Pojmenuje základní části lidského těla. • Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování. • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	správná komunikace s operátory tísňových linek	- hygiena a psychohygiena
--	---	----------------------------------

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.7.3 Prvouka – 3. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo. • Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista. • Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje. • začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR. • Pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Orientuje se v okolí svého bydliště a školy • Popíše a zvládne cestu do školy • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole. • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. • Používá peníze v běžných situacích. • Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. • Vysvětlí, proč spořit, kdy půjčovat a jak vracet dluhy. • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> • Popíše a zvládne cestu do školy. • Sestaví plán cesty ze svého bydliště do školy. • Řešení některých dopravních situací z hlediska chodce, cyklisty. • Základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty a jejich cílené používání. • Prokazuje v situaci dopravní hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty a chodce. • Domov, vlast, rodný kraj, hlavní město. • Krajina v nejbližším okolí obce. • Typy krajiny a její znaky. • Jak krajina ovlivňuje život a jak člověk působí na krajinu regionu. Proměny zemědělství v čase. <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> • Každý jsme jiný. • Naše zkušenost s vytvářením a přijímáním pravidel. • Běžné příčiny konfliktů mezi kamarády, jejich analýza a možná řešení. • Přátelské chování v různých situacích. • Česká republika, demokratický stát, administrativní uspořádání. • Rodina a domov. • Co přispívá k pohodě a spokojenosti v rodině. • Co bývá příčinou konfliktů v rodině, hledání řešení konfliktů. • Zboží z daleka. Naše přání a jejich důsledky pro životní prostředí.	Průřezové téma: Environmentální výchova - bezpečí v dopravní výchově - pravidla bezpečného chování jako účastníka silničního provozu ČJ - interpretace obsahu med. sdělení - kooperace a kompetice - hodnoty, postoje a prakt. etika - lid. aktivity a problémy živ. prostředí - vztah k prostředí - etnický původ PČ - základní pojmy života VV - hodnoty, postoje a prakt. etika - Evropa a svět nás zajímá - ekosystémy MA - číselné údaje - porovnávání číselných údajů - čísla a realita TV - praktické modelové situace Průřezové téma: Osobnostní výchova - sebepoznání - zdravé sebepojetí - seberegulace Výchova demokratického občana Mediální výchova - kdy a jak přijímáme a šíříme informace - počítač zevnitř

- *Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.*
- *Dodržuje základní pravidla společenského chování.*
- *Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.*
- *Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.*
- *Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.*

- Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.
- Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
- Popíše změny v přírodě v průběhu roku a jejich vliv na člověka.
- Přiřazuje charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce.
- Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.

- *Pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase.*
- *Zná rozvržení svých denních činností.*
- *Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.*
- *Poznává různé lidské činnosti.*

- Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.
- Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů v dané lokalitě.
- Provádí jednoduché pokusy u známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.

- Zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení.
- Vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz.
- Povolání dospělých, lidské výtvoř.
- Výrobci, obchodníci, pracovníci služeb.

- Znalost hodin, jednotky času, určování hodin, typy měřidel času.
- Různé kalendáře, letopočty.
- Dějiny jako časový sled událostí.
- Průběh lidského života.
- Na příkladech porovnává minulost a současnost.
- Život lidí před objevem zemědělství a potom.
- Současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života.
- Vánoce a Velikonoce.
- Časlavští rodáci, historické památky a významné události města.

- Život na zemi.
- Příroda živá a neživá.
- Rostliny a živočichové.
- Přírodní společenství.
- Vesmír.
- Ochrana přírody.
- Kulturní rostliny, hospodářský význam.
- Vlastnosti látek a skupenství.
- Vzduch – hry a pokusy.
- Hoření, hašení ohně.
- Vybrané veličiny a jejich měření.

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Průřezové téma:

Multikulturní výchova

Průřezové téma:

Environmentální výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.
 - Poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.
 - Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.
 - Provede jednoduchý pokus podle návodu.
-
- Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.
 - Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své i jiných.
 - Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.
 - V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné dítě.
 - Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.
 - Rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.
 - Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, zná možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit.
 - Vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby ochrany.
 - Žák je seznámen se zásadami zdravého životního stylu, denního režimu, výběr a způsoby uchování potravin, vhodné skladby potravin, pitný režim.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění.
- Pojmenuje základní části lidského těla.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- Lidské tělo, jeho stavba, rozmnožování, vnitřní orgány, smysly, růst a vývoj.
- Stres a jeho příčiny.
- Působení stresu na zdraví člověka.
- Jakým chováním lze stresu předcházet nebo jej minimalizovat.
- Nebezpečné látky.
- Nebezpečnost návykových látek, jejich odmítnutí.
- Prevence požáru, chování při požáru.
- Zná návykové látky, chápe nebezpečí hracích automatů a počítačů, ví, co je závislost na nich.
- Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru
- Označování nebezpečných látek.
- Zná čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.
- Umí přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického i duševního zdraví.
- Zná varovné signály, ví, co je evakuace, zkouška sirén, integrovaný systém.
- Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, prokáže schopnost se účinně bránit.
- Žiju zdravě.
- Zdravá výživa.
- Denní režim.
- Nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekčními nemocemi, prevence nemocí a úrazů.

Průřezové téma:
Osobnostní a sociální výchova
hygiena a psychohygiena

• <i>Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných.</i> • <i>Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.</i> • <i>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</i> • <i>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</i>	• <i>Zásady první pomoci při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena.</i>	
--	--	--

5.8 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje se ve 4. a v 5. ročníku – týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů, v přírodovědě se realizují dva okruhy:

- Rozmanitost přírody – Země jako planeta sluneční soustavy; rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky; rovnováha v přírodě; vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- Člověk a jeho zdraví – lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce; partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy; péče o zdraví, první pomoc; odpovědnost člověka za své zdraví; situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke kritické a sebevědomé práci s celou škálou digitálních technologií
- žáci získávají používáním dostupných digitálních technologií informace, komunikují a řeší základní problémy ve všech životních sférách

Způsob hodnocení

Závaznou formou hodnocení je písemné průběžné hodnocení žáka. Alespoň dvakrát v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období.

Podklady pro hodnocení a kvalifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, didaktické testy, ...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka.

Mělo by docházet k posilování vnitřní motivace, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské „portfolio“.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.8.1 Přírodověda – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody - popíše střídání ročních období - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - zvládá péči o pokojové rostliny - provádí jednoduché pokusy se známými látkami - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> příroda živá a neživá – přírodniny živé a neživé látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy <u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> - Imunitní systém lidského těla. - Zacházení s nebezpečnými látkami. - Bezpečnost při volnočasových	<u>Environmentální výchova</u> ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina, ochrana biologických druhů. <u>Osobnostní a sociální výchova</u> péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc <u>Pracovní činnosti</u> ošetřování a pěstování pokojových a jiných rostlin dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytování první pomoci při úraze

modelových situacích simulujících mimořádné události • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i> • <i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i>	aktivitách. • Chování při živelných pohromách. • Zdravotní rizika spojená se znečištěným vzduchem, vodou a půdou. • První pomoc při poranění elektrickým proudem. • První pomoc při požití nebezpečných látek. • Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky).	
--	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.8.2 Přírodověda – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody • popíše střídání ročních období • zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí • provádí jednoduché pokusy se známými látkami • využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam, energetické suroviny • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, vesmírná tělesa, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy <u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a	<u>Environmentální výchova</u> ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina, ochrana biologických druhů ochrana přírody, význam ochrany přírody (Den Země apod.), změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy <u>Osobnostní a sociální výchova</u> péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc <u>Mediální výchova</u> práce v realizačním týmu – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu

- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- **návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.9 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je realizován ve 4. a v 5. ročníku, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět, jehož vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy:

- Místo, kde žijeme – chápání organizace života v obci, ve společnosti; praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu; postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- Lidé kolem nás – upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi; uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen; seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě; směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- Lidé a čas – orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů; snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Průřezová témata v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, EGS, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke kritické a sebevědomé práci s celou škálou digitálních technologií
- žáci získávají používáním dostupných digitálních technologií informace, komunikují a řeší základní problémy ve všech životních sférách

Způsob hodnocení

Závaznou formou hodnocení je písemné průběžné hodnocení žáka. Alespoň dvakrát v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období.

Podklady pro hodnocení a kvalifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, didaktické testy, ...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka.

Mělo by docházet k posilování vnitřní motivace, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením.

Kvalitní slovní hodnocení může být rovněž hodnotným východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a jeho rodiči.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské „portfolio“.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.9.1 Vlastivěda – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje • orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany • řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí • sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest • pozná státní symboly České republiky • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR – kraje ČR • naše vlast – státní správa a samospráva, státní symboly • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - občanská společnost a škola, demokratické společenství a vztahy ve škole, aktivní zapojení žáků do samosprávy - demokratické řízení naší obce, kraje a státu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - mezilidské vztahy, základní lidská práva a povinnosti, empatie, respektování, podpora pomoc LITERÁRNÍ VÝCHOVA - báje a pověsti, regionální pověsti - literární ukázky z děl o nejstarší české historii

<u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) • rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy • používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz • sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	• vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky <u>LIDÉ A ČAS</u> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • nejstarší české dějiny • regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.9.2 Vlastivěda – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje • orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany • řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí • sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest • pozná státní symboly České republiky • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR – kraje ČR • naše vlast – státní správa a samospráva, státní symboly • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - občanská společnost a škola, demokratické společenství a vztahy ve škole, aktivní zapojení žáků do samosprávy - demokratické řízení naší obce, kraje a státu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - mezilidské vztahy, základní lidská práva a povinnosti, empatie, respektování, podpora pomoc LITERÁRNÍ VÝCHOVA - báje a pověsti, regionální pověsti - literární ukázky z děl o nejstarší české historii

chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **moderní české dějiny**
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

5.10 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států, ...
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci, ...
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé, ...
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba, ...
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém, ...
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry, ...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV** – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita, ...
- **VDO** – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, ...
- **EV** – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů, ...
- **MKV** – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, ...
- **EGS** – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce, ...
- **MDV** – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, ...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií při získávání informací
- využívá digitální technologie pro demonstraci vybraných témat (prezentace, video – ukázky)

Žák

- využívá digitálních technologií při vyhledávání informací
- pracuje s vybranými programy pro prezentaci samostatné či skupinové práce

Způsob hodnocení:

V hodnocení využívám ústní i písemné ověřování znalostí žáků. Žáci mají dále možnost zpracovávat referáty na zadaná témata nebo si téma z historie vyberou sami. Další možností, která může ovlivnit celkové hodnocení, je četba knihy a seznámení spolužáků s jejím obsahem a přečtení zajímavé pasáže z dané knihy. V celkovém hodnocení přihlížím samozřejmě i k aktivitě žáka během vyučovacích hodin a k úpravě sešitů. Pokud to je jen trochu možné, zadávám práci do skupin, kde také žáci hodnotí své výkony.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.10.1 Dějepis – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Dokáže pracovat s časovou přímkou • Osvojí si základní periodizaci dějin • Naučí se pracovat s pojmy prostor, čas • Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti • Pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> • Rozpozná vývojová stadia člověka • Seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí • Dokáže pohovořit o podmínkách a důsledcích přechodu k zemědělství • Naučí se chápat podmínky vzniku řemesel • Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i> • Uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa • Pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států	<u>Pravěk</u> Úvod do učiva Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny <u>Starší doba kamenná</u> • Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka <u>Mladší doba kamenná</u> • Způsob života a obživy • Počátky zemědělství a řemesel <u>Doba kovů</u> • Rozvoj řemesel a obchodu • Zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku Shrnutí <u>Starověk</u> Staroorientální státy • Charakteristické rysy • Vývoj společnosti • Náboženské představy • Počátek písma a kultury • Přínos starověkých civilizací Shrnutí	Z – světové strany, světadíly Vv – pravěké malby, pojmy Osv – komunikace, soc. Dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů Ev – člověk a příroda Z – zemědělské oblasti Osv – kreativita – výroba keramiky Z – orientace v mapě Archivy, muzea, knihovny v regionu

• Seznámí se s podstatou společenského uspořádání • Seznámí se s projevy náboženských představ • Umí popsat podstatu antické demokracie • Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury • Uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých • Uvědomí si prolínání kulturních vlivů • Učí se chápat formy státní moci • Uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států • Získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin • Popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše • Porovná barbarské civilizace se světem antiky • Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých civilizací a popíše život v této době	Starověké Řecko • Kořeny řecké civilizace • Archaické a klasické období • Makedonie Helénismus Starověký Řím • Království • Republika • Císařství • Počátky křesťanství • Římská kultura • Rozpad římské říše • Naše země v době římské Shrnutí Opakování učiva 6. Ročníku	Vv – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) Čj (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti Zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského Vv – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) Čj (lit.) - římské báje Čj (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví
--	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.10.2 Dějepis – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Osvojí si periodizaci středověku • Seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států • Učí se chápat úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka • Seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií • Uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí • Učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i> • <i>Uvede první státní útvary na našem území a základní informace z období počátků českého státu</i> • Učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • Seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě • Učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického • Seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci • Osvojují si historický rozměr pojmů tolerance a intolerance	Opakování • Krize císařství • Křesťanství • Zánik západořímské říše Středověk Raný středověk • Nový etnický obraz Evropy • Byzantská, arabská a franská říše • První státní útvary na našem území • Český stát v době knížecí • Formování prvních státních celků v Evropě • Boj mezi mocí světskou a církevní • Křížové výpravy • Románská a kultura a životní styl raného středověku Shrnutí <u>Vrcholný středověk</u> • Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • Český stát za vlády posledních Přemyslovců • Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • Gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • Konflikt mezi Anglií a francií • Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky Ov – národ, vlast, čeští církevní patroni Čj – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, hus, rozvoj vzdělání Vv – gotické umění (stav., soch., malířství) Hv – gotická hudba, husitské písně Ov – náš region (historie)

• Uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské a uvede nejvýznamnější osobnosti této doby</i> • <i>Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i> • Osvojí si periodizaci novověku • Seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí • Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • Seznámí se s pojmem reformace • Učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii • Chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti • Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>Popíše důsledky objevných cest pro Evropu</i> • <i>Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i>	Shrnutí <u>Pozdní středověk</u> • Doba poděbradská • Doba jagellonská Shrnutí <u>Raný novověk</u> <i>Počátky novověku</i> • Humanismus • Objevné plavby a počátky dobývání světa • Náboženská reformace • Husitství • Český stát v předbělohorských poměrech • Třicetiletá válka Shrnutí	Vv – pozdní gotika (stav., soch., mal.) EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad Vv, hv – renesance (stavit., soch., malířství, hudba) Čj (lit.), ov – humanismus Mkv – poznávání jiných kultur Egs – reformace, klíč. Události – 1492 – objevení ameriky Mkv – předsudky, stereotypy kat. Církve
---	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.10.3 Dějepis – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - Seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - Chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - Ujasní si pojem osvícenský absolutismus - Uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - Vysvětlí pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - Chápe důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí - Pochopí emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - Chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů	Opakování 7. Ročníku - Raný novověk - Objevné plavby - Kulturní styly <u>Novověk</u> - Barokní kultura a osvícenství <u>Období od 2. Pol. 17. Stol. Do konce 18. Stol.</u> - Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - Boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických Shrnutí <u>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914</u> - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - Napoleonské války a jejich důsledky - Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - Národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - Utváření novodobého českého národa - Rok 1848 v Evropě a v Čechách	Vv, hv – baroko (stav., soch., mal., hudba) Čj (lit.) – baroko VDO – rekatolizace, náb. nesnášenlivost Čj (lit.) – osvícenství, klasicismus Čj (lit.) – poč. Národního obrození VDO – USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod, ústava) Egs – revoluce USA, Fr., VB, 1848

• Seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození • Uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností • Uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran • Chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) • Seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků • Chápe historický rozměr pojmu rasismus <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Uvede základní historické události v naší zemi v 19. století • Uvede nejvýznamnější osobnosti těchto dějin • Chápe změnu politické situace • Dokáže popsat události vztahující se k rozpoutání 1. světové války <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Uvede příčiny a důsledky 1. světové války	• Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. Pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé • Procesy sjednocování v Německu a v Itálii • Občanská válka v USA <u>Situace v letech 1914–1918</u> • První světová válka • Situace v Rusku, ruské revoluce Shrnutí učiva 8. ročníku	Ev – historické památky Čáslavi a okolí Vv, Hv – klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) Čj (lit) – národní obrození, romantismus VDO – občanská společnost Ev – prům. revoluce – dopad na živ. Prostředí a přírodní zdroje, tech. Vynálezy MDV – národní obrození – obroda čes. jaz., knihy, noviny... Čj (lit.), vv, hv – umění 2. Pol. 19. Stol. A přelomu 19. A 20. Stol. MKV – rasismus – otrokářství v USA Ov – problémy lidské nesnášenlivosti
--	--	---

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.10.4 Dějepis – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Učí se chápat 1. Pol. 20. Stol. Jako období dvou nejničivějších světových válek • Zná okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky • Uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu • Pochopí souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby • Chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese • Učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Uvede příčiny a důsledky 1. světové války • Uvede základní informace o vzniku samostatného Československého stát • Seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu • Získá úctu k odkazu účastníků odboje • Dokáže pochopit poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 • Chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím • Seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech	Moderní doba <i>Situace v letech 1918–1948</i> • Vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • Počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • Světová hospodářská krize a její důsledky • První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • Cesta k mnichovu, mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava • Druhá světová válka • Domácí a zahraniční odboj • Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • Poválečné Československo v letech 1945–1948 • Únorový převrat 1948 Shrnutí	VDO – vznik totalitního zřízení Ov – problémy lidské nesnášenlivosti - životní názor (náboženství) MDV – propaganda Čj (lit.) – literatura 1. Pol. 20. Stol. Vv, Hv – umění 1. Pol. 20. stol. VDO – volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé EGS – 1. A 2. Sv. Válka jako mezníky vývoje, vznik SN MKV – rasismus 20. St., lid. Solidarita během válek Ev – prům. revoluce a živ. prostředí, tech. Vynálezy

• Učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti • Učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa • Uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • Seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) • Učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů • Seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR • Ustavení demokrat. režimu • Hrozba terorismu • Vliv médií na každodenní život a politické dění • Ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě • Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	<u>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</u> • Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí • Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků • Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • Vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) • Charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) • Krize sovětského impéria a „perestrojka“ • Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ • Rozpad Československa, vznik ČR • Vstup do EU • Česká republika na přelomu tisíciletí • Technika, věda a kultura ve 2. Pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace Shrnutí • Opakování 9. Roč.	Ov – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, listina práv a svobod a charta 77 EGS – východ x západ, nato, varšavská smlouva Ev – zásahy do přírod. Poměrů (SSSR) VDO – formy vlády Čj (lit.) – literatura 2. Pol. 20. Stol. Vv, Hv – umění 2. Pol. 20. Stol. EGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU MDV – sdělovací prostředky a politika
---	--	--

5.11 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace

- 6. – 9. ročník
- týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu

Místo realizace

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu
- terasy v naší škole

Průřezová témata

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MDV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
2. odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
3. hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
4. utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
5. rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
6. vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
7. rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
8. úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
9. uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
10. získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

11. utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
12. orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
13. utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
14. rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
15. uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky – interview

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup:

- kladení otevřených otázek
- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu; podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup:

- dodávání sebedůvěry
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální:

- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Postup:

- rozvíjení čtenářské gramotnosti, hledání a zpracování informací s využitím digitálních technologií
- vedení žáků k prezentaci svých myšlenek, sdílení v IT světě podle etických pravidel

Způsob hodnocení

V hodnocení využíváme zejména ústní ověřování znalostí žáků. Často to je formou kolokvia, rozhovoru nebo soutěže. Žáci zpracovávají referáty na zadaná témata nebo si mohou téma po dohodě s učitelem vybrat sami. Ve velké míře je používána skupinová práce se sebehodnocením. Význam pro hodnocení celkové má i aktivita v hodinách.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.11.1 Občanská výchova – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • orientuje se v kalendáři, zná letopočty • pohovoří o původu a způsobech dodržování svátků • uvádí příklady pořekadel a přísloví • uvědomí si význam domova pro děti a dospělé; vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte • zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině • rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení • popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje, dokáže sestavit rodinný rozpočet • dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi – finanční gramotnost – půjčky a jejich nebezpečí – pozná možná rizika půjček, vysvětlí, co je úrok • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jeho blízkých konkrétních životních situacích • snaží se řešit konflikty klidným, nenásilným způsobem • zapojuje se do společných činností ve třídě • objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla aktivně navrhnout a uplatňovat • rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování, ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc	Člověk v rytmu času • čas, cyklus přírody • kalendář, letopočty • svátky • přísloví a pořekadla Život v rodině • postavení jedince v rodině • role členů rodiny, vliv rodiny • funkce a vývoj rodiny, manželství • vztahy v rodině, rodinné problémy • úplná a neúplná rodina • náhradní rodinná péče • hospodaření rodiny – jak funguje rodinný rozpočet, nebezpečí půjček, jak spořit – úroky, leasing, banky, půjčky z nebankovního sektoru Život mezi lidmi • pravidla pomáhají žít spolu • pravidla pomáhají chránit • nerespektování pravidel (šikana, násilí na dětech)	Z – planeta Země Projekt: Náš kalendář D – historické hledisko – domov Projekt: rodokmen

- uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva a zjistí, s jakými problémy se můžeme obracet na obecní úřad
- pokusí se navrhnout způsoby prezentace obce, ve které žije
- uvede, co je typické pro region, ve kterém žije
- na příkladech vysvětlí, čím se mohou od sebe odlišovat příslušné regiony
- ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele
- dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají
- vysvětlí rozdíl mezi národem a národností
- objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti
- přiměřeně svému věku se pokusí uvést výhody začlenění ČR do EU
- objasní význam třídění odpadů a ekologického chování domácnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
- *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

Místo, kde žiji

- domov
- žiji v obci, v kraju, ve státě
- žijí a žili tu s námi
- žiji v Evropě a ve světě (v EU, OSN)
- žiji na Zemi (příroda v ohrožení, konzumní a ekologický způsob života)

Projekt: Cestovní kancelář
(prezentace naší obce či kraje)

Př, Ch – drogová závislost
OSV – osobnostní rozvoj
sociální rozvoj
EGS – Evropa a svět nás
zajímá
MKV – kulturní diference
lidské vztahy

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.11.2 Občanská výchova – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života • rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání • charakterizuje své osobní vlastnosti a popíše způsoby jejich kultivace • učí se rozpoznat projevy charakterových vlastností u sebe a ostatních • dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání • rozliší společenské skupiny, do nichž patří • objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti • rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování • rozliší agresivní a asertivní chování mezi lidmi • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace • uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí • je schopen vysvětlit význam základních státoprávních pojmů: stát, prezident, Parlament, vláda • objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí • charakterizuje menšiny žijící v ČR • rozpozná projevy národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti • objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu pro život člověka a společnosti, nutnost dodržování lidských práv • diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat lidských práv • vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu • určí významné historické mezníky v dějinách národa	Kam patřím: • Já a dospívání (fáze lidského života, puberta, osobnost člověka) • Život ve společnosti (společenské skupiny) • Škola (povinná školní docházka, život ve škole) • Komunikace (způsoby komunikace, agresivita a asertivita) • Pravidla chování (právní a morální pravidla a normy) Já a společenský systém • stát, státní moc • národnostní menšiny, projevy nesnášenlivosti • tolerance mezi lidmi • dodržování lidských práv Já a okolní svět • Historie – kořeny národa, střípky z historie národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, jména prezidentů)	OSV – sociální a morální rozvoj

• určí zajímavá a památná místa našeho státu • uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ, dokáže seřadit prezidenty • určí význačná díla z oblasti kultury • porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) • projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti • vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí • orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • uvede příklady služeb, které banky nabízejí <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> • <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> • <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i> • <i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> • <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i>	• Kultura – rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, umění ○ hodnoty a tradice ○ kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život ○ masová kultura, prostředky komunikace Já a hospodaření • Majetek, vlastnictví ○ vlastnictví a majetek ○ druhy majetku ○ peníze, formy placení ○ hospodaření s penězi, banky ○ rozpočet ○ ochrana majetku	OSV – osobnostní rozvoj - sociální rozvoj EGS – objevujeme Evropu a svět EV – vztah člověka k prostředí Kulturní instituce v našem městě MKV – multikulturalita
--	---	--

[illegible]

5.11.3 Občanská výchova – 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska • pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností • pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné • seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus • schopen sebepoznání, poznání jiných lidí • uvědomí si význam vůle • dokáže posilovat své volní jednání • získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání • porozumí různým stránkám lidského života • uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat, složité situace v našem životě a jak je řešit • učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci	Člověk jako osobnost • osobnost, duševní vlastnosti osobnosti • potřeby, zájmy, hodnoty • sebepoznávání • pocity a emoce • druhy citů • sebeovládání a zvládání náročných životních situací • smysly, paměť • životní styl • závislosti • osobnosti naší země Člověk mezi lidmi • lidská setkání • vztahy mezi lidmi (autorita, solidarita, altruismus a egoismus) • chování v konfliktních situacích	OSV – osobnostní, sociální rozvoj - zeměpis, dějepis,

• navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat • vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry, ...) • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů • charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů • stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva • vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu • uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) • orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy • rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů	Člověk ve státě Právní základy státu • znaky státu • typy a formy států • státní občanství ČR • složky státní moci, jejich orgány a instituce Státní správa a samospráva • orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR) Občan a právo • lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) • právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů) • protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postizitelnosti; postihy protiprávního jednání) přestupky, občanské soudní řízení, trestní právo • Korupce – co je korupční jednání	Přednáška: Parlament ČR Volby nanečisto OSV – sociální rozvoj VDO – občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – lidské vztahy - princip sociálního smíru a solidarity MDV – tvorba mediálního sdělení
---	---	--

• zná pojem korupční jednání a jeho příklady • uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, podmínka nebo odnětí svobody aj.) • uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, koupě a prodej, pracovní poměr, manželství) • na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> • <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> • <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i> • <i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> • <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i>	• právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající) • smlouvy, jejich druhy osobní přeprava, • reklamace, právo spotřebitele • rodina a zákony	
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.11.4 Občanská výchova – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • formuluje svůj názor na náboženství obecně • orientuje se v hlavních světových náboženstvích • rozliší náboženství mono – a polyteistická • objasní pojem náboženská tolerance • seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly • charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus • objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů • snaží se přiměřeně prosazovat • orientuje se v typech středních škol • ví, kde najde ve svém městě úřad práce a informační poradenské středisko pro volbu povolání • ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva • ví, v jaké formě se peníze vyskytují i jakým způsobem je možné platit • objasní, co je rozpočet, sestaví osobní i rodinný rozpočet • vysvětlí, jakou roli na trhu hraje nabídka, poptávka, cena i konkurence • definuje pojem úvěr, dokáže spočítat úrok • ví, jaké jsou peněžní ústavy • seznámí se s vybranými peněžními produkty • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu	Člověk a náboženství • náboženství a náboženská tolerance • nejznámější náboženství • Extremismus a fanatismus Moje budoucnost • životní cíle, aspirace, plánování života • volba povolání • nástup do zaměstnání Finanční gramotnost • peníze • hospodaření domácnosti • trh výrobků a služeb • úspory, úvěry, úroky • trh, fungování trhu • hospodářská politika státu • státní rozpočet, inflace	MKV-lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity Zeměpis, dějepis Projekt: Světová náboženství OSV – osobnostní rozvoj Člověk a svět práce

ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	Mezinárodní spolupráce - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - globalizace – projevy, významné globální problémy	Projekt: Evropská unie VDO: - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané MKV: - kulturní diference - lidské vztahy - multikulturalita EV: - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV: - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
---	---	---

Charakteristika vyučovacího předmětu**Obsahové, organizační a časové vymezení**

Vyučovací předmět je realizován na 2. stupni základní školy. Týdenní časová dotace je v 6. – 9. ročníku uvedena v tabulce učebního plánu.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda**:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení a aplikací
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění a zefektivnění práce, žák sám vyhodnotí, jaká technologie je pro určitou práci vhodná
- učitel vede žáky k vlastní tvorbě digitálního obsahu
- učitel vede žáky k bezpečnému a etickému chování s daty, které vytvoří sám a daty, které využívá z ostatních zdrojů

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.12.1 Fyzika – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - správně používá pojem atom, molekula, iont - má představu o tom, z čeho se skládá atom - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - pozná elektrické působení sil mezi z elektrovanými tělesy, popíše, jak ke z elektrovaní dochází - zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry - rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - změří sílu siloměrem - změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří ho v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce	<u>LÁTKA A TĚLESA</u> částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné elektrické vlastnosti látek magnetické vlastnosti látek magnetické pole gravitační síla, gravitační pole síla působící na těleso fyzikální veličiny délka hmotnost	Ch – návaznost v 8. roč.- atomy, ionty, prvky, chem. vazba EV – změny skupenství- počasí-srážky atd. EGS – možnost vzniku eroze OSV-práce s buzolou, orientace na mapě M-převody jednotek, převodní vztahy

• změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek • z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah pro výpočet hustoty, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami • změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší • změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin • fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách • ovládá značky a jednotky základních veličin • vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku • bude schopen zapojit jednoduchý elektrický obvod, určí látky, které jsou elektrickými vodiči a izolanty, bude znát bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas • rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	objem hustota teplota teplotní roztažnost těles čas fyzikální veličiny Elektrický obvod	M – desetinná čísla
--	--	----------------------------

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.12.2 Fyzika – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu • změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas • určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas • používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh • znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak • rozeznává jednotlivé druhy sil • užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu • navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly • určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů • určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese • užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F=m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh • v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí	<u>POHYB TĚLES; SÍLY</u> pohyb a klid tělesa, jejich relativnost dráha a čas okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu síla třecí síla skládání sil výslednice sil těžiště tělesa	M 7. r. - přímá a nepřímá úměrnost OSV – bezpečnost silničního provozu M – grafické sčítání a odčítání úseček EV – silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích OSV – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy

• užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení • vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \rho g$ k řešení problémů a úloh • objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci • porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině • vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě • rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla • rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží • využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu • vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí • využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle • pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi • rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice • pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	tlaková síla tlak <u>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</u> Pascalův zákon hydrostatický tlak Archimédův zákon vztlaková síla působící na tělesa v kapalině plování, vznášení se a potápění těles v kapalině atmosférický tlak tlak plynu v uzavřené nádobě <u>SVĚTELNÉ DĚJE</u> světlo, zdroj světla přímočaré šíření světla rychlost světla odraz světelného paprsku zrcadla lom světla na optickém rozhraní rozklad světla	EV – železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích OSV – záchrana tonoucího Z – atmosféra Země EV – předpověď počasí EV – znečištění ovzduší, exhalace EGS – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie – sluneční elektrárny
--	---	---

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.12.3 Fyzika – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - v jednoduchých případech určí polohovou a pohybovou energii - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem	mechanická práce výkon <u>ENERGIE</u> polohová a pohybová energie vnitřní energie tělesa tepelná výměna změny skupenství <u>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</u> elektrická síla, elektrické pole elektrický proud elektrické napětí	EGS – tepelná izolace- - šetření energií EGS-globální oteplování Země-skleníkový efekt EV-změny skupenství – předpověď počasí, voda ionty OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem

• dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem • pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben • správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu • volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí • odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů • určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí • chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny • využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří • zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí • určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) • pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod • vyjmenuje zdroje elektrického proudu	pravidla bezpečné práce zkrat pojistka odpor vodiče jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod <u>ZVUKOVÉ DĚJE</u> akustika zvuk, zdroj zvuku šíření zvuku odraz zvuku tón hlasitost zvuku	Pracovní činnosti 9. ročník EV – nadměrná hladina zvuku
--	---	---

• rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz • posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka		
---	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.12.4 Fyzika – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozliší pokusně vodič od izolantu - umí obecně charakterizovat elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic a objasnit jeho podstatu u kovů, kapalin, plynů, polovodičů – dokáže uvést příklady vodivosti látek v praxi - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívice a objasní vznik střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - rozliší pokusně spojku a rozptylku spojky - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh - dokáže uvést zdroje elektromagnetického záření a vlnění - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor výroba a přenos elektrické energie štěpení atomového jádra řetězová reakce jaderný reaktor Čočky Optické vlastnosti oka Lupa Mikroskop elektromagnetické vlny a záření	EGS – šetření el. energií (žárovka – zářivka) CH 9. r. galvanický článek EGS – alternativní zdroje energie, Elektrická energie, výroba el. energie a její vliv na životní prostředí EGS – jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí

• zná způsoby ochrany před nebezpečným zářením • popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) • popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) • má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci • objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod • vyjmenuje zdroje elektrického proudu • rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla • zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití • objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země • zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci • osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	<u>VESMÍR</u> Sluneční soustava	EGS – freony – ozonová díra – škodlivý vliv UV záření Z 6. r. postavení Země ve vesmíru EGS – planeta Země jako součást vesmíru
--	---	---

Charakteristika vyučovacího předmětu**Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku – časové rozvržení viz. tabulka učebního plánu. Výuka probíhá v odborné učebně, vybavené jako fyzikálně chemická laboratoř. Na deset žákovských pracovních míst a na katedru jsou vyvedeny rozvody vody, zemního plynu, zdroje nízkého napětí. Žáci využívají 11 žákovských laboratorních souprav pro provádění základních chemických experimentů.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Informatika a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Způsob hodnocení:

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.13.1 Chemie – 8.ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami • rozpozná přeměny skupenství látek • rozlišuje směsi a chemické látky • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • pozná směsi a chemické látky • rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech; rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	<u>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</u> • vlastnosti látek – základní smyslové nebo měřitelné vlastnosti • zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě, nebezpečné látky a přípravky – výstražné symboly, H-věty, P-věty a jejich význam <u>SMĚSI</u> • směsi různorodé a stejnorodé (roztoky) • oddělování složek směsí • voda <u>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</u> • částicové složení látek, atomy, atomové jádro, protony, protonové číslo, neutrony, elektronový obal, elektrony, valenční elektrony, chemická vazba, molekuly, prvky, sloučeniny, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života OSV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu MDV – sledování a vyhledávání inf. o nových objevech v mikrosvětě (nanotechnologie apod.) OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a živ. prostředí EV – nebezpečí poškození živ. prostředí někt. prvky a

• <i>orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</i> • <i>poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i> • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</i> • <i>vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</i>	<u>ORGANICKÉ SLOUČENINY</u> • uhlovodíky, příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkynů a arenů • paliva, ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpuštědla, ředidla, barvy) EGS – záv. sv. hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teror. útoky EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy MDV – inf. o haváriích tankerů
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.13.2 Chemie – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	- deriváty uhlovodíků, příklady v praxi významných derivátů uhlovodíků - hmotnostní zlomek roztoku <u>CHEMICKÉ REAKCE</u> - chemické reakce, slučování, rozklad, neutralizace, esterifikace, redoxní reakce, exotermické a endotermické reakce, koroze - chemické rovnice, zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující průběh chemických reakcí, vliv teploty a plošného obsahu povrchu výchozí látky, katalýza <u>ORGANICKÉ SLOUČENINY</u> - přírodní látky, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy	OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpuštědla, ředidla, barvy) OSV – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů EV – hosp. ztráty způsobené korozí Fe OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu

• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin • zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	<u>CHEMIE A SPOLEČNOST</u> • trvale udržitelný rozvoj, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, prvotní a druhotné suroviny, recyklace surovin, třídění odpadů • hoření, hořlaviny, hašení plamene • výroba paliv a energie, průmyslová hnojiva, pesticidy, detergenty, tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika), plasty a syntetická vlákna, léčiva, návykové látky, chemický průmysl v ČR a jeho výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky	EV – plasty v odpadech, význam recyklace VDO – zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání
--	---	--

5.14 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- vede k potřebě formulovat a hledat odpovědi na otázky týkající se průběhu a příčin různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatná práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- využívání digitálních technologií

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **Přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)

- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- správně používá odbornou terminologii
- samostatně pozoruje a porovnává získané informace
- nalézá souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší úkoly, které nabízí více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat a navrhnout postup

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při získávání a vyhledávání informací, při práci a učení

Způsob hodnocení:

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.14.1 Přírodopis – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - orientuje se v přehledu vývoje organismů - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - rozliší základní projevy a podmínky života - uvede na příkladech z běžného života výskyt a význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - vysvětlí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - popíše význam řas a vybrané zástupce - uvede základní charakteristiku hub bez plodnic, jejich vliv na člověka a živé organismy - popíše stavbu plodnice houby - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků - uvede zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - uvede výskyt a význam lišejníků <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - uvede vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka, má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	<u>OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</u> - mikroskop - jednobuněčné organismy - mnohobuněčné organismy: - nižší rostliny <u>BIOLOGIE HUB</u> - houby	Z – Planeta Země EV – rozmanitosti přírody Ch8-oxidace EGS – pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa EV – neléčit virová onemocnění antibiotiky EV-potravní řetězec, zachování rovnováhy EV – význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise EGS – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antb. EV – symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší OSV – základní hygienické návyky Př 8 – roztoči a onemocnění EV, Ch – insekticidy EV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky

• <i>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</i> • porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky • rozliší vnitřní a vnější parazity • podle charakteristických znaků rozliší plže, mlže, hlavonožce, popíše jejich stavbu těla • rozliší vodní a suchozemské druhy • určí vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) • uvede jejich význam a postavení v přírodě • popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů • vysvětlí význam žížaly v přírodě • popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců • rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků • uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd • popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu • rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou • orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce • zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu • vysvětlí význam ostnokožců z vývojového hlediska <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> • <i>rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i> • <i>odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i>	<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> • nižší živočichové (bezobratlí) ○ žahavci ○ ploštěnci ○ hlísti ○ měkkýši • kroužkovci • členovci ○ pavoukovci ○ korýši, ○ hmyz • ostnokožci	
--	--	--

• ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu		
---	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.14.2 Přírodopis – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, uvede zástupce hlavních taxonomických skupin • vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí • určí vybrané zástupce ryb • uvede nejznámější mořské a sladkovodní ryby • objasní postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka • třídí vybrané zástupce obojživelníků • vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí • určí vybrané zástupce plazů • objasní význam plazů v potravním řetězci • vysvětlí vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu • určí vybrané zástupce a třídí je podle znaků do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví atd.) • uvede zástupce tažných a přezimujících ptáků <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • vysvětlí vývoj rostlin • rozliší nižší a vyšší rostlinu	<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> • Strunatci: podkmen obratlovci • Třídy ○ kruhoústí ○ paryby ○ ryby ○ obojživelníci ○ plazi ○ ptáci <u>BIOLOGIE ROSTLIN</u> • Vývoj rostlin • Přechod rostlin na souš	Z – rozšíření organismů, migrace D – rybníkářství v Čechách EV – zamořené vodní plochy, ekologické havárie EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků Pč, EV – chov andulek, papoušků EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov Pč, EV, OSV – chov domácích savců EV – rostliny – producenti, potravní řetězec

• uvede příklady výtrusných rostlin • rozliší vybrané zástupce mechorostů a kapradorostů • vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě • vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami • podle charakteristických znaků rozliší hlavní zástupce nahosemenných rostlin • vysvětlí význam lesa a způsoby jeho ochrany • rozliší části rostlinného těla a uvede jejich význam (kořen, stonek, list, květ, plod) • objasní význam charakteristických znaků pro určování rostlin • vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady • uvede významné zástupce jednoděložných a dvouděložných rostlin • vysvětlí význam lučních porostů • uvede příklady a využití kulturních plodin • pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití • uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování • rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce • objasní základní princip některého ekosystému • využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	• Vyšší rostliny • Rostliny výtrusné • Mechorosty • Kapradorosty – plavuně, přesličky, kapradiny • Nahosemenné rostliny • Ekosystém les • Stavba rostlinného těla • Krytosemenné rostliny • Ekosystém louka	EV – význam lesa, ochrana lesů EV – les, význam EGS – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje PČ, EV- léčivé rostliny, bio - produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka
--	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.14.3 Přírodopis – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku • podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce • vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek apod.) • určí vybrané zástupce • vysvětlí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • zařadí člověka do systému živočišné říše, uvede biologické znaky lidského a živočišného organismu • popíše vývoj člověka • rozliší lidské rasy a jejich charakteristické znaky • vysvětlí význam soustav tvořících oporu, tvar těla a umožňujících pohyb • pojmenuje základní kosti a svaly • objasní příčiny, příznaky běžných nemocí, jejich prevenci • vysvětlí, jak tělo získává energii • pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a vysvětlí jejich funkci • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí trávicí soustavy, jejich prevenci	<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> • savci <u>BIOLOGIE ČLOVĚKA</u> • Vývoj člověka <u>Stavba lidského těla</u> • Soustava opěrná a svalová • Energie • Trávicí soustava	EGS – ohrožené druhy, nezákonný lov PČ, EV, OSV – chov domácích savců MKV – rasy, národnostní menšiny VDO-tolerance k odlišnostem D – vývoj člověka Tv-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace F-zákon zachování energie, přeměna energie EGS – hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch – cukry, tuky, bílkoviny

• pojmenuje a popíše části dýchací soustavy • vysvětlí činnost dýchací soustavy • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí dýchací soustavy, možnosti prevence • popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve • popíše stavbu srdce a druhy cév • vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci • rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání, uvede základní cesty přenosu nákaz • popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí vylučovací soustavy, jejich prevenci • popíše stavbu a význam kůže • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí soustavy kožní, jejich prevenci • popíše stavbu a činnost nervové soustavy • popíše části mozku a jejich význam • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí nervové soustavy, jejich prevenci • popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí • uvede příčiny, příznaky běžných nemocí sluchových a zrakových orgánů, jejich prevenci • vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí • uvede vybrané hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu • popíše stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy • vysvětlí způsob oplození • objasní nebezpečí přenosu pohlavních chorob • popíše jednotlivé etapy života • vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	• Dýchací soustava • Tělní tekutiny • Oběhová soustava • Mízní soustava • Infekční nemoci, epidemie • Soustava vylučovací • Soustava kožní • Nervová soustava • Smyslové orgány • Žlázy s vnitřní sekrecí • Rozmnožování • Pohlavní soustava • Vývoj jedince • Genetika	Ch – oxidy, spalování EV-vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí EV – pitný režim, ochrana vodních zdrojů – udržitelný rozvoj F-nebezpečné sluneční záření F-sluch, zrak Vz – sexualita, pohlavně přenosné choroby EGS-pandemie AIDS EV-vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí Vz – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus
--	--	---

• <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i> • <i>popíše vznik a vývin jedince</i> • <i>rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i>		

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.14.4 Přírodopis – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • uvede příklady fyzikálních vlastností minerálů a jejich význam pro určování • podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty • popíše význam některých důležitých nerostů (руды) • rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku • vysvětlí význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) • chápe planetu Zemi jako složité těleso, uvede jednotlivé geosféry • rozliší projevy vnitřních a vnějších geologických dějů • uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů • popíše druhy zvětrávání • uvede složení, vlastnosti a význam půdy • chápe význam vody a teploty na Zemi, popíše koloběh vody na Zemi, chápe důležitost ochrany a využití přírodních zdrojů • objasní význam vrstev atmosféry pro život na Zemi, chápe princip skleníkového efektu a umí vysvětlit jeho důsledky pro klima na Zemi • objasní vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka • uvede některé příčiny vzniku mimořádných přírodních událostí a způsoby ochrany před nimi (přírodní světové katastrofy, mimořádné přírodní události v ČR – povodně, větrné bouře, laviny, ...) • rozumí pojmu nerostná surovina, uvede příklady • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje • chápe podstatu vzniku fosilních paliv, uvede způsoby jejich získávání, pozitiva a negativa jejich využívání • chápe význam alternativních způsobů získávání energie (vítr, voda, Slunce)	<u>NEŽIVÁ PŘÍRODA</u> • Mineralogie – nerost, hornina • Třídění nerostů • Petrologie – horniny • Stavba Země • Geologické děje • Pedologie <u>ZÁKLADY EKOLOGIE</u> • Modrá planeta (voda na Zemi, atmosféra) • Přírodní zdroje • Historie Země	F, Ch – terminologie, rozpustnost Ch - chem. vzorce, značky prvků Z-planeta Země, stavba Z – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě MV – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch-působení vody ve vápencích EV – aktivní přístup k ochraně ŽP EV – principy udržitelného rozvoje EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO

- popíše počátky formování planety a vznik života na Zemi, rozliší jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny*
- *rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů*
- *na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*
- *popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky*
- *pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

- EGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Žáci:

- jsou schopny vyhledávat a zpracovávat informace z různých digitálních zdrojů
- používat digitální techniku ke zpracování dat

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující:

- písemným zkoušením (kontrolní písemné práce, testy)
- ústním zkoušením
- praktickými činnostmi
- soustavným diagnostickým pozorováním žáků
- sledováním připravenosti na vyučování

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.15.1 Zeměpis – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy • charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce • aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso • orientuje se na hvězdné obloze • rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie • používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země • orientuje se v přírodě podle Slunce • hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi • vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období • vysvětlí podstatu polárního dne a noci • dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi • používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • objasní důsledky pohybů Země • používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek • seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ • Postavení Země ve vesmíru • Tvar a pohyby planety Země • Glóbus • Měřítka glóbu GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE • Různé druhy plánů a map, jejich měřítko • Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) • Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám	MDV – snímky z kosmu OSV – komunikace, naslouchání F – sluneční soustava, skupenství látek Př – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet OSV – otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země Ov – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci EGS – model Země OSV – spolupráce při měření, výpočtech M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr OSV – týmová spolupráce EGS – pohled na svět, ve kterém žijí M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tematické mapy

• prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech • vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi • dokáže stanovit místní čas • rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez • vysvětlí pojem krajinná sféra • orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry • rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů • posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností • s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře • vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště • seznámí se s rozložením vody na Zemi	• Přepočet vzdáleností • Terénní geografická výuka • Práce s atlasem • Poledníky • Rovnoběžky • Zeměpisné souřadnice • Zeměpisná síť • Určování absolutní (matematické) geografické polohy • Určování časových pásem • Krajinná sféra Země a její složky • Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu • Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	D – tematické mapy Čj – názvosloví EGS – časová pásma M – polokružnice, určování času Ov – režim dne – časová pásma Př – vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší D – časová představa o pohybu kontinentů Vv – tvorba projektu ENV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život
---	---	--

• porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže • popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem matečná hornina, humus, eroze půdy • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě • objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vymezí geografická šířková pásma na Zemi • seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí • určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech • porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů • popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů • charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů • seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány • rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států • objasní důsledky pohybů Země • uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost • uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	• Absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů ENV – podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů Př – fauna, flóra ENV – klimatické změny, podmínky života
---	--	--

• zopakuje si probírané učivo, • systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	• Opakování	
---	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.15.2 Zeměpis – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech • porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů • popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů • charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů • seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů • určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti • uvede význam Arktidy a Antarktidy • seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí • posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů; vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města	REGIONY SVĚTA • absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů • Zeměpis světadílů – polární oblasti • Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství • Zeměpis světadílů – Amerika, Asie	D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů ENV – podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů Př – fauna, flóra ENV – klimatické změny, podmínky života D – nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace – otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu Ov – lidská práva, vzdělání Rv – životní styl Př – podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství OSV – demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí ENV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny

• vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry • seznámí se s mezinárodními organizacemi • vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány • rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	• Amerika – fyzickogeografická sféra • Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, char. států • Amerika – charakteristika států • Asie – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika • Asie – regionalizace, státy • opakování	OSV – komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy EGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování PŘ – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků PČ – suroviny pro přípravu pokrmů
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.15.3 Zeměpis – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města • vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry • seznámí se s mezinárodními organizacemi • vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozliší zásadní přírodní a společenské znaky evropských regionů • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných států	<u>REGIONY SVĚTA</u> • Zeměpis světadílů – Evropa • absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	ENV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS – poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS – vzájemné vztahy mezi národy, cestování Český jazyk – nářečí M – hustota obyv. Př – vliv osídlení na krajinu D – vznik prvních měst, vývoj urbanizace ENV – vliv hospodářství na životní prostředí – těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství EGS – postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb MDV – reklama, zdroj informací, aktuality Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Př – obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní

• určí absolutní geografickou polohu České republiky • vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií • porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států • popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo • zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost • vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice • vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory • srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy • vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje • rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice • hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod • zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	<u>ČESKÁ REPUBLIKA</u> • rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky • rozmístění hospodářských činností České republiky	paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F – typy elektráren ENV – stav životního prostředí OSV – spolupráce, obhajoba vlastního názoru EGS – euroregiony, spolupráce v rámci EU – finance MDV – sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př – krajina, stav přírody ENV – stav životního prostředí, krajiny VDO – život v regionu EGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MDV – sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií OSV – řešení problémů místní oblasti D – historie regionu Ch – průmysl regionu Čj – významné osobnosti M – práce s daty Projekt: Průvodce místní oblastí
--	--	---

• lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, • charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost • zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci • popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy • charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy • rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost • uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva • vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	• regiony České republiky • místní region České republiky • opakování	
---	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.15.4 Zeměpis – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku • rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech • orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele • popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací • určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství • porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství • vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států • uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje • orientuje se na politické mapě světa • uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy • rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění • uvádí příklady různé míry demokracie ve světě • lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě • uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	<u>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</u> • společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa • státy světa, • hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení • globální problémy současného světa	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení

• vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel • vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace • rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, uvede konkrétní příklady • posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí • zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady • zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni • navrhne možná řešení problematiky životního prostředí • provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů • porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<u>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u> • krajina – prostředí, typy krajín • společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků
---	--	--

• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací • aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	<u>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</u> • praktická topografie a orientace v terénu • cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí • opakování geografického učiva na základní škole	
---	--	--

5.16 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové rozvržení viz. tabulka učebního plánu.

Na II. stupni výuka probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, do jejíhož vybavení patří počítač propojený s interaktivní tabulí, elektrické piano, elektrické klávesy, kytara, základní instrumentář orffovský, perkusní hudební nástroje (boomwhackers, cajon), zpěvníky a notová tabule.

Rozvrh školy je strukturován tak, aby učebnu mohly využívat všechny třídy všech ročníků na druhém stupni a některé třídy z prvního stupně. Dle zájmu vyučujících.

Hudební výchova na základní škole má za úkol v první řadě rozvíjet hudebně estetické schopnosti a dovednosti žáků. Využívá veškerých sluchových, reprodukčních, analytických, pohybových, intelektových, sociálních a osobnostních předpokladů dětí.

Jejím úkolem je rozvíjet sluchovou a melodickou paměť, hudební představivost, intonační přesnost a uplatnit je při reprodukci písní, ale i v pokusech o vlastní elementární sebevyjádření hudbou.

K základnímu vybavení žáků patří také elementární hudebně teoretické znalosti – notace, rytmické vyjádření hudby notovým zápisem, základní orientace v dur a moll tóninách či stavbě hudebních útvarů.

Žáci by měli být zároveň schopni analyzovat různé slohové zvláštnosti a stavební prvky jednotlivých hudebních období, s nimiž jsou seznamováni v rámci historického vývoje evropské i světové hudby. V kontextu historického vývoje lidstva a jednotlivých kultur jsou také seznamováni s přínosem nejvýraznějších hudebních osobností i jejich životními osudy, které jsou konkrétním příkladem lidských osudů dob minulých.

Odlišnost kultur, ale i jejich vzájemná provázanost se prezentuje jak v dílech jednotlivých osobností, tak v lidové, národní i umělé písni určitých národů.

Součástí hodin hudební výchovy by měla být zkušenost se sólovým, skupinovým či sborovým vokálním i instrumentálním projevem. Žáci by měli získat i návyky společenského chování při kulturních událostech jako jsou koncerty a divadelní představení.

Hodiny hudební výchovy by měly přispět k formování hudebního vkusu žáků, pěstovat vztah tolerance a úcty k projevům odlišných kultur.

V nejlepším případě by atmosféra hodin hudební výchovy měla poskytnout i elementární umělecké zážitky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

V rámci vyučování hudební výchovy budou naplňovány tyto klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se kultivovaně
- naslouchá promluvám jiným, rozumí jim, zapojuje se do diskuze, obhájí svůj názor, umí argumentovat.

Kompetence k učení

Žák:

- používá obecně platné termíny a symboly, uvádí věci do souvislostí
- umí vyhledat a třídit a propojovat informace, používat je v životě

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- si všímá situací ve škole i mimo ni, rozpozná problém, přemýšlí o jeho řešení.

Sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině – podílí se na utváření pravidel práce
- přispívá k diskuzi ve skupině i v celé třídě
- respektuje odlišná hlediska, přijímá odlišná stanoviska z toho, co si druzí myslí a říkají

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje tradice a chrání naše kulturní a historické dědictví.

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané z různých oborů pro svůj rozvoj

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální zařízení při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- vyhledává, získává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah
- seznamuje se s novými technologiemi

Způsob hodnocení:

Naplňování klíčových kompetencí a úroveň jejich zvládnutí jednotlivými žáky v rámci předmětu hudební výchova bude sledováno a ověřováno jednak v průběhu samotných vyučovacích hodin – úroveň hudebních dovedností a znalostí, kultura chování, spolupráce a vztahy mezi žáky, postoje ke kulturnímu dědictví národa, Evropy i celého světa, respektování odlišností, jejich lepší pochopení na základě zkušenosti setkání s odlišnými kulturami prostřednictvím lidové písně, umělecké tvorby vybraných skladatelů na pozadí společenského vývoje, dále pak při návštěvě kulturních pořadů a kulturních zařízení, ale také prostřednictvím vlastní tvořivosti a schopnosti samostatně zpracovávat, porovnávat a třídit informace či vytváření a podílení se na kulturních vystoupeních, rozhlasových relacích apod.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.1 Hudební výchova – 1. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Zpívá v jednohlase v durových tóninách s využitím správných pěveckých návyků (správná výslovnost, pěvecké dýchání, hlasová hygiena) • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • Využívá jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře • Reaguje pohybem na znějící hudbu • Rozlišuje jednoduché hudební nástroje <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • Hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmozaci říkadel i při zpěvu • Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	<u>Vokální činnosti</u> • Hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání • Rytmizace jednoduchých slovních spojení, říkadel <u>Poslechové činnosti</u> • Rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného • Rozpoznání některých hudebních nástrojů (klavír, kytara, housle, flétna) • Seznámení s hymnou České republiky <u>Instrumentální činnosti</u> • Doprovod na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře <u>Hudebně pohybová činnost</u> • Správné držení těla • Jednoduché taneční hry • Chůze, pochod, ukolébavka	Tv – hudebně pohybové činnosti, cvičení s hudebním doprovodem, správné držení těla Čj – správná výslovnost, rytmizace říkadel

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.2 Hudební výchova – 2. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Zpívá v jednohlase v durových tóninách s využitím správných pěveckých návyků (správná výslovnost, pěvecké dýchání, hlasová hygiena) • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • Využívá jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře. • Reaguje pohybem na znějící hudbu. • Rozlišuje jednoduché hudební nástroje <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • Hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu • Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny • Pozorně vnímá jednoduché skladby	<u>Vokální činnosti</u> • Hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání • Rytmicizace jednoduchých slovních spojení, říkadel • Nota jako grafický znak pro tón • Hudební rytmus – realizace ve 2/4 a 3/4 taktu <u>Poslechové činnosti</u> • Délka, síla, výška tónu • Hudba taneční, pochodová, ukolébavka • Zesilování, zeslabování; zrychlování, zpomalování; stoupání, klesání melodie <u>Instrumentální činnosti</u> • Doprovod na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře. • Hudební hry – ozvěna <u>Hudebně pohybová činnost</u> • Správné držení těla. • Jednoduché taneční hry. • Chůze, pochod, ukolébavka.	Tv – hudebně pohybové činnosti, cvičení s hudebním doprovodem Čj – správná výslovnost, rytmicizace říkadel

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.3 Hudební výchova – 3. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Zpívá v jednohlase v durových tóninách s využitím správných pěveckých návyků (správná výslovnost, pěvecké dýchání, hlasová hygiena) • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • Využívá jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře • Reaguje pohybem na znějící hudbu • Rozlišuje jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. • Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • Propojí vlastní pohyb s hudbou • Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	<u>Vokální činnosti</u> • Hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání • Rytmizace jednoduchých slovních spojení, říkadel • Nota jako grafický znak pro tón • Hudební rytmus – realizace ve 2/4 a 3/4 taktu • Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) <u>Poslechové činnosti</u> • Kvalita tónů: délka, síla, výška tónu • Hudba taneční, pochodová, ukolébavka • Zesilování, zeslabování; zrychlování, zpomalování, stoupání, klesání melodie <u>Instrumentální činnosti</u> • Doprovod na jednoduché rytmické nástroje z Orffova instrumentáře • Rytmizace a melodizace • Hudební hry – ozvěna <u>Hudebně pohybová činnost</u> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Chůze, pochod, ukolébavka	Tv – hudebně pohybové činnosti, cvičení s hudebním doprovodem Čj – správná výslovnost, rytmizace říkadel

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.4 Hudební výchova – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Zpívá v jednohlase v durových tóninách s využitím správných pěveckých návyků • Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • Propojí vlastní pohyb s hudbou • Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje • Odliší tóny podle výšky, síly a barvy • Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	<u>Vokální činnosti</u> • Hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání • Rytmizace jednoduchých slovních spojení, říkadel • Nota jako grafický znak pro tón • Hudební rytmus – realizace ve 2/4 a 3/4 taktu • Dvojhlas a vícehlas – kánon <u>Poslechové činnosti</u> • Kvalita tónů: délka, síla, výška tónu • Hudba taneční, pochodová, ukolébavka • Zesilování, zeslabování; zrychlování, zpomalování; stoupání, klesání melodie, gradace, rondo • Poznává ukázky tvorby hudebních skladatelů: B. Smetany, L. Janáčka, W. A. Mozarta, J. J. Ryby, B. Martinů <u>Instrumentální činnosti</u> • Doprovod na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře • Hudební hry – ozvěna <u>Hudebně pohybová činnost</u> • Správné držení těla • Jednoduché taneční hry • Chůze, pochod, ukolébavka • Polka • Valčík	Tv – hudebně pohybové činnosti, cvičení s hudebním doprovodem Čj – správná výslovnost, rytmizace říkadel

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.5 Hudební výchova – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • Rytmizuje a melodizuje texty • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • Propojí vlastní pohyb s hudbou • Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje • Odliší tóny podle výšky, síly a barvy • Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	<u>Vokální činnosti</u> • Hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání • Rytmizace jednoduchých slovních spojení, říkadel • Nota jako grafický znak pro tón (noty h-e2, noty šestnáctinové) • Značky v notovém zápise (koruna, ligatura, předtaktí) • Hudební rytmus – realizace ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <u>Poslechové činnosti</u> • Délka, síla, výška tónu • Hudba taneční, pochodová, chrámová, varhany, lidová, homofonní a polyfonní • Zesilování, zeslabování; zrychlování, zpomalování, stoupání, klesání melodie • Symfonický orchestr, dirigent, sbormistr • Rozlišuje jazz, rock and roll, swing a charleston • Poznává ukázky tvorby hudebních skladatelů Fr. Škroupy, F. X. Brixioho, V. Nováka, J. S. Bacha a K. Hašlera <u>Instrumentální činnosti</u> • Doprovod na rytmické nástroje z Orffova instrumentáře • Hudební hry – ozvěna, hra na tělo <u>Hudebně pohybová činnost</u> • Správné držení těla • Jednoduché taneční hry Chůze, pochod, ukolébavka	Tv – hudebně pohybové činnosti, cvičení s hudebním doprovodem Čj – správná výslovnost, rytmizace říkadel

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.6 Hudební výchova – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák se: • aktivně zapojuje do hudebních aktivit • je schopen uplatnit znalosti a dovednosti z minulých ročníků a dále je rozvíjet • osvojí si zpaměti aspoň 10 písní • rozpoznává základní skupiny hudebních nástrojů • vysvětlí rozdíl mezi lidovou a umělou písní • umí tvořit tón a dbá na jeho kvalitu, ovládá jeho sílu • vnímá tonalitu a dokáže rozlišit dur a moll • zvládá prakticky dynamické změny a změny tempa a rytmu • ovládá základy hry na tělo • dokáže elementárním způsobem vyjádřit hudbu pohybem • vysvětlí podstatu uměleckého útvaru melodram • zvládá základy dirigování • bezpečně se orientuje v jedno čárkové oktávě a rozpoznává rytmické hodnoty not • rozlišuje druhy orchestru • je schopen samostatně tvořit rytmické útvary • umí objasnit význam Osvobozeného divadla a přínos V+W a J. Ježka • užívá nástroje Orffova instrumentáře a keyboard • dokáže poučit o významu B. Smetany • Pamatuje si epizody ze života J. Myslivečka a W.A. Mozarta <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • doprovází písně pomocí ostinata • interpretuje vybrané lidové písně • rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru • uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	<u>Vokální činnosti</u> • umí tvořit tón a dbá na jeho kvalitu, ovládá jeho sílu • vnímá tonalitu a dokáže rozlišit dur a moll • zpěv 10 českých, moravských národních, lidových a umělých písní • individuální a sborový zpěv: Česká státní hymna • individuální, sborový a skupinový vokální projev <u>Poslechové činnosti</u> • B. Smetana – ukázky z opery Prodaná nevěsta • epizody ze života B. Smetany • hudební ukázky v podání symf., jazzového, smyčcového, komorního a dechového orchestru • ukázky z tvorby J. Myslivečka a W.A. Mozarta, epizody z jejich života <u>Instrumentální činnosti</u> • práce s orffovskými nástroji • melodicko-rytmická cvičení • rytmizace písní • doprovod písní • analýza hudebního zápisu • notové zápisy písní • stavba stupnice dur a moll <u>Hudebně pohybová činnost</u> • krokové variace na hudbu, improvizace	-Výchova ke zdraví – smyslové vnímání Čj - analýza hudebních děl - vztah literární předlohy a hudebního díla (Čj) - odraz vývoje jazyka v písních – nářečí (Čj) - J. Zeyer – Radúz a Mahulena – literární předloha k melodramu Z. Fibicha - současné hudební dění v našem městě – DOM ZUŠ - D – přátelství mezi hudebními osobnostmi (historie) - písně jako dokument o životě člověka Tv - krokové variace na hudbu, improvizace Tanec 2/4 polka ¾ valčík

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.7 Hudební výchova – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • umí zpaměti 10 písní • využívá aktivně všech dosud dosažených dovedností a znalostí • dokáže formulovat význam A. Dvořáka pro českou kulturu • rozpoznává klávesové nástroje a rozlišuje princip jejich funkcí • orientuje se zběžně ve vývoji evropské hudby • zvládá základní krokové variace pro 2/4 a 3/4 takt • dokáže vysvětlit souvislosti vývoje Státní hymny • orientuje se v notových zápisech od g do c2 • analyzuje durový a mollový kvintakord • dokáže pohovořit o vztahu vánočních tradic k hudbě • vysvětlí pojmy renesance a baroko • rozliší polyfonní a monofonní hudbu • rozliší klasickou sonátovou formu • dokáže poučit o mezinárodním hud. festivalu Pražské jaro <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • interpretuje vybrané lidové a umělé písně • pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu • uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl • doprovází písně pomocí ostinata	<u>Vokální činnost</u> • Zpěv: písně lidové, národní i umělé české, moravské a národů světa • Zpěv: sólový, dvojhlas, vícehlas, kánon ○ zpěv polyfonní a monofonní <u>Poslechové činnosti</u> • Gregoriánský chorál • světská tvorba ve středověku – truvěři, trubadúři, minnasangři • A. M. z Otradovic • J. A. Komenský a hudba • ukázky barokních autorů – J. S. Bach, G. F. Handel, • ukázky autorů období klasicismu - L. van Beethoven, W. A. Mozart • B. Smetana Má vlast <u>Instrumentální činnosti</u> • rozpoznává klávesové nástroje a rozlišuje princip jejich funkcí • hudeb. doprovod na Orffeovy hudeb. nástroje, bubny, cajon, flétna, kytara, boomwhackers, perkusní hudeb. nástroje <u>Hudebně pohybová činnost</u> • zvládá základní krokové variace pro 2/4 a 3/4 takt • pochod • taktování, pohybový doprovod rytmizace	- Vz pozornost a soustředění D - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – národní hudba a porozumění mezi národy - historická situace v kontextu s vývojem hudby Čj - vztahy mezi různými druhy umění - úloha národního obrození v naší kultuře - vztahy mezi osobnostmi – vztahy mezi národy - hudba spojuje národy

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.8 Hudební výchova – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • umí 10 písní mezinárodní provenience z paměti • dokáže aplikovat své znalosti v praxi • analyzuje nástrojové složení skladeb, tonalitu, rytmus, dynamiku • orientuje se ve vývoji hudby od předrománské doby • rozpozná nejstarší dochované hudební zápisy • rozliší atributy slohového období gotiky • podá vysvětlení o vyučování hudbě v české škole v minulých staletích • vysvětlí vztah renesance a baroka k polyfonii • dokáže představit autory tzv. Vídeňské školy • je schopen seznámit posluchače s některou z epizod ze života J. L. Dusíka • vysvětlí základní atributy romantismu v hudbě • ozřejmí vztah hudby a baletu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • doprovází písně pomocí ostinata • interpretuje vybrané umělé písně • pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu	<u>Vokální činnost</u> • umí 10 písní mezinárodní provenience z paměti • stavba kvintakordu a jeho obraty • notace v basovém klíči • jednohlas – předgregoriánské zpěvy, gregoriánský chorál, byzantský zpěv, orientální hudba • neumy • husitské chorály <u>Poslechové činnosti</u> • M. z Otradovic • Jakub Jan Ryba • Vivaldi, G. F. Handel, J. S. Bach – představitelé baroka • další ukázky autorů Vídeňské školy • hudební tradice v Čáslavi • ukázky baletu - P. I. Čajkovskij <u>Instrumentální činnosti</u> • praktické hudební činnosti a jejich rozvíjení (návaznost na předchozí ročníky)	Tv - rozvoj představivosti, vyjádření hudby pohybem Vz - Výchova k myšlení v globálních souvislostech – společné kořeny evropské hudby - Mediální výchova – rozhlasová relace - vztah slavných D, Z, Čj, Vv - vztah osobností k jejich rodišti

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.16.9 Hudební výchova – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • zná 10 písní naší i mezinárodní provenience zpaměti • rozliší základní hudební formy • analyzuje notový zápis • aplikuje dovednosti a znalosti z hud. teorie • uvádí do souvislostí vývoj hudby s vývojem kultur různých národů • vysvětlí vztah hudby k jiným druhům umění • objasní souvislosti vývoje evropské hudby a jejich společné kořeny • zdůvodní odlišný vývoj hudby v období husitství u nás • je schopen se orientovat ve vývoji evropské hudby od počátků do dneška • vysvětlí vztah lidové písně a tzv. vážné hudby • zdůvodní úlohu sběratelů lid. slovesnosti pro naši kulturu • vyloží přínos B. Smetany pro českou národní hudbu • umělecké styly 20. století • objasní vývoj jazzu a jeho vztah k současné rockové a populární hudbě <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • doprovází písně pomocí ostinata • interpretuje vybrané písně • rozezná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru • uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	<u>Vokální činnosti</u> • Zpěv 10 písní naší i mezinárodní provenience zpaměti • Beatles: Yesterday sólový zpěv • Zpěv moderních, lidových, popových a jazzových písní • Sborový i sólový zpěv <u>Poslechové činnosti</u> • hudební ukázky ze světové hudby – jejich analýza • nejstarší české dochované písně – Hospodine, pomiluj ny, Svatý Václave, Ktož sú Boží bojovníci • A. Dvořák – symfonie Z nového světa • epizody ze života našich i světových skladatelů od klasicismu po neoklasicismus • Leoš Janáček – nápěvková metoda • průřez dílem a životem B. Smetany a A. Dvořáka <u>Instrumentální činnosti</u> • práce s hudebními předlohami • doprovod individuální i kolektivní • hudeb. doprovod na Orffovy hudeb. nástroje, bubny, cajon, flétna, kytara, boomwhackers, perkusní hudeb. nástroje <u>Hudebně pohybová činnost</u> • Tance: country, latina • Uvolnění a relaxace pomocí hudby	Tv - uvolnění a relaxace hudbou Vz, Vv, Čj - vliv médií na hudební kulturu - Výchova demokratického občana – hudební vkus a tolerance - Vztah umění slovesného, výtvarného, a hudby D - přínos etnických skupin do kultury - Vztah hudby ke křesťanským kořenům Evropy - národní obrození a jeho význam v našich dějinách Z - Výchova k myšlení v globálních souvislostech – naši skladatelé jako významní Evropané

5.17 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu.

Na I. stupni je výuka realizována v kmenových třídách, učebně výtvarné výchovy, okolí školy a školní terase. Dále také v prostorách muzea a galerie.

Na II. stupni je výuka realizována v učebně výtvarné výchovy, počítačové učebně, okolí školy, školní terase, ale také v budově Městského muzea a galerie. Do výuky jsou průběžně zařazovány vzdělávací programy muzeí a galerií, zejména pak Národní galerie v Praze.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura vymezené v RVP ZV a je úzce spjat se všemi vyučovacími předměty.

V 1. a 2. ročníku se nejvíce zaměřuje pozornost na prvky vizuálně obrazného vyjádření a základní vlastnosti materiálů. Žáci vyjadřují emoce, pocity, nálady, fantazii.

Ve 3., 4. a 5. ročníku žáci poznávají techniku malby, kresby a techniky plastického vyjádření.

V 6. a 7. ročníku bude věnována pozornost zejména nabídce široké škály výtvarných technik, aby měl žák v dalších ročnících představu o tom, která technika mu vyhovuje. Je nutné, aby se žák v těchto ročnících seznámil se základy teorie Výtvarné výchovy a dokázal tak rozlišit kresbu od malby, studené a teplé odstíny barev atd. Průběžně budou do výuky zařazována průřezová témata, a to zejména Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. U žáka bude rozvíjena převážně smyslová citlivost.

V 8. a 9. ročníku již bude žák obeznámen s dostatečným množstvím technik, aby mohl svobodně vybírat, kterou v daném případě použije. Důraz bude kladen na uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků. Do výuky budou řazena průřezová témata zejména z Mediální výchovy, Multikulturní výchovy, Environmentální výchovy, Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při výuce Výtvarné výchovy na 1. i 2. stupni bude dbáno na rozmanitost metod a forem práce – frontální výuka, práce ve dvojicích i týmu, problémová výuka, diskuse, krátkodobé projekty aj. Vyučující žákům zajistí návštěvy galerií a besedy o umění. Vzhledem ke své specifické povaze je předmět Výtvarná výchova vhodný k rozvíjení téměř všech klíčových kompetencí, zvláště pak:

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- uplatňuje tvořivé přístupy; experimentuje, hraje si s různorodými materiály a nástroji
- hledá osobitá a nová řešení; aj.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje bez strachu z neúspěchu v přirozeném prostředí
- obohacuje osobnost o nové prožitky, poznatky a hodnoty v umění
- upevňuje pozitivní vztah ke světu a ostatním lidem, k sobě samému; aj.

Kompetence pracovní

Žák:

- kooperuje s ostatními;
- navrhuje nová řešení, koncipuje postupy v procesu výtvarné tvorby; plánuje samostatně svou práci;
- zachází správně a bezpečně s nástroji pro výtvarnou tvorbu; aj.

Kompetence komunikativní

Žák:

- se ptá a naslouchá; respektuje odlišná řešení;
- utváří si vlastní pohled a názor na svět umění; aj.

Kompetence k učení

Žák:

- využívat vlastní zkušenosti; hodnotí proces a výsledek své práce, prezentuje ho; aj.

Kompetence digitální

Žák:

- se seznamuje a využívá digitální technologie při práci;
- získává a vyhledává potřebné informace; aj.

Bude uplatňováno mnoho metod a forem, které tyto kompetence rozvíjejí.

Způsob hodnocení

Kritériem hodnocení žáků v tomto předmětu bude přístup k práci, žákova tvořivost, samostatnost při práci na zadaném úkolu, zvládnutí techniky, čistota provedení a v neposlední řadě to, zda žák splnil *zadané* téma. Žák by měl také prokázat alespoň minimální znalosti z oboru výtvarná kultura a dějiny umění (rozpoznání architektonických slohů nebo významných kulturních památek apod.). Při celkovém hodnocení bude bráno v úvahu žákovo chování na kulturních akcích, např. při návštěvě galerie. Ohledy budou brány na žáky s poruchami učení (dyspraxie, dysgrafie).

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.1 Výtvarná výchova – 1. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpozná a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích vlastní tvorby - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barva - Základní vlastnosti plastických materiálů - Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, cit pro prostor, pro výtvarný rytmus, využití plochy <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> - Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – práce se stavebnicemi, malba a kresba, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace (koláž, tiskátka, kombinace přírodních materiálů), modelování aj. - Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, loutky, ilustrace textů, výtvarné umění... - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko motivace <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> - Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování	PČ – práce s drobným materiálem Prv – vlastnosti materiálu Čj – komunikační dovednosti

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.2 Výtvarná výchova – 2. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • rozpozná a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích vlastní tvorby, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele) • uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barva • Základní vlastnosti plastických materiálů • Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, cit pro prostor, pro výtvarný rytmus, využití plochy • Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ • Hra s barvou, linií • Rozvíjení citu pro prostor, pro využití plochy, výtvarný rytmus <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> • Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – práce se stavebnicemi, malba a kresba, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace (koláž, tiskátka, kombinace přírodních materiálů), modelování aj. • Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, loutky, ilustrace textů, výtvarné umění... • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko motivace • Výtvarné vyjadřování vjemů a pocitů na základě vlastních prožitků dítěte, podle vyprávění, četby, filmu <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> • Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování	Pč – práce s drobným materiálem Prv – vlastnosti materiálu Čj – komunikační dovednosti M – geometrie v rovině a prostoru Čj – literární výchova zážitkové čtení a naslouchání

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.3 Výtvarná výchova – 3. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • rozpozná a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích vlastní tvorby, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele) • uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdílet svým spolužákům	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> • Malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh • Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti • Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty • Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání • Ilustrátoři dětských knih <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> • Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – práce se stovebnicemi, malba a kresba, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace (koláž, tiskátka, kombinace přírodních materiálů), modelování aj. • Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, loutky, ilustrace textů, výtvarné umění... • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko motivace • Výtvarné vyjadřování vjemů a pocitů na základě vlastních prožitků dítěte, podle vyprávění, četby, filmu <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> • Osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod.,	Pč – práce s drobným materiálem Prv – vlastnosti materiálu Čj – komunikační dovednosti M – geometrie v rovině a prostoru Čj – literární výchova – zážitkové čtení a naslouchání

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.4 Výtvarná výchova – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikosti, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV) – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury (jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru) - uspořádání objektů do celků – na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – VOV smyslových podnětů - smyslové účinky VOV – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, elektronická média <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy VOV – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz - přístupy k VOV – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</u> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace VOV (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	Prolínají se celým obdobím OSV - rozvoj schopnosti poznávání (vnímání okolního světa, barev, tvarů) - sebepoznání a sebepojetí (výtvarné sebevyjádření) - psychohygiena (hra s barvou, relaxace) - kreativita (vyjádření svých nápadů, jejich realizace, dokončení) - mezilidské vztahy (respektování práce ostatních, vzájemná pomoc) - komunikace (řeč barev a tvarů, rozbor um. děl.) - hodnoty, postoje (hodnocení vlastní i cizí práce) MKV - lidské vztahy (vztahy v rodině, ve třídě) - etnický původ (poznávání umění různých etnických skupin) EVO - ekosystémy (vyjádření proměny ekosystémů v ročních obdobích, využití přírodních materiálů, ochrana přírody) - základní podmínky života (výtvarné vyjádření – voda, země, vzduch, teplo...) - vztah člověka k prostředím (naše obec, památky, historie)

• <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> • <i>vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti</i>	• komunikační obsah VOV – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních VOV i děl výtvarného umění	
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.5 Výtvarná výchova – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikosti, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV) – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury (jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru) - uspořádání objektů do celků – na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – VOV smyslových podnětů a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky VOV – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy VOV – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k VOV – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace VOV (samostatně vytvořených a přejatých)	Prolínají se celým obdobím OSV - rozvoj schopnosti poznávání (vnímání okolního světa, barev, tvarů) - sebepoznání a sebepojetí (výtvarné sebevyjádření) - psychohygiena (hra s barvou, relaxace) - kreativita (vyjádření svých nápadů, jejich realizace, dokončení) - mezilidské vztahy (respektování práce ostatních, vzájemná pomoc) - komunikace (řeč barev a tvarů, rozbor um. děl.) - hodnoty, postoje (hodnocení vlastní i cizí práce) MKV - lidské vztahy (vztahy v rodině, ve třídě) - etnický původ (poznávání umění různých etnických skupin) EVO - ekosystémy (vyjádření proměny ekosystémů v ročních obdobích, využití přírodních materiálů, ochrana přírody) - základní podmínky života (výtvarné vyjádření – voda, země, vzduch, teplo...) - vztah člověka k prostředím (naše obec, památky, historie)

• vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah VOV – v komunikaci v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních VOV i děl výtvarného umění	
---	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.6 Výtvarná výchova – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření (VOV) a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních vjemů, představ a poznatků • zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika • kombinuje prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozpozná umělecké slohy i významná díla světových i tuzemských výtvarníků, vychází ze znalosti historických souvislostí • rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká VOV a vychází při tom z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy • vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> • Prvky VOV – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě • Smyslové účinky VOV – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku VOV a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace • Typy VOV – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, comics, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k VOV – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> • Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací VOV (samostatně vytvořených a přejatých),	OSV - rozvoj schopností a - poznání - kreativita - komunikace - kooperace a kompetice EV - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu EGS – objevujeme Evropu a svět ETV - iniciativa a tvořivost - ochrana přírody a životního prostředí - jedinečnost a identita člověka Přírodopis Tělesná výchova Geometrie ICT

	• Komunikační obsah VOV – utváření a uplatnění komunikačního obsahu• Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny VOV vlastních děl i děl výtvarného umění	

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.7 Výtvarná výchova – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření (VOV) a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních vjemů, představ a poznatků - zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika - vybírání, kombinuje prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozpozná umělecké slohy i významná díla světových i tuzemských výtvarníků, vychází ze znalosti historických souvislostí - rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku - interpretuje umělecká VOV a vychází při tom z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> - Prvky VOV – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vyjádření - Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu a prostoru ve statickém i dynamickém vyjádření - Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě - Smyslové účinky VOV – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku VOV a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - Typy VOV – objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - Přístupy k VOV – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u>	OSV - rozvoj schopností a poznání - kreativita - komunikace - kooperace a kompetice EV - lidské aktivity a problémy - životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - vnímání autora - mediálního sdělení - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu MKV - lidské vztahy EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané ETV - iniciativa a tvořivost - ochrana přírody a životního prostředí - jedinečnost a identita člověka - asertivní chování - podpora pozitivního působení televize a medií Zeměpis Přírodopis Geometrie Hudební výchova ICT

• <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i>	• Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací VOV (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • Komunikační obsah VOV – utváření a uplatnění komunikačního obsahu • Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny VOV vlastních děl i děl výtvarného umění	
---	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.8 Výtvarná výchova – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • rozpozná umělecké slohy i jednotlivá významná díla světových i tuzemských výtvarníků • rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti; vychází při tom z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> • Prvky VOV – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vyjádření • Uspořádání objektů do celků v ploše – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku VOV a vyjádření proměn • Typy VOV – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k VOV – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u>	OSV - rozvoj schopností a poznání - kreativita - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů EV - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - kritické čtení a vnímání med. sdělení - interpretace obsahu mediálních sdělení - stavba med. sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv mediální společnosti - tvorba med. sdělení - práce v realizačním týmu MKV - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity EGS - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané ETV - iniciativa a tvořivost - etické hodnoty - jedinečnost a identita člověka

<i>postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby</i> • <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i>	• Komunikační obsah VOV – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Literatura Přírodopis Geometrie ICT
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.17.9 Výtvarná výchova – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • rozpozná umělecké slohy i jednotlivá významná díla světových i tuzemských výtvarníků • rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti; vychází při tom z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> • Prvky VOV – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky VOV – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku VOV a vyjádření proměn • Typy VOV – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k VOV – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u>	OSV - rozvoj schopností a poznání - psychohygiena - kreativita - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředím MV - kritické čtení a vnímání med. sdělení - interpretace obsahu mediálních sdělení - stavba med. sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv mediální společnosti - tvorba med. sdělení - práce v realizačním týmu MKV - lidské vztahy - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity EGS - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané

<i>postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i> • <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i>	• Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací VOV, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • Komunikační obsah VOV – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny VOV vlastních děl i děl výtvarného umění	ETV - iniciativa a tvořivost - etické hodnoty - jedinečnost a identita člověka - uplatnění komplexní pro sociálnosti - ekonomické hodnoty Literatura Přírodopis Geometrie Rodinná výchova ICT
---	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku, týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví, v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví, obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- aktivní rozvoj a ochranu zdraví
- rozšiřování a prohlubování poznatků o sobě i vztazích mezi lidmi
- osvojování zásad zdravého životního stylu
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- osvojování účelného chování v rizikových situacích i při mimořádných událostech
- předcházení úrazům
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou vedeni k efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel:

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí sami k závěrům a řešením
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejružnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel:

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních

- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby, využívá je při učení a vyhledávání informací a při učení
- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel:

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s digitálním zařízením a aplikacemi
- zajímá se, jak žáci komunikují a pohybují se v digitálním prostředí
- vyžaduje od žáků slušné a etické chování v digitálním prostředí

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, ...), kontrolní písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.18.1 Výchova ke zdraví – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vysvětlí role členů komunity (rodina, třída, spolek) • uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • uplatňuje pomáhající a prosociální chování • chápe a vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých • chápe vlastní odpovědnost za své zdraví, usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, seznámí se s programy podpory zdraví • chápe vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • uplatňuje zdravé stravovací návyky • předchází úrazům • rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost, • používá účinné formy chování k jejich předcházení • poskytne adekvátní první pomoc • využívá své znalosti a projevuje odpovědné chování v dopravě • vyhledává a zpracovává informace z tohoto tématu	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní a sociální rozvoj • vztahy ve dvojici (kamarádství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství) • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) • sebepoznání – vztah k sobě samému • seberegulace, předcházení a zvládání stresu, • zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • komunikace a bezpečné chování • mezilidské vztahy • kooperace Hodnota a podpora zdraví • složky zdraví • podpora zdraví a její formy • odpovědnost jedince za zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví • výživa a zdraví • vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) • tělesná a duševní hygiena • denní režim • prevence úrazu • základy první pomoci Dopravní výchova • bezpečnost v dopravě • rizika silniční a železniční dopravy • chování v dopravě • postup v případě dopravní nehody	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému - učí objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů - schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách

• popíše a zdůvodní mimořádné situace • vysvětlí zásady ochrany člověka za mimořádných situací • vysvětlí zásady kolektivní ochrany obyvatelstva • zhodnotí potenciální nebezpečí • používá zásady chování po vyhlášení mimořádné situace • používá zásady chování po vyhlášení evakuace • používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky • vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek • vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu • orientuje se v trestně právní problematice návykových látek • kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol • vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty • samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci • uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte • kriticky se vyjadřuje k projevům násilí • samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování • svěřil se se zdravotním problémem	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Mimořádné situace • charakter mimořádné situace • tísňová volání • potenciální nebezpečí • varovný signál a chování po jeho vyhlášení • evakuace • improvizovaná ochrana • havárie s únikem nebezpečné látky Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí • návykové látky – zdravotní a sociální rizika • zneužívání návykových látek • odmítání návykových látek • pozitivní životní cíle a hodnoty • návykové látky a bezpečnost v dopravě • návykové látky a zákon • reklamní vlivy • počítače a hazardní hry, gamblersství • linky důvěry, krizová centra • krizové situace: šikana, týrání, sexuální zneužívání • brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení • linky důvěry, krizová centra	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí OSV – prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování VDO – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí
---	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.18.2 Výchova ke zdraví – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • objasní význam zdravého způsobu života • uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu • orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti • posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy • vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy • orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání • vysvětlí vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka, jaký význam má kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých • chápe vlastní odpovědnost za své zdraví, usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • rozliší návykové látky a jejich nebezpečí • uvede zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se	Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Výživa a zdraví (zásady zdravé výživy, pitný režim poruchy příjmu potravy, výživa a civilizační choroby) • Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví • Denní režim • Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence • Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění • Základy první pomoci Návykové látky-zdravotní a sociální rizika	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita - OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí

sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • chápe význam odpovědného sexuálního chování • osvojí si pojmy z oblasti sexuality • vysvětlí a aplikuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci • vysvětlí základní pravidla hygieny pohlavního styku • uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod • orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální, ...) • vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu • pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití • vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit • vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV • orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS • zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV • používá v případě problémů kontakty na odbornou pomoc • zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech • vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě	Změny v životě člověka a jejich reflexe • dětství, puberta, dospívání Sexuální výchova • význam sexuální výchovy • fakta o sexualitě • anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů • zdraví reprodukční soustavy, intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku • dětská gynekologie • předčasná sexuální zkušenost a její rizika • sexuální orientace • početí, těhotenství, porod • antikoncepce • předčasné ukončení těhotenství • nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS • cesty přenosu • rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita • odborná pomoc • etická stránka sexuality • způsoby vyjadřování lásky • zdrženlivost a pohlavní stud • nevhodné chování v oblasti sexuality • sexuální zneužití • reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích • sexualita z hlediska odlišné kultury a víry • sexualita a zákon	
---	--	--

- respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou
- orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her*
- *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*
- *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*
- *uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla*

5.19 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – I. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je realizován v 1. - 5. ročníku, týdenní časová dotace – viz. tabulka učebního plánu.

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Součástí výuky Tv je plavecký výcvik, který je realizován ve 2 ročnících (ve 2. a 3. ročníku) 1. stupně v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, celkově 40 vyučovacích hodin.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení – komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: MKV, EV, MDV a VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesporným chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žáci:

- jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- jsou vedeni k jednání v duchu fair – play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

Žáci:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní

Učitel:

- žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Žáci:

- podílí se na zápisu utkání, měření výkonu a využívání přístrojů pro měření v TV

Charakteristika vyučovacího předmětu – II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, týdenní časová dotace – viz. tabulka učebního plánu. Mladší žáci (tj. 6. a 7. ročník), i starší žáci (tj. 8. a 9. ročník) mohou být podle počtu žáků spojeni. Týdenní časová dotace – viz. tabulka učebního plánu.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole

- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování
- dovedností, jim předcházet nebo je řešit
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Žáci:

- podílí se na zápisu utkání, měření výkonu a využívání přístrojů pro měření v TV

Způsob hodnocení

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, vztah ke kolektivu a aktivitu v hodině.

- 1 nadprůměrné pohybové schopnosti a dovednosti, aktivní o TV, samostatný, kladný vztah ke kolektivu a k TV
- 2 průměrné pohybové schopnosti a dovednosti, převážně aktivní, dobrý vztah ke kolektivu a kladný k TV
- 3 průměrné pohybové schopnosti a dovednosti, málo aktivní, nutný individuální přístup, bez nadšení
- 4 podprůměrné pohybové schopnosti a dovednosti, pasivní, špatný vztah ke kolektivu a k TV
- 5 podprůměrné pohybové schopnosti a dovednosti, velmi negativní vztah k TV, špatný vztah ke kolektivu

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.1 Tělesná výchova – 1. a 2. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost • se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání • dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • ovládá a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • jedná v duchu fair-play • užívá cvičení s hudebním a rytmičným doprovodem či zpěvem <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojené základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k pohybovým aktivitám • zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru <u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní • základy gymnastiky – průpravné cviky, akrobacie, kotoul vpřed, kotoul vzad • rytmické formy cvičení pro děti – cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, základy estetického pohybu, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem • základy atletiky – rychlý běh na 20-60 m, motivovaný vytrvalostní běh v terénu, základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z rozběhu – spojení s odrazem, hod míčkem z místa • základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • hry na sněhu a na ledu	Prv – člověk a jeho zdraví Čj – porozumění mluveným pokynům

- **plavání** – (základní plavecká výuka)
hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály
- organizace při TV
- Zásady jednání a chování
- Pravidla her, soutěží
- Měření a posuzování pohybových dovedností

Vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení

Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – cvičení dechová, protahovací, cvičení pro správné držení těla, cvičení kompenzační, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

- Porovná různá cvičení, jaké mají účinky
- Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje
- Užívá zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání

Hv – hudebně-pohybová výchova

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.2 Tělesná výchova – 3. a 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • užívá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání • používá kompenzační a relaxační cviky • uplatňuje zásady pohybové hygieny • užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní • používá pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • používá a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • zvládá přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng • rozlišují míč na basketbal a volejbal • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • nacvičuje přehazovanou • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • je schopen se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru <u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní • základy gymnastiky – průpravné cviky, akrobacie, kotoul vpřed, kotoul vzad • rytmické formy cvičení pro děti – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem • základy atletiky – rychlý běh na 20-60 m, motivovaný vytrvalostní běh v terénu, základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z rozběhu – spojení s odrazem, hod míčkem z místa • základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • hry na sněhu a na ledu • plavání (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí,	VDO – Občan, obč. spol. a stát – respekt k identitám, zdroje konfliktů MKV – Lidské vztahy Prv – držení těla Čj – přesné vyjadřování Prv – bezpečnost Prv – komunikace lidí význam pravidel M – měření délky bodové hodnocení

• je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • používá techniku hodu kriketovým míčkem • užívá princip štafetového běhu • uběhne 60 m • užívá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami • umí skákat do dálky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů • zvládá šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě • naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví • zvládne základní kroky některých lidových tanců • seznámí se s dětským aerobikem • seznámí se s kondičním cvičením s hudbou • zvládne techniku jednoho plaveckého stylu • provádí skoky do vody <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • začleňuje pohyb do denního režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • zdokonaluje pohybové dovednosti dle svých možností a schopností • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • zlepšuje svou tělesnou kondici a správné držení těla	jeden plavecký způsob (technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti <u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály • organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla her, soutěží • Měření a posuzování pohybových dovedností	Vv – sport. nářadí Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie Prv – bezpečnost Vv – činnosti
---	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.3 Tělesná výchova – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • uplatňuje zásady pohybové hygieny • užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru <u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní • základy gymnastiky – průpravné cviky, akrobacie, kotoul vpřed, kotoul vzad • rytmické formy cvičení pro děti – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem • základy atletiky – rychlý běh na 20-60 m, motivovaný vytrvalostní běh v terénu, základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z rozběhu – spojení s odrazem, hod míčkem z místa • základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • hry na sněhu a na ledu <u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u>	MKV-lidské vztahy -multikulturalita EV-vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) MDV-fungování a vliv médií ve společnosti

• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • zvládá přihrávky jednoruč a obouruč, driblík • rozlišují míč na basketbal a volejbal. • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • nacvičuje přehazovanou • používá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • zvládá se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • zvládá techniku hodů kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu • uběhne 400 m a 800 m • zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami • umí skákat do dálky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů. • zvládá šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk • užívá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, • provádí cvičení na švédské bedně	• komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály • organizace při TV • zásady jednání a chování • pravidla her, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností	
---	---	--

• zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. • provádí kondiční cvičení s plnými míči • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví • dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti • využívá cviky na odstranění únavy		
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.4 Tělesná výchova – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli • zvládá techniku nové atletické disciplíny • i další náročnější techniky • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích • dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • při cvičení uplatní svůj fyzický fond • zvládá jednoduché taneční kroky • používá správnou techniku • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH • zvládá pohyb ve vodním prostředí, základy plaveckých technik (kraul, prsa, znak), zná zásady bezpečnosti a první pomoci u vody	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • Atletika • Běh na 60, 100, 300 m • Běh vytrvalostní 600–3000 m (Cooperův test) • Běh přes nízké překážky (76 cm) • Skok daleký – technika • Skok vysoký – zlepšování techniky flopu • Hod kriketem – jen na dálku • Vrh koulí – zlepšování techniky • Gymnastika • Akrobacie-přemet vpřed • Hrazda-toč vzad • Kruhy – překot vzad • Trampolínka-salto vzad s dopomocí • Švédská bedna nadél – kotoul, roznožka • Šplh • Rytmická a kondiční gymnastika • Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad • Sportovní hry-basketbal, volejbal, softbal, házená, kopaná, ringo (freesbee) • Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko – branném kurzu • Bruslení – jednoduchý skok, LH hra • Plavání - adaptace na vodní prostředí, plavecké způsoby (technika), prvky záchrany a bezpečnosti	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu Z, D, PŘ

<u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností • cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení • uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • chápe zásady zatěžování • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka atd. • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným atd.) • sleduje ručené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí je	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • Význam pohybu pro zdraví • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky • Organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj • Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření	
--	--	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.5 Tělesná výchova – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny - i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře ledního hokeje - zvládá pohyb ve vodním prostředí, základy plaveckých technik (kraul, prsa, znak), zná zásady bezpečnosti a první pomoci u vody	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> - Atletika - Běh na 60, 100, 300 m - Běh vytrvalostní 600–3000 m (Cooperův test) - Běh přes nízké překážky (76 cm) - Skok daleký – další techniky - Skok vysoký – zlepšování techniky flopu - Hod kriketem – jen na dálku - Vrh koulí – zlepšování techniky - Gymnastika - Akrobacie – přemet vpřed - Hrazda – toč vzad - Kruhy – překot vzad - Trampolínka-salto vzad s dopomocí - Švédská bedna nadél – kotoul, roznožka - Šplh – bez přírazu, s obměnami - Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok - Úpoly – střežové postoje, pády stranou, vzad - Sportovní hry – basketbal, volejbal, softbal, házená, kopaná, ringo (freesbee) - Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko – branném kurzu - Bruslení – jednoduchý skok, lední hokej – hra - Plavání - adaptace na vodní prostředí, plavecké způsoby (technika), prvky záchrany a bezpečnosti	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka atd.
- dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným atd.)
- sleduje ručené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí je

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- Význam pohybu pro zdraví
- Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky
- Organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj
- Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.6 Tělesná výchova – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží, v náročnějším terénu do 25 km, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> - Atletika - Běh na 60, 100, 300 m - Běh vytrvalostní 600–3000 m (Cooperův test) - Běh přes nízké překážky (76 cm) - Skok daleký – další techniky - Skok vysoký – zlepšování techniky flopu - Hod kriketem – jen na dálku - Vrh koulí – zlepšování techniky - Gymnastika - Akrobacie – přemet vpřed - Hrazda – toč vzad - Kruhy – překot vzad - Trampolínka – salto vzad s dopomocí - Švédská bedna nadél – kotoul, roznožka - Šplh – bez přírazu, s obměnami - Rytmická a kondiční gymnastika - Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad - Sportovní hry-basketbal, volejbal, softbal, házená, kopaná, ringo (freesbee) - Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko – branném kurzu - Bruslení – jednoduchý skok, lední hokej – hra	Dějepis, Zeměpis, Fyzika, Matematika, Přírodověda OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

dovednosti umí uplatnit i při hře ledního hokeje • zvládá pohyb ve vodním prostředí, základy plaveckých technik (kraul, prsa, znak), zná zásady bezpečnosti a první pomoci u vody <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností • cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení • uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • chápe zásady zatěžování • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV • vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity • uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	• Plavání - adaptace na vodní prostředí, plavecké způsoby (technika), prvky záchrany a bezpečnosti <u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • Význam pohybu pro zdraví • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
--	--	--

- *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu – chápe zásady zatěžování*
- *jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*

- *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka atd.*
- *dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva*
- *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným atd.)*
- *sleduje ručené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence*
- *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- *spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- *Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky*
- *Organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj*
- *Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření*

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.7 Tělesná výchova – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny - i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře ledního hokeje - zvládá pohyb ve vodním prostředí, základy plaveckých technik (kraul, prsa,	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> - Atletika - Běh na 60, 100, 300 m - Běh vytrvalostní 600–3000 m (Cooperův test) - Běh přes nízké překážky (76 cm) - Skok daleký – další techniky - Skok vysoký – zlepšování techniky flopu - Hod kriketem – jen na dálku - Vrh koulí – zlepšování techniky - Gymnastika - Akrobacie – přemet vpřed - Hrazda – toč vzad - Kruhy – překot vzad - Trampolínka – salto vzad s dopomocí - Švédská bedna nadél – kotoul, roznožka - Šplh – bez přírazu, s obměnami - Rytmická a kondiční gymnastika - Úpoly – střežové postoje, pády stranou, vzad - Sportovní hry – basketbal, volejbal, softbal, házená, kopaná, ringo (freesbee) - Turistika a pobyt v přírodě – uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko – branném kurzu - Bruslení – jednoduchý skok, lední hokej hra - Plavání - adaptace na vodní prostředí, plavecké způsoby (technika), prvky záchrany a bezpečnosti	Zeměpis, Matematika, Fyzika, Chemie OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

znak), zná zásady bezpečnosti a první pomoci u vody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu
- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu – chápe zásady zatěžování

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- Význam pohybu pro zdraví
- Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí
- Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

- *jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka atd.
- dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným atd.)
- sleduje ručené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky
- Organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj
- Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.19.8 Sportovní hry		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a dokáže je uplatnit v herních kombinacích • rychle reaguje na nové podněty při hře • rozumí zásadám hraní v různých herních systémech, rychle reaguje na změnu herního systému • dokáže plnit taktické záměry trenéra • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • při cvičení uplatní svůj fyzický fond a dokáže těžit z vlastních výhod • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</i> • <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť</i>	<u>Fotbal:</u> Herní činnosti jednotlivce – přihrávání, zpracování míče, vedení míče, obcházení soupeře, střelba, hra bez míče, obsazování hráče, obsazování prostoru, odebírání míče Herní kombinace – útočné – založené na přihrávce, výměně místa, činnosti „přihraj a běž“ - obranné – založené na vzájemném zajišťování, přebírání hráčů, zesíleném obsazování hráčů s míčem Herní systémy -útočné – systém postupného útoku, rychlého protiútoku, kombinovaného útoku - obranné – zónové obrany, osobní obrany, kombinované obrany Standardní situace Hra brankáře Pravidla hry <u>Florbal:</u> Herní činnosti jednotlivce - dribling, vedení míčku, uvolňování s míčkem, zpracování a přihrávání míčku, uvolňování bez míčku, vhazování míčku, obsazování hráče, obsazování prostoru, blokování střel Herní kombinace - útočné – křížení, clonění, přihraj a běž, nahození, vhazování, zpětná přihrávka, rozehrání standardní situace - obranné – zajišťování, přebírání, zdvojování, odstupování, osobní bránění Herní systémy - útočné – postupný útok, rychlý útok, protiútok, přesilová hra - obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, zónový presink, hra v oslabení Činnost brankáře – rozcvičení, postoj, pohyb, chytání, vyražení Pravidla hry	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Basketbal:

Herní činnosti jednotlivce

- dribling, střelba, přihrávka, clonění, uvolňování s míčem na místě, uvolňování s míčem v pohybu, krytí útočníka s míčem na místě, krytí útočníka s míčem v pohybu, krytí útočníka před střelbou

Herní kombinace

- útočné – založené na přihrávce, výměně místa,
- obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, zónový presink

Herní systémy

- útočné – postupný útok, rychlý útok, protiútok,
- obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, zónový presink

Pravidla hry

Volejbal:

Herní činnosti jednotlivce

- podání, přihrávka, nahrávka, útočný úder, blokování

Herní kombinace

- herní kombinace útočné bez signálu, herní kombinace útočné na signál, herní kombinace obranné

Herní systémy

- každý střední přední hráč nahrávačem, se třemi nahrávači, se dvěma nahrávači, s jedním nahrávačem, specializovaní hráči

Pravidla hry

Další sportovní hry:

softbal, badminton, lední hokej, ...
- základy hraní a pravidel

Význam pohybu pro zdraví

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku. Týdenní časová dotace viz. tabulka učebního plánu. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tyto tematické okruhy:

v 1. – 5. ročníku – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

v 6. ročníku – Práce s technickými materiály, Pěstitelství a chovatelství

v 7. ročníku – Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů

v 8. ročníku – Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů

v 9. ročníku – Design a konstruování, Práce se technickými materiály, Svět práce, Pěstitelství a chovatelství

Výuka tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Výuka tematických okruhů Příprava pokrmů, Pěstitelství, Svět práce směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti, pěstování vybraných rostlin
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu pracovní činnosti se prolínají průřezová témata:

- Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.
- Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí
- Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí
- Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní
- Interkulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel – rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel:

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel:

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Učitel:

- pomáhá žákům předcházet situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- vede žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, analýzou výsledků různých činností žáků (zejména praktických).

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.1 Pracovní činnosti – 1. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • pracuje podle slovního návodu • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí pozorování přírody • pečuje o nenáročné rostliny <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • připraví samostatně jednoduchý pokrm • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát apod.) • pracovní pomůcky – využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce (stříhání, ohýbání, lepení, navlékání, dělení, hnětení, válení, překládání, trhání...) <u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> • stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční – sestavování jednoduchých modelů • montáž a demontáž jednoduchých výrobků <u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> • pěstování rostlin ze semen v místnosti • pěstování pokojových rostlin • práce na školním pozemku, pozorování změn na rostlinách, keřích, stromech v jednotlivých ročních obdobích <u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • výběr potravin – ovoce • příprava ovocného salátu • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Vv – práce s výtvarným materiálem, jeho vlastnosti Čj – práce podle slovního návodu Prv – vlastnosti materiálu M – geometrické tvary a tělesa Prv – rozmanitost přírody Prv – ovoce

• provádí pozorování přírody • pečuje o nenáročné rostliny <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • pečuje o nenáročné rostliny	<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> • pěstování rostlin ze semen v místnosti • pěstování pokojových rostlin • práce na školním pozemku, pozorování změn na rostlinách, keřích, stromech v jednotlivých ročních obdobích • pokusy a pozorování: ověřování podmínek života rostlin	Prv – rozmanitost přírody Prv – rostliny - životní podmínky
• připraví samostatně jednoduchý pokrm • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • upraví stůl pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • výběr potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • jednoduché pohoštění studené kuchyně • příprava jednoduchých snídaní a přesnídávek • udržování pořádku a čistoty	Prv – ovoce Prv – zdravá výživa

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.3 Pracovní činnosti – 3. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • ukáže mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a skládání papíru • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil • naučí se zadní steh • přišije knoflíky • slepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • dovede sestavovat stavebnicové prvky • montuje a demontuje stavebnici <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy • udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> • vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. • papír a karton • přírodniny • textil <u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> • práce se stavebnicemi	Prv – rozvoj schopností a poznání Prv – ekosystémy Vv – ekosystémy Prv – základní pojmy života

• popíše základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření • dokáže zasít semena • provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> • <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> • <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i> • <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</i>	<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> • základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti <u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	
--	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.4 Pracovní činnosti – 4. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • vytváří prostorové konstrukce • seznámí se se základy aranžování a využití samorostů • seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic • udržuje pořádek na pracovním místě • zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný • udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky – pracuje podle slovního návodu, předlohy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> • vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků • papír a karton • přírodniny • textil <u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> • práce se stavebnicemi – plošnými, konstrukčními, prostorovými • práce s návodem	kolektivní práce MKV-lidské vztahy -etnický původ EV-vztah člověka k prostředí -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) Vv EGS-Evropa a svět nás zajímá

- *pracuje podle slovního návodu a předlohy*
- *udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*
- vysvětlí základy péče o pokojové květiny
- rozezná rozdíl mezi setím a sázením
- ukáže množení rostlin odnožemi a řízkováním
- zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování*
- *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně
- popíše pravidla správného stolování a společenského chování
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uvede základní vybavení kuchyně*
- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce*

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI

- základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti

PŘÍPRAVA POKRMŮ:

- základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.5 Pracovní činnosti – 5. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • vytváří prostorové konstrukce • seznámí se se základy aranžování a využití samorostů • seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic • ukáže různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný • seznámí se s látáním a tkaním • určí rozdíl mezi osnovou a útkem • háčkuje • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění • montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u>	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> • vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků • práce s papírem a kartonem • práce s přírodninami • práce s textilem <u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> • práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) • práce s návodem • práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem	kolektivní práce MKV-lidské vztahy -etnický původ EV-vztah člověka k prostředí -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) Vv EGS-Evropa a svět nás zajímá

- *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*
- stanoví základy péče o pokojové květiny
- ukáže rozdíl mezi setím a sázením
- popíše množení rostlin odnožemi a řízkováním
- seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogami, alergiemi
- vede pěstitelské pokusy a pozorování
- zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin*
 - *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
 - *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*
-
- *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
 - *seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně*
 - *určí pravidla správného stolování a společenského chování*
 - *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze*
 - *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni*

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI

- základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.6 Pracovní činnosti – 6. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienou při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoci při úrazu • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • užívá základní postupy při opracování technických materiálů – měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání • zvolí a používá vhodné pracovní nástroje a nářadí <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce, technologickou kázeň • poskytne první pomoc při úrazu • používá vhodné pracovní pomůcky • vysvětlí význam zeleně pro životní prostředí • objasní význam půdy pro pěstování rostlin • uvede vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných druhů rostlin • pěstuje květiny pro výzdobu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	<u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</u> • organizace a bezpečnost práce • vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí • technické náčrty a výkresy, technické informace • pracovní postupy – zhotovení výrobků ze dřeva, kovu, plastu • jednoduché pracovní postupy a operace • pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ</u> • organizace, bezpečnost a hygiena práce • první pomoc při úrazech • pěstitelství a zeleň ve vztahu k životnímu prostředí • základní podmínky pro pěstování • zelenina – druhy, osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování • okrasné rostliny-základy ošetřování, pěstování vybraných druhů	Ov – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy F – technika, stroje a nástroje M – geometrie Př – dřeviny, význam lesa Exkurze do dřevozpracujícího podniku OSV – stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem Člověk a ochrana zdraví (8. r.) Př (9. roč.- ekologie) Př (9. roč.- pedologie) Z (6. roč.) EV (základní podmínky života) Př (7. roč.- botanika)

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.7 Pracovní činnosti – 7. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • sestrojí jednoduchý technický výkres a orientuje se v něm • popíše princip výroby a zpracování plastických • hmot včetně jejich vlastností • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí první pomoci <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu; dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • užívá jednoduché činnosti při přípravě pokrmů • dodržuje hygienická pravidla a předpisy • užívá základní dovednosti a návyky • používá vhodné pomůcky a náčiní • udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně • dodržuje zásady bezpečnosti • zvládá základní znalosti o domácnosti • ovládá základní principy stolování • orientuje se v základním vybavení	<u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY:</u> • jednoduché pracovní operace a postupy • technické kreslení – rovnoběžné pravoúhlé promítání • pracovní postupy – zhotovení výrobků ze dřeva, z kovu a z plastu • umělé hmoty – výroba a vlastnosti • pracovní postupy – tvarování plastů • další užití plastů a jejich recyklace <u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • Seznámení s učivem, vybavení kuchyně • Zásady hygieny potravy • Recepty a návody, kuchařské knihy • Seznámení s el. spotřebiči • Bezpečnost při vaření • Úprava stolu – stolování • Druhy koření, skladování potravin • Bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny • Zdravá výživa člověka • Studená kuchyně, teplá kuchyně	M – geometrie EV-životní prostředí, separace odpadu VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytne nebo přivolá první pomoc EV – konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí Ch, PŘ, Fy, Ov OSV – osobní rozvoj, sebezpoznání kultura stolování VDO – osobní zodpovědnost za své zdraví respektování a dodržování předpisů a norem MV – recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady EGS a MKV – stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů

• má představu o zdravé výživě člověka • získává poznatky o úpravě pokrmů <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu; zásady hygieny a bezpečnosti práce • připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• Úprava pokrmů	
---	---	--

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.8 Pracovní činnosti – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - dokáže porozumět technickému výkresu a vyrobit podle něj šablonu, kterou použije při zhotovení výrobku - dokáže vyrobit jednotlivé části výrobku - z jednotlivých částí je schopen sestavit hotový výrobek - ovládá postupy opracování technických materiálů - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - organizuje svoji pracovní činnost; rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu - dodržuje hygienická pravidla předpisy - používá vhodné pomůcky a náčiní, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně - dodržuje zásady bezpečnosti - ovládá základy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY:</u> - technické kreslení – nárys, půdorys, bokorys, řez a detail - jednoduché pracovní operace a postupy - pracovní postupy - montáž celého výrobku z jednotlivých částí <u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> - Bezpečnost při vaření - Zásady hygieny provozu - Základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty - Sestavování jídelníčku v souladu se zdravou výživou - Jednoduché prostírání, slavnostní stolování, zdobné prvky na stole - Správný postup obsluhy a chování u stolu - Postupy při přípravě nápojů a pokrmů studené i teplé kuchyně	M – geometrie CH – kovy, druhy plechů VDO – dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání první pomoci OSV – sebezpoznání, kultura stolování VDO – osobní zodpovědnost za zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem MV – recepty a návody v online prostoru EGS a MKV – stravovací návyky a zvyklosti cizích národů

**Minimální doporučená úroveň pro úpravy
očekávaných výstupů v rámci podpůrných
opatření:**

- používá základní kuchyňský inventář,
bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduchý pokrm podle
daných postupů v souladu se zásadami
zdravé výživy
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti
práce

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
5.20.9 Pracovní činnosti – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení • provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model • ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí • posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace • využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání • zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	<u>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</u> • stavebnice – elektrotechnické, elektronické – sestavování modelů, montáž, demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma a jednoduchý program • montáž a demontáž jízdního kola – přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla, převodníku, údržba pedálů, nábojů kol • montáž a demontáž lyžařského vázání na běžecích a sjezdových lyžích, nastavení bezpečnostních prvků a jejich údržba <u>SVĚT PRÁCE</u> • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby • zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání • problémy nezaměstnanosti, úřady práce, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele • organizace, bezpečnost a hygiena práce	M – geometrie P – prevence úrazů a zásady 1. pomoci VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání 1. pomoci Exkurze do cykloservisu OSV – stanovení osobních cílů a naplňování cesty k jejich dosažení, sebepoznání a sebehodnocení Ov – školská soustava Čj – životopis

• <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i> • <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i>		

6 Povinně volitelné předměty

Volitelné předměty jsou nabízeny žákům v 6. – 9. ročníku (časová dotace je vyjádřena v tabulce Vzdělávacího programu pro jednotlivé třídy a ročníky). Žáci si z povinně volitelných předmětů vybírají dle svého zájmu a schopností, a to za dodržení daných pravidel.

Pravidla výběru PVP

Žáci 6. – 8. ročníku si vybírají povinně volitelný předmět z okruhu předmětů stanovených ředitelem školy pro daný školní rok s ohledem na organizační a personální možnosti školy. Žáci jednotlivých ročníků si mohou vybrat z nabídky povinně volitelných předmětů. Předmět je otevřen, je-li přihlášeno minimálně sedm žáků, maximální počet žáků si určí vyučující daného předmětu dle jeho typu. V případě převisu zájmu o daný povinně volitelný předmět je žák přidělen losem.

6.1 Cvičení z Českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován jako povinně volitelný předmět. Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících je uvedena v tabulce učebního plánu.

Předmět se zaměřuje na upevnění, rozvoj a případné rozšíření jazykových dovedností získaných ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společenskokulturní vývoj lidské společnosti. Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Žáci jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. schopnost dedukce a zobecnění. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Cvičení z českého jazyka utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, dávat věci do souvislostí
- vyhledávat v textu relevantní údaje
- vytvářet základní čtenářské dovednosti a návyky
- osvojit si podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládat základy českého pravopisu

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslet, vyhledávat informace vhodné k řešení problému, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen obhájit svá rozhodnutí
- chápat význam kontroly dosažených výsledků

- uvědomit si přiměřeně k věku, že je nutné naučit se číst s porozuměním a interpretovat přístupný text
- vytvářet základní čtenářské dovednosti a návyky

Kompetence komunikativní

- naučit se souvisle vyjadřovat, správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích
- získat pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti
- schopnost vyjadřovat své vlastní názory
- schopnost vystupovat před lidmi
- naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat v týmu při řešení úkolů
- samostatným řešením přiměřených úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- respektovat stanovená pravidla pro týmovou práci, taktéž pro práci frontální

Kompetence občanské

- uvědomovat si školní povinnosti, zodpovědně se připravovat na vyučování
- respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví
- umět, být ochoten pomoci spolužákovi

Kompetence pracovní

- osvojit si v žádoucí míře kvalitu, trvalost a správnost techniky čtení, psaní
- přistupovat kriticky k výsledkům vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny práce

Kompetence digitální:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít
- využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Způsob hodnocení

Při hodnocení sledujeme kvalitu osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Důležitou součástí hodnocení je pochopení čteného textu, jeho rozbor, hodnocení. Zvládnutí základů českého pravopisu a skladby. Zodpovědnost při práci v hodinách i domácí přípravě. Schopnost být platným členem v týmu.

Při hodnocení využíváme ústní zkoušení a písemné zkoušení: cvičení, diktáty, testy, samostatná domácí práce.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
6.1.1 Cvičení z českého jazyka - 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - Opakuje a procvičuje větné členy a jejich grafické znázornění - Opakuje a procvičuje vedlejší věty - Určuje významový poměr mezi větami - Procvičuje a upevňuje interpunkci v souvětí - Vyhledává různé příklady spojovacích výrazů - Určuje významový poměr mezi členy několikanásobného větného členu - Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - Odděluje čárkami vložené vedlejší věty od vět hlavních. - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a určuje jejich mluvnický význam - Vyhledává slova cizího původu, nahrazuje přejatá slova slovy domácími - Určuje slovesný vid, vidové dvojice. <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> - Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - Pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa - Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - Rozezná větu jednoduchou od souvětí - Správně píše slova s předponami a předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Slovní zásoba - Tvoření slov - Způsoby obohacování slovní zásoby Skladba - Věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět - Významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními - Věta jednoduchá - Významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu - Interpunkce v souvětí Pravopis a tvarosloví - Upevnění učiva o slovních druzích a jejich tvarech - Skloňování vlastních jmen - Skloňování přejatých obecných a vlastních jmen - Slovesný vid - Slovesné tvary - Shoda přísudku s několikanásobným podmětem - Průběžné procvičování pravopisných jevů	Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV: komunikace a mezilidské vztahy, poznávání charakterů lidí z jazykových projevů VDO: formování vůle a charakteru na základě ukázek, rozvíjení vlastní tvořivosti a nápaditosti EV: lidová slovesnost a její sepětí s přírodou MD: využívání médií jako zdroje informací, hodnocení mediálních sdělení

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
6.1.2 Cvičení z českého jazyka - 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • orientuje se v obecném poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení • využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů • odstraňuje skladební nedostatky • ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí • využívá jazykových příruček • rozvíjí kultivovaný písemný projev • orientuje se v textu, formuluje svůj vlastní názor • využívá základy studijního čtení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • čte plynule s porozuměním; reprodukuje • komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk • píše běžné písemnosti s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma • orientuje se v Pravidlech českého pravopisu • pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • rozezná větu jednoduchou od souvětí • správně píše slova s předponami a předložkami • ovládá pravopis vyjmenovaných slov • zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem • orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	Procvičování a upevňování učiva 6.-9.ročníku Práce s texty, analýza textů Komunikační a slohová cvičení Analýza textů – rozvoj čtenářské gramotnosti Literárně výchovné aktivity	VDO: formování vůle a charakteru na základě ukázek, rozvíjení vlastní tvořivosti a nápaditosti MD: využívání médií jako zdroje informací, hodnocení mediálních sdělení

6.2 Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován jako povinně volitelný předmět. Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících je uvedena v tabulce učebního plánu.

Základem vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, tedy učivo předmětu Matematika 6. - 9. ročníku, které ve cvičení souhrnně opakuje, prohlubujeme a dáváme do souvislostí.

Cílem předmětu je nabitě matematické dovednosti a řešící strategie z předešlých ročníků zopakovat, upevnit a rozšířit pro usnadnění přechodu ze základního vzdělávání na středoškolskou výuku. Obsahem předmětu je také, zejména v 9. ročníku, příprava a vypracování testových úloh Jednotné přijímací zkoušky z matematiky, využívání vzorových testů a testových úloh z předešlých let a efektivní řešící strategie. Výuka probíhá v učebnách matematiky, využívá se i učebna informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Matematika utváříme a rozvíjíme dané klíčové kompetence výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- osvojování si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků oborů,
- vyhledávání v zadání slovních a logických úloh relevantních údajů,
- rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení,
- vytváří si zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

- chápání významu kontroly dosažených výsledků,
- získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle,
- podporujeme nalézání různých variant řešení zadaných úloh, hledání vlastního postupu při řešení problémů,
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k přesnému a stručnému užívání matematického jazyka včetně matematické symboliky
- žákům umožňujeme práci s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k sebehodnocení, věcné argumentaci a k sebekontrolě; dbáme na vytváření pozitivní atmosféry
- podporujeme diskusi v malých skupinách i v rámci celé třídy

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatečné množství propojení matematiky se zájmovou činností, se společností (slovní úlohy, kvízy, hádanky)

Kompetence pracovní

- rozvíjíme kritický přístup k výsledkům, kterých žák dosáhl, stanovování si kritérií hodnocení vlastní práce,
- nabízíme žákům aktivity (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a dokončení práce

Kompetence digitální

- využívání běžně používaných digitálních zařízení a aplikace při učení a při zapojení do života školy a společnosti
- pochopí přínos využití digitální technologie, aby zefektivnil a zkvalitnil výsledky své práce
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, podporujeme seznamování se s novými technologiemi

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
6.2.1 Cvičení z matematiky – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem • pracuje s měřítky map a plánů • pomocí trojčlenky řeší úkoly z praxe • řeší aplikační úlohy na procenta • řeší pomocí ekvivalentních úprav lineární rovnice o jedné neznámé, o správnosti výpočtů rovnice se přesvědčí zkouškou, s jejich pomocí řeší slovní úlohy • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, analyzuje jejich vlastnosti, počítá jejich obvody a obsahy • provádí rozbor konstrukční úlohy a konstruuje její řešení • zná základní geometrické pojmy, aplikuje jejich vlastnosti v konstrukčních úlohách • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • pracuje se zlomky a spíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) • používá měřítko mapy a plánu • řeší jednoduché úlohy na procenta	Desetinná čísla Celá čísla Racionální čísla Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Procenta Lineární rovnice Obsahy a obvody rovinných útvarů Čtyřúhelníky Konstrukční úlohy Základní geometrické pojmy	

• <i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i> • <i>provádí jednoduché konstrukce</i> • <i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i> • <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> • <i>samostatně řeší praktické úlohy; hledá různá řešení předložených situací</i>		

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
6.2.2 Cvičení z matematiky – 9. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • upravuje číselné výrazy i výrazy s proměnnými, řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, určí hodnotu výrazu číselného i s proměnnou • řeší úlohy na procenta, poměr, přímou a nepřímou úměrnost, slovní úlohy z praxe pomocí poměru a dvojčleny, vyjádří funkční vztahy tabulkou, grafem a rovnicí • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, provádí početní operace s mocninami a přirozeným mocnitelem • řeší obtížnější lineární rovnice, vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a řeší slovní úlohy vyjádřením rovnice nebo soustavy rovnic se dvěma neznámými, matematicky správně a účelně zapíše postup řešení • rýsuje rovinné obrazce ze zadaných prvků, řeší slovní úlohy za využití geometrických znalostí – vlastností, tvarů, obvodů a obsahů • řeší úlohy na prostorovou představivost, vypočítá objem a povrch základních geometrických těles • rýsuje rovinné obrazce ze zadaných prvků a zapíše konstrukci pomocí matematické symboliky • vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem, řeší slovní úlohy z praxe s použitím funkce	• Výrazy a jejich úpravy. Číslo a proměnná • Procenta, poměr, přímá a nepřímá úměrnost • Pythagorova věta, mocniny • Lineární rovnice, soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými a jejich využití ve slovních úlohách • Obvody a obsahy rovinných obrazců • Objemy a povrchy geometrických těles • Konstrukční úlohy • Funkce, goniometrické funkce	Chemie – chemické výpočty Fyzika – zápisy jednotek fyzikálních veličin OSV – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace) VO – stát a hospodaření (banky, úroky)

• vyhledává a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách, řeší aplikační úlohy a zpracovává data • uvede a zapíše čísla, která vyjadřují pravdivost zápisu, vyřeší jednoduché kvadratické rovnice, provede početní operaci a zkoušku správnosti řešení <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • upravuje číselné výrazy a jednoduché výrazy s proměnnými • používá měřítko plánu a mapy; řeší jednoduché úlohy na procenta • vypočítá jednoduché příklady na obvod a obsah základních rovinných obrazců • provádí jednoduché konstrukce • vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce • vyhledá, třídí a porovnává data • zvládá početní úkony s penězi • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	• Základy statistiky a finanční matematiky • Nerovnice, kvadratické rovnice, dělení mnohočlenů (rozšiřující učivo)	
---	---	--

6.3 Zeměpisná praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako volitelný předmět, a to 1 hodina týdně. Zeměpisná praktika se vyučují v odborné učebně. Řád učebny je nedílným vybavením posluchárny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Vyučování může probíhat také v učebně informatiky nebo v terénu.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Zeměpisná praktika vedou žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

V zeměpisných praktikách se zaměříme zejména na praktické dovednosti se základními zeměpisnými pomůckami, schopnost orientace v místní krajině, získávání nových poznatků /mapy, encyklopedie, tisk, internet/ a práce s novými informacemi. Předmět bude rozvíjet vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, tvořivost a schopnost řešit problémy, výuka bude vedena formou skupinové a projektové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Žáci:

- jsou schopny vyhledávat a zpracovávat informace z různých digitálních zdrojů
- používat digitální techniku ke zpracování dat

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, praktickými činnostmi, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, analýzou výsledků různých činností žáků.

VP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
Zeměpisná praktika		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech a zemědělství • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů; vybraných makroregionů světa a vybraných států • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace • pozná zajímavá místa v našem regionu, je schopen o nich hovořit • je schopen sumarizovat současný stav poznání vesmíru, vývoje kosmonautiky s vazbami na minulost a výhledem do budoucnosti • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací • aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • pozná zajímavá místa v našem regionu	• Práce s tematickými mapami • Přiměřená charakteristika s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • Vybrané modelové environmentální problémy a možnosti jejich řešení • Základní kvantitativní a kvalitativní kulturní charakteristiky • Praktická výuka na konkrétních místech regionu • Práce s internetovým obsahem stránek zabývajících se vesmírem a kosmonautikou • cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	Př – produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlá, HIV D — demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy Ov – šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory

• <i>využívá aktivně mapy, cestovní průvodce, pracuje s internetem při vyhledávání informací</i> • <i>uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</i>		
---	--	--

6.4 Technická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Technická výchova se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny dílny je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Vyučování může probíhat také v klasické učebně nebo v terénu.

Vzdělávání v předmětu technická výchova směřuje k:

- získávání a rozvíjení znalostí mechaniky
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat s počítačem
- schopnosti ovládat pomocí počítače mechanické části stavebnice
- schopnosti uvést vytvořený výrobek do praxe
- aplikování poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (projekty)
- předmět bude rozvíjet vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, tvořivost a schopnost řešit problémy, výuka bude vedena formou skupinové a projektové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok; kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel:

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel:

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák:

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel:

- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy

- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Učitel:

- pomáhá žákům předcházet situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví
- vede žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Způsob hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, analýzou výsledků různých činností žáků (zejména praktických).

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
Technická výchova		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • Pracuje se stavebnicí • Rozvoj kreativity – mechanické dovednosti – stavění různých staveb, nejdříve jednoduchých, posléze pojízdných • Je schopen propojit mechanickou stavebnici s počítačem • Ovládá sestavenou pomůcku přes počítač <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • Pracuje se stavebnicí dle pokynů vyučujícího • Zvládá základní propojení stavebnice s počítačem	Práce s se stavebnicí Praktická výuka v dílnách Práce s počítačem – ovládání mechanické stavebnice Žák se snaží vymyslet praktické využití sestaveného výrobku	F – měření teploty, měření délky, zvuk

6.5 Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět sportovní hry je volitelný, týdenní časová dotace – viz. Tabulka učebního plánu.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a na vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních, zodpovědně se rozhodují dle situace
- si formují volní a charakterové rysy
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Žáci:

- podílí se na zápisu utkání, měření výkonu a využívání přístrojů pro měření v TV

Způsob hodnocení

Ve sportovních hrách je důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, vztah ke kolektivu a aktivitu v hodině.

- 1 – nadprůměrné pohybové schopnosti a dovednosti, aktivní o TV, samostatný, kladný vztah ke kolektivu a k TV
- 2 – průměrné pohybové schopnosti a dovednosti, převážně aktivní, dobrý vztah ke kolektivu a kladný k TV
- 3 – průměrné pohybové schopnosti a dovednosti, málo aktivní, nutný individuální přístup, bez nadšení
- 4 – podprůměrné pohybové schopnosti a dovednosti, pasivní, špatný vztah ke kolektivu a k TV
- 5 – podprůměrné pohybové schopnosti a dovednosti, velmi negativní vztah k TV, špatný vztah ke kolektivu

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
Sportovní hry		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a dokáže je uplatnit v herních kombinacích • rychle reaguje na nové podněty při hře • rozumí zásadám hraní v různých herních systémech, rychle reaguje na změnu herního systému • dokáže plnit taktické záměry trenéra • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • při cvičení uplatní svůj fyzický fond a dokáže těžit z vlastních výhod • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť	<u>Fotbal:</u> Herní činnosti jednotlivce – přihrávání, zpracování míče, vedení míče, obcházení soupeře, střelba, hra bez míče, obsazování hráče, obsazování prostoru, odebírání míče Herní kombinace – útočné – založené na přihrávce, výměně místa, činnosti „přihraj a běž“ - obranné – založené na vzájemném zajišťování, přebírání hráčů, zesíleném obsazování hráčů s míčem Herní systémy -útočné – systém postupného útoku, rychlého protiútoku, kombinovaného útoku - obranné – zónové obrany, osobní obrany, kombinované obrany Standardní situace Hra brankáře Pravidla hry <u>Florbal:</u> Herní činnosti jednotlivce - dribling, vedení míčku, uvolňování s míčkem, zpracování a přihrávání míčku, uvolňování bez míčku, vhazování míčku, obsazování hráče, obsazování prostoru, blokování střel Herní kombinace - útočné – křížení, clonění, přihraj a běž, nahození, vhazování, zpětná přihrávka, rozehrávání standardní situace - obranné – zajišťování, přebírání, zdvojování, odstupování, osobní bránění Herní systémy - útočné – postupný útok, rychlý útok, protiútok, přesilová hra - obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, zónový presink, hra v oslabení Činnost brankáře – rozcvičení, postoj, pohyb, chytání, vyražení Pravidla hry	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Basketbal:

Herní činnosti jednotlivce

- dribling, střelba, přihrávka, clonění, uvolňování s míčem na místě, uvolňování s míčem v pohybu, krytí útočníka s míčem na místě, krytí útočníka s míčem v pohybu, krytí útočníka před střelbou

Herní kombinace

- útočné – založené na přihrávce, výměně místa,
- obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, zónový presink

Herní systémy

- útočné – postupný útok, rychlý útok, protiútok,
- obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, zónový presink

Pravidla hry

Volejbal:

Herní činnosti jednotlivce

- podání, přihrávka, nahrávka, útočný úder, blokování

Herní kombinace

- herní kombinace útočné bez signálu, herní kombinace útočné na signál, herní kombinace obranné

Herní systémy

- každý střední přední hráč nahrávačem, se třemi nahrávači, se dvěma nahrávači, s jedním nahrávačem, specializovaní hráči

Pravidla hry

Další sportovní hry:

softbal, badminton, házenou, ringo a ping pong, přehazovaná a míčové hry
- základy hraní a pravidel

Význam pohybu pro zdraví

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

6.6 Technické kreslení

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Technické kreslení je vyučován jako volitelný předmět v 8. ročníku. Týdenní časová dotace je 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět má žáky seznámit se základy technického kreslení. Žáci by se měli naučit používat pomůcky a materiály pro rýsování, používat šablony k popisu technickým písmem, zobrazovat tělesa do roviny a opačně modelovat tělesa ze zadaných obrazů, orientovat se v jednoduchých technických nákresech ze strojírenství i stavebnictví.

Předmět vede žáky k přesnosti a pečlivosti, výrazně přispívá k rozvoji prostorové představivosti žáků, kterou mohou uplatnit při řešení praktických problémů, s nimiž se žák setkává ve škole i mimo ni.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák se seznamuje s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru technické kreslení

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a matematické postupy

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a souvisle

Kompetence sociální a personální

- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně pomůcky potřebné k technickému kreslení
- dodržuje postup práce a své znalosti využívá v běžné praxi

Kompetence digitální

- žák vyhledává potřebné informace z více zdrojů, v digitálním prostředí jedná bezpečně

Způsob hodnocení

Podklady pro klasifikaci získává vyučující soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů, pokroků a připravenosti na vyučování, analýzou výsledků různých činností žáků.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
Technické kreslení 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Načrtne a sestrojí rovinné útvary Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary	• základy rýsování – druhy čar, technické písmo • rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) • prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol • kótování a měřítko zobrazení – zásady kótování, zobrazování a kótování plochých těles, měřítko zobrazení, kóty ve strojírnosti a ve stavebnictví • volné rovnoběžné promítání • pravoúhlé promítání na dvě navzájem kolmé průmětny – půdorys a nárys, sdružené průměty těles, síť těles	rozvoj schopnosti poznávání – kreativita tabule, pravítko, kružítko, šablona pro normované písmo VV tabule, pravítko, kružítko, modely těles VV, PČ

7 Nepovinné předměty

7.1 Konverzace v Anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce slouží k osvojení potřebných řečových dovedností a jazykových prostředků a ke zlepšení komunikace v cizím jazyce. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět je vyučován jednu hodinu týdně jako nepovinný předmět v osmém ročníku. Předmět prohlubuje a upevňuje dosavadní znalosti a dovednosti žáka. Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, tvořivých činnostech a hře. Důraz je kladen na zvukovou podobu jazyka a na práci s autentickými materiály. Dále se prohlubuje povědomí žáků o kultuře anglicky mluvících zemí. Jednotlivá témata jsou zpracovávána s ohledem na zájmy žáků.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Konverzace v anglickém jazyce je zaměřena hlavně na aktivní používání anglického jazyka, žáci jsou vedeni k prezentaci vlastních názorů, postojů a návrhů řešení problémů. Do výuky budou záměrně zařazovány takové metody a formy práce, které rozvíjejí žákovu schopnost komunikovat a kooperovat v týmu. Jsou využívány autentické materiály a pracovní listy s tematicky zaměřenou slovní zásobou. Výuku lze obohatit množstvím aktivit a her, které v žácích vzbuzují soutěživost a větší zájem o jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, posilovat pozitivní vztah k učení
- vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- rozvíjet jazykovou paměť (čtení a poslech s porozuměním, psaní)

Kompetence komunikativní

- komunikovat na odpovídající úrovni (ústně i písemně)
- publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičovat vyprávění, dialog

Kompetence k řešení problémů

- vytváření praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

- podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- kriticky hodnotit práci týmu, svoji i ostatních členů v týmu

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů
- budování přátelské a otevřené atmosféry ve třídě
- vedení žáků k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

Kompetence pracovní

- formovat si pracovní návyky a pozitivní vztah k práci
- využívat vědomosti a dovednosti získané v jiných předmětech

Kompetence digitální

- získávat, vyhledávat a spravovat digitální obsah a informace
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Způsob hodnocení

V předmětu Konverzace v anglickém jazyce se hodnotí jazyková a komunikační dovednost formou rozhovorů, individuálních a skupinových prací a projektů. Hlavní zřetel bude kladen na aktivní účast v hodinách.

ŠVP		ZŠ Čáslav, Sadová 1756
7.1.1 Konverzace v anglickém jazyce – 8. ročník		
KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) • má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti <u>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</u> • rozumí pokynům učitele při práci ve třídě, přiměřeně na ně reaguje • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• zdokonalování gramatických a jazykových dovedností. <u>ROZŠÍŘOVÁNÍ TEMATICKÉ SLOVNÍ ZÁSoby</u> • RODINA (rodina a přátelé, osobní údaje, popis lidského těla, lidské vlastnosti a povahové rysy, oblečení a jeho části, zaměstnání) • BYDLENÍ, NAKUPOVÁNÍ (dům a jeho vybavení, materiály, barvy, tvary, potraviny, nákupy, ceny, zvířata) • ŠKOLA (vzdělávací systém, školní rok, rozvrh hodin, předměty, životopis, škola a její vybavení, kalendář, datum, prázdniny, svátky, zkoušky, nemoci, zdravý životní styl) • VOLNÝ ČAS (televize, kino, divadlo, film, knihy, sporty, umění, cestování, realie anglicky mluvících zemí) • PŘÍRODA (roční období, orientace – udávání směru) • MĚSTO (budovy, obchody, komunikace s úřady, telefonování, hotely, nemocnice, policie, restaurace)	OSV - rozvoj schopností a poznání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika MDV - interpretace obsahu mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení - stavba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu MKV - kulturní diference - lidské vztahy, multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané

• <i>umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti</i> • <i>rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích</i> • <i>používá dvojazyčný slovník</i>		
---	--	--

8 Školní vzdělávací program školní družiny

8.1 Cílem naší školní družiny je:

- vést žáky k smysluplnému využívání volného času
- vytvářet přátelskou a klidnou atmosféru a posilovat pozitivní vztahy mezi žáky
- vychovávat všestranně a harmonicky rozvinutého člověka, rozvíjet osobnost žáka a upevňovat jeho znalosti a dovednosti na principu dobrovolnosti
- podporovat citlivé vztahy k lidem, přírodě, kulturním a historickým hodnotám
- učit se chránit své zdraví
- vést žáky k tvořivosti a rozvíjet jejich estetické vnímání
- posilovat vzájemnou komunikaci, toleranci a ohleduplnost
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- učit žáky přijímat pravidla a vést je k dodržování základních pravidel společenského chování

8.2 Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které budeme u žáků posilovat a rozvíjet v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Kompetence se budou prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení

- učí se s chutí
- započatou práci dokončí
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- získané poznatky dává do souvislostí
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů kolem sebe
- vnímá problémové situace a hledá nejvhodnější způsob řešení
- nenechá se odradit nezdarem, prohrou
- přijímá důsledky svého chování a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- dokáže sdělit a pojmenovat svůj problém a požádat o pomoc
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

3. Kompetence komunikativní

- dokáže formulovat a srozumitelně vyjadřovat své myšlenky a názory
- hovoří kultivovaně
- dokáže naslouchat druhým a zapojuje se do diskuse
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- využívá gesta, zvuky a jiné informační a komunikační prostředky

4. Kompetence sociální

- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis
- respektuje dohodnutá pravidla práce v týmu

- rozpozná vhodné a nevhodné chování a uvědomuje si jeho možné důsledky
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární
- posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby

5. Kompetence občanské a pracovní

- zná základní pravidla slušného chování
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlivost, agresivitu, šikanu
- odmítá a odsuzuje útlak a hrubé zacházení a dovede se bránit
- chová se zodpovědně ke svému zdraví a uvědomuje si význam zdravého životního stylu
- podílí se na ochraně životního prostředí, chrání tradice, kulturní a historické hodnoty
- má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem
- zvládá základní pracovní dovednosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- pracuje podle pracovního postupu
- dokáže dokončit a zhodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- má konkrétní představu o běžných povoláních

6. Kompetence k trávení volného času

- umí účelně trávit volný čas
- orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití
- vybírá si přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- rozvíjí své zájmy a záliby v organizovaných i individuálních činnostech

8.3 Formy zájmového vzdělávání

Školní družina organizuje pravidelnou činnost formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. V průběhu dne nabízí žákům spontánní aktivity a přípravu na vyučování. Pořádá příležitostné akce.

8.4 Časový plán

Časový plán ŠVP školní družiny není tvořen pro jeden školní rok, ale je sestaven na dobu celého vzdělávacího cyklu. Výhodou programu je jeho operativnost, možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat či přesouvat témata během několikaleté docházky žáků během docházky žáků do ŠD.

8.5 Podmínky přijímání a vyloučení žáků

ŠD je určena přednostně žákům prvního stupně. O přijetí žáka do ŠD se rozhoduje na základě zápisního lístku. Jeho součástí je písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze ŠD. V případě, že kapacita ŠD neumožňuje přijetí všech přihlášených žáků, rozhoduje o jejich přijetí ředitel školy. Přednostně jsou zařazeni žáci a žákyně 1., 2. a 3. ročníků, děti aktivně pracujících rodičů a dojíždějící.

Jestliže žák vážným způsobem porušuje vnitřní řád ŠD či ohrožuje zdraví své nebo ostatních spolužáků, může ředitel rozhodnout o jeho vyloučení. Toto rozhodnutí prokazatelně projedná se zákonnými zástupci žáka a vyhotoví o něm písemný zápis.

8.6 Charakteristika zařízení a materiální podmínky

Naše ŠD je součástí budovy základní školy a má zvláštní vchod.

Naše školní družina má 4 oddělení. Využíváme 3 samostatné herny a jedno oddělení školní družiny je umístěno ve třídě. Dvě oddělení se nachází v přízemí v oddělení „A“, jedna v prvním patře a jedna herna je umístěna ve 2. patře budovy.

Můžeme využívat i další prostory školy - tělocvičnu, počítačovou učebnu, kuchyňku po předchozím projednání a respektování provozního řádu těchto učeben. Pro pobyt venku máme k dispozici tělovýchovný areál školy a nedaleký park.

Herny jsou vybaveny moderním nábytkem odpovídajícím potřebám žáků, kobercem, pomůckami, stolními a společenskými hrami, stavebnicemi, Orffovými nástroji, sportovními potřebami a audiotechnikou (televize, DVD přehrávač, magnetofony, počítač, interaktivní tabule). Materiální vybavení se průběžně doplňuje a zlepšuje.

Žáci se svojí tvořivostí podílí na estetické výzdobě prostor ŠD. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením ŠD.

8.7 Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují tři aprobované vychovatelky s dlouholetou praxí a vychovatel, který dálkově studuje obor vychovatelství.

Personální obsazení - Věra Freitagová, Jana Všecková, David Čermák, Marcela Holubová

Vychovatelky se vzdělávají v akreditovaných kursech MŠMT a samostudiem. Vychovatel David Čermák studuje obor vychovatelství na Pedagogické fakultě UK.

8.8 Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání v ŠD je poskytováno za úplatu, výši úplaty stanoví ředitel. Tato částka je hrazena jednorázově za půl roku ve stanoveném termínu.

Úplata může být prominuta nebo snížena:

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o hmotné nouzi
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Výše úplaty ve ŠD je stanovena v souladu s vyhláškou č. 74ú2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Platby jsou zasílány na účet č. 51-609 145 0257, kód banky 0100, konstantní symbol 0308, variabilní symbol 4113.

8.9 Podmínky vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Jsme připraveni vyhledávat žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a poskytnout jim potřebnou péči.

8.10 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Naše školní družina tvoří jeden právní celek se školou. Žáci se řídí školním řádem, vnitřním řádem školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni. Vyhledáváme, zjišťujeme a hodnotíme možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny. Přijímáme opatření k prevenci rizik. Seznamujeme žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnosti, což je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

8.11 Obsah vzdělávacího programu pro školní družinu

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence	Měsíc
-----------------	---	----------------------------	-------

8.11.1 Místo, kde žijeme

Náš domov

U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny – rodinní příslušníci.	3, 4, 5	9 - 6
	Výtvarně ztvárňujeme zážitky z volného času.	4, 6	9 - 6
	Čteme knihy o dětech a jejich příhodách.	1, 6	9 - 6

Škola

U nás ve škole	Seznamujeme se s prostory školy – třídy, speciální učebny, jídelna, prostory školní družiny, tělocvična, školní hřiště, atd.	1, 2, 6	9
	Zjišťujeme, kdo je ředitelem naší školy, poznáváme učitele a provozní zaměstnance.	1,3	9
	Zamýšlíme se nad tím, co se nám na naší škole líbí, co bychom rádi změnili.	1, 6	6
	Podílíme se na výzdobě školní družiny.	1, 6	9 - 6
	Pečujeme a chráníme společný majetek.	5	9 - 6

--	--	--	--

Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů.	1,2,4	9, 4
	Ptáme se na způsob docházky do školy a bezpečnost cesty každého z nás.	1,2,4	9
	Vyhledáváme dopravní značky a soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy.	1,2,6	10, 4
	Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů pro chodce, semaforů na křižovatkách. Na vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu a uvědomujeme si příčiny nehod způsobených chodci, cyklisty a řidiči.	1,3,5	9 - 6
	Vyrábíme dopravní značky.	2,5	4
	Orientujeme se v mapě města.	2,4	4
	Výtvarně znázorňujeme dopravní prostředky.	1,2,5	4, 6
	Hrajeme si na přepravu autobusem, vlakem v roli dítěte a dospělého.	1,2,5	3, 4

Chodec, cyklista	Odhalujeme různá nebezpečí pro chodce a cyklisty.	3,4,5	9 - 6
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole.	1,6	3, 4
	Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy.	1,2,6	10, 11,3, 4

Naše město

Město, v němž žijeme	Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, sochy, pomníky, rybníky, pamětní desky).	1,2,5,6	11, 5
	Kreslíme a malujeme oblíbená a zajímavá místa.	1,3,4	11, 5
	Putujeme po městě podle mapky na určené místo.	2	4, 5
	Stavíme naše město ze stavebnic, vyrábíme maketu některé dominanty města.	2,4,5,6	5, 6
Hrajeme si na	Hrajeme si na průvodce naším městem.	1,2,3,4,5	5, 6

návštěvu	Prohlédneme si budovu městského úřadu a znak města.	1,3,4,5	3
	Seznamujeme se s posláním : - městského úřadu - informačního střediska - pošty - knihovny - lékárny - spořitelny - policie - hasičů - nemocnice	1,3,5	4, 5
	Hrajeme si na průvodce a návštěvníky města.	1,2,3	4, 5, 6
Jak žijeme	Vypravujeme si o povoláních našich rodičů.	1,4	10
	Hrajeme si na různá povolání a povídáme si o tom, co dělají lidé v našem městě v různých profesích.	2,3,4	10
	Vyprávíme si o tom, jaká povolání se nám líbí a čím bychom chtěli být.	1,4,5	4, 5
Naši pomocníci	Zajímáme se o služby v místě bydliště (obchody, čistírny, opravny, kadeřnictví, restaurace.	2,4	4, 5
	Hrajeme si na prodavače a kupující.	2,3,4	4, 5
Ochránci pořádku	Povídáme si o práci policie a o porušování zákona (např. krádeže, vandalismus a o předcházení trestnému jednání).	1,4	2
	Známe telefonní čísla na policii, záchrannou službu a hasiče.	1,4	2
Cesta do knihovny- cesta za dobrodružstvím	Jdeme navštívit knihovnu.	3,5,6	3
	Povídáme si o oblíbených knížkách a čteme si z nich ve školní družině.	3,6	9 - 6
	Čteme pověsti a příběhy z našeho regionu.	1,6	5, 6
	Kreslíme a malujeme na náměty oblíbených pohádek a hrdinů.	6	9 - 6
	Povídáme si o tom, jak kniha vzniká, jak správně s knihou zacházet.	1,6	3

	Tvoříme postavičky z pohádek, které jsme si oblíbili.	1,2,6	10 - 6
	Hrajeme loutkové divadlo z vlastnoručně vyrobených loutek.	1,3,6	11, 6

Objevitelé	Na vycházce hledáme zajímavá místa – historické kulturní památky, budovy, atd. a vyrábíme jejich makety, malujeme je.	2,3,5,6	11, 5, 6
------------	---	---------	----------

Za humny

Jsem Čech, vím, kde žiji	Povídáme si o výletech s rodinou. Kreslíme obrázky a cestujeme prstem po mapě, kde jsme byli, vyprávíme si o zajímavostech navštívených míst.	1,3,6	9, 10, 2, 3, 6
--------------------------	---	-------	----------------

Cestovní abeceda	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (města, rostliny, zvířata,...).	1,3,6	9 - 6
------------------	---	-------	-------

Tradice našeho města

Jak bylo dříve – naše historie	Navštívíme městské muzeum, prohlédneme a srovnáváme předměty, které jsou zde vystaveny, a srovnáváme se současností.	1,3,5,6	5
	Na vycházkách se seznamujeme s historií města.	1,6	9 - 6
	Čteme si pověsti z našeho regionu.	1,2,3,6	5, 6
	Vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky.	1,3,4	2
	Vyrábíme si masopustní masky.	1,2,6	2
	Ve školní družině pořádáme karneval.	1,2,6	2

Vítáme jaro	Zpíváme písničky o jaru a tančíme.	1,3,6	3, 4, 5
	Kreslíme, malujeme a vyrábíme koláže s jarní tematikou.	1,6	3, 4, 5
	Vypravujeme si o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara, čteme si básničky.	1,3,6	3, 4, 5

	Vyrábíme tradiční předměty - výrobky z různých materiálů, zdobíme velikonoční vejce.	1,2,6	3, 4, 5
--	--	-------	---------

Slet čarodějnic	Pořádáme čarodějnické odpoledne ve školní družině a soutěžíme v netradičních disciplínách.	4,6	4
-----------------	--	-----	---

Tradiční místní slavnosti	Vyprávíme si o místních slavnostech a zvycích.	3,4,5,6	11, 12, 2
	Zážitky si vypravujeme a kreslíme či malujeme.	6	11, 12, 2

8.11.2 Lidé kolem nás

Rodina

Vizitka naší rodiny	Povídáme si o naší rodině, o vzájemných citových vztazích.	2,3,4,5	12
	Představujeme povolání našich rodičů.	3,4	9
	Vyrábíme (kreslíme a vystřihujeme) si své peníze.	2,6	1
	Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka – prosím a děkuji)	1,3,6	9 - 6

Do rodiny patří nejen babička a dědeček	Povídáme si o povoláních našich prarodičů.	1,3,5	10
	Hrajeme si na zaměstnání a řemesla. Hádáme je podle pantomimy.	3,4	10 - 6
	Zpíváme písničky o práci a životě našich předků.	6	9 - 6
	Víme, jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je sestřenice, bratranec, teta, strýc).	3,4,5	10

Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.	1,3,4	5
	Vyrábíme dárky maminkám.	3,4,6	5

Kamarádi

Mí kamarádi	Povídáme si o kolektivu dětí v našem oddělení – zjišťujeme rozdíl mezi slovy kamarád, přítel, spolužák.	1,3,4	9 - 6
	Výtvarně znázorňujeme své kamarády a přátele. Vytváříme koláž z portrétů dětí.	3,4	9 - 6
	Při hře zjišťujeme, jak se známe (podle hlasu, popisu, hmatu).	1,3,5	9 – 6
	Učíme se na výkonech a chování spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý).	1,2,3,4,5,6	9 - 6

Nejsme všichni stejní, cvičíme smysly	Uvědomujeme si, jak jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky či tělesně).	3,5	3
	Hrajeme hry k procvičení smyslů, které nahrazují postiženým některou schopnost.	2,3,4	3 - 6

Svátky a oslavy

Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.	2,3	11, 12
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.	3,4	12

Kouzelný čas Vánoc	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině	1,3	12
	Zpíváme vánoční koledy, učíme se básničky a písne s vánoční tematikou.	1,6	12
	Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic a obchodů.	3,4	12
	Vyrábíme vánoční výrobky a ozdoby z různých materiálů.	1,2,6	12
	Naši třídu si zdobíme vánočními motivy.	6	12
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům.	4,6	12
	Zkoušíme vánoční zvyky.	1,2,6	12
	Uspořádáme si vánoční besídku s posezením u čaje s cukrovím a kulturním programem.	4,6	12

Karneval	Vyrábíme masky.	2,4	2
	Ve školní družině uspořádáme karneval s vyhlášením nejlepší masky a taneční soutěží.	6	2

Velikonoce	Vypravujeme si o národních a místních zvycích spojených s jarem.	1,3	3, 4, 5
	Vytváříme různé výrobky s velikonočním námětem.	1,6	3, 4
	Nacvičujeme velikonoční koledy.	1,3,6	3, 4

Den dětí	Povídáme si o významu Dne dětí. Plánujeme, jak ho oslavíme – soutěžíme na hřišti v netradičních disciplínách.	1,2,3	6
	Uspořádáme celodružinovou diskotéku.	6	6

Jak se správně chovat

Člověk mezi lidmi	Hrajeme si a učíme se poděkovat, poprosit, omluvit se, správně zdravit.	1,2,3	9 - 6
	Uplatňujeme etiku v praxi – na diskotéce ve školní družině.	3,4,5,6	12, 4, 6
	Tančíme lidové tance, cvičíme krokové variace jednoduchých společenských tanců.	1,4,5,6	10
	Na diskotéce tančíme na moderní hudbu.	6	12, 4, 6
	Hodnotíme chování ve školní jídelně a kulturně stolujeme.	4	9 - 6

Cestou necestou	Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně.	1,2,3,4,5	4
	Hrajeme scénky, jak se máme chovat v dopravních prostředcích.	1,2,3,4,5	4
	Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodech, v dopravních prostředcích.	1,2,3,4,5, 6	9 - 6

Návštěva kina, divadla, koncertu, výstavní síně	Připravujeme se na návštěvu kina, divadla – vhodný oděv, hovoříme o správném chování v kině, divadle, na koncertu.	4,5	1, 2
	Poznáváme různé hudební nástroje (použití názorné ukázky a encyklopedie).	1,2,6	11, 12, 2 10 - 6
	Nacvičujeme zacházení s orffovským instrumentářem – soutěžíme v poznávání podle zvuku.	1,6	
Mluvíme správně?	Cvičíme si jazyk (jazykolamy, dechová cvičení).	1,3,5	9 – 6
	Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka.	1,3,5	9 – 6
	Dramatizujeme jednoduché pohádky.	1,2,6	10, 11, 12
	Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatním.	1,3,6	6
Řekni to i beze slov	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, děje a pocity.	2,3,4,6	9 - 6

V restauraci u stolu	Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách.	1,3,5	9 - 6
	Cvičíme se ve správném stolování.	3,4	9 - 6

V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu.	2,5	9 - 6
	Dodržování zásad správného stolování denně procvičujeme ve školní jídelně.	1,3	9 - 6
	Kulturní prostředí si připravujeme i o svačinách v družině.	1,3	9 - 6

8.11.3 Lidé a čas

Náš denní režim

Co vše stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.	1,2,3,6	9
	Povídáme si o jednotlivých činnostech denního režimu, přiřazujeme k nim vhodnou dobu a odhadujeme, jak dlouho se jim věnujeme.	2,5,6	9, 10
	Společně vyvozujeme, co je správně využitý a promarněný čas.	1,4	9 - 6
	Připravujeme týdenní plány naší činnosti školní družiny.	1,2	9 - 6
	Kreslíme a malujeme, co jsme zažili o volném čase.	6	9 - 6
	Připravujeme náměty na vycházky v jednotlivých ročních obdobích.	5,6	9 - 6
	Vyprávěním, kreslením či malováním si připomínáme, co se nám na vycházkách líbilo.	6	9 - 6

Kdy se nejlépe připravíme do školy	Povídáme si o významu režimu dne.	1,2	9 - 6
	Hrajeme hry a soutěže, při nichž si procvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1,3,6	9 – 6
	Využíváme počítač pro získávání mnoha informací.	1,5	9 - 6
	Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději, besedujeme nad důvody obliby.	1,3	1, 6

Jak se mění lidé

Když jsme byli malí	Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho dětství.	1,3,5	10 – 6
	Besedujeme o tom, co člověk může v jednotlivých obdobích života prožít a naučit se.	1,2,3	10

Jak se mění věci, budovy a město

Putování časem	Porovnáváme staré obrázky našeho města se současností.	1,2,3	5
	Sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy.	2,3,5	5
	Na vycházce hledáme zajímavé historické objekty.	1,4,6	5
	Srovnáváme život v minulosti a dnešek.	1,3	5

Lidé a minulost	Čteme české pohádky, říkadla, hádanky, jazykolamy. Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se minulosti, ilustrujeme pohádky, dramatizujeme pohádky.	1,2,3,4,6	9 - 6
	Učíme se a zpíváme lidové písně, učíme se je interpretovat s jednoduchým pohybovým doprovodem.	1,2,6	9 - 6

8.11.4 Rozmanitost přírody

Příroda kolem nás – rostliny a živočichové

Jak se mění náš strom	Na vycházkách pozorujeme přírodu, vybereme si k pozorování např. různé stromy, keře, rostliny a v encyklopediích hledáme údaje.	3,5,6	9 - 6
	Výtvarně znázorňujeme a vytváříme koláže stromů, keřů, květin.	1,2,3	9-11, 3 - 5
	Vypravujeme si a pozorujeme, jak vzniká nový strom, keř, rostlina	1,2	3, 4, 5
	Porovnáváme, jak se v jednotlivých obdobích příroda mění.	1,6	9 - 6
	Přírodní materiál využíváme pro tvorbu obrázků a dekorací.	1,2,6	9,10, 11
	Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky při výtvarných činnostech.	1,2,6	10, 11

S hlavou v oblacích	Při vycházkách pozorujeme život na stromech.	1,2,3	9 - 6
	Poznáváme ptáky podle vzhledu hledáním v atlasech.	1,2,6	10, 1, 3
	Kreslíme, modelujeme a vytváříme koláže s ptáky.	1,2,6	10 -1
	Krmíme ptáky v zimě, víme, co jim chutná i škodí.	3,5,6	12, 1, 2
	V zimě pozorujeme stopy ptáků na sněhu.	1,2	12, 1, 2
	Sledujeme, kdy k nám přilétají různé druhy tažných ptáků, zjišťujeme, kdy a kam odlétají.	1,2,3	10, 3

Naše květiny	Máme družinu samou květinu – povídáme si o různých květinách a o jejich podmínkách k životu.	3,5,6	3 - 6
		1,2,6	9 - 6
	Pečujeme o květiny – pěstujeme, zaléváme.	1,21,3	3 - 6
	Z květin si vytváříme hezké prostředí ve školní družině.	6	9 - 6
	Hrajeme pexesa a kvarteta s náměty rostlin a živočichů.		

Máme rádi zvířata	Získáváme informace z knih, encyklopedií a atlasů o životě zvířat ve volné přírodě a v ZOO.	1,3,6	9 - 6
	Na vycházkách poznáváme, kteří živočichové žijí volně v našem okolí.	1,3,6	9 - 6
	Vyprávíme si o domácích zvířatech, a jejich péči.	1,6	4 - 6
	Rozlišujeme na domácí, volně žijící zvířata a která jsme viděli v ZOO.	1,2,6	9 - 6
	Zvířata výtvarně znázorňujeme, vytváříme koláže, skládáme z papíru.	1,6	9 - 6
	Dozvídáme se o chráněných a ohrožených druzích zvířat.	1,6	9 - 6

Roční období

Příroda a my	Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty.	1,2	9 – 6
		1,3	9 - 6
	Čteme si o přírodě a o jejích proměnách.	1,3	9 - 6
	Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou.		

	V hudebních chvílkách zpíváme známé písničky o zvířatech, rostlinách, počasí. Pokoušíme se o jednoduchý pohybový doprovod.	1,3	9 - 6
	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.	1,3	9 - 6
	Poznáváme a pozorujeme živočichy a rostliny na vycházkách	1,3	9 - 6

Podzim	Jdeme na vycházku a vypravujeme si o sklizni na zahrádkách a polích	1,6	9, 10, 11
	Zpíváme známé písničky ze života lidí při práci na hospodářství.	1,3	9, 10, 11
	Z vlastních zkušeností si povídáme o sklizení ovoce a zeleniny a jejím dalším použití ve stravování.	1,6	9, 10, 11
	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti a vůně.	1,3	9, 10, 11
	Kreslíme a modelujeme ovoce a zeleninu.	1,6	9, 10, 11
	Vyrábíme a pouštíme draky	2	9, 10, 11

Zima	Povídáme si o zvířatech, která u nás přezimují.	3,6	12, 1, 2
	Vyrábíme jednoduchá krmítka.	1,6	1, 2
	Na vycházce pozorujeme zimní krajinu.	1,3,6	12, 1, 2

Jaro	Na vycházce pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě.	1,3	3, 4, 5
	Výtvarně znázorňujeme a skládáme z papíru první jarní květiny.	1,6	3, 4, 5
	Kreslíme a malujeme mláďata domácích zvířat.	1,6	3, 4, 5
	Hrajeme kuličky.	6	3, 4, 5

Léto	Povídáme si o letní přírodě, počasí, dovolených, o letních prázdninách.	3,6	5, 6
	Na vycházce pozorujeme rozmanitost přírody.	1,3	5, 6
	Výtvarně znázorňujeme léto a jeho kouzlo.	1,6	5, 6

Voda

Vodní hrátky	Besedujeme o vodě, jejích skupenství a o významu vody (použijeme obrázkový materiál dětských encyklopedií).	1,2	1
	Provádíme jednoduché pokusy – odpařování vody, srážení par, vlastnosti mrznoucí vod	1,2	1

Chráníme si své životní prostředí

Pomáhám i já	Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí.	1,3,6	5
	Seznamujeme se s tím, jak přispět k ochraně přírody a jak správně třídit odpad.	1,2,5,6	5
	Při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozuje činnost člověka.	4,6	5
	Povídáme si o procházkách v lese – o sbírání hub.	1,5	9, 10
	Pracujeme s atlasy hub a rozlišujeme houby na jedlé a jedovaté.	1,6	9, 10

V lese	Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu, zjišťujeme, co do lesa nepatří.	1,4,5	9, 10, 6
	Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě.	1,6	6
	Na vycházkách sledujeme živočichy, rostliny, neživou přírodu.	1,3,6	9 - 6
	Kreslíme květiny, živočichy a v atlasech zvířat a rostlin hledáme nejdůležitější údaje.	2,5	9 - 6
	V atlasech rostlin zjišťujeme, které jsou léčivé.	1,2	5, 6
	Čteme si příběhy o životě zvířat ve volné přírodě.	1,6	9 - 6

Cesta do pravěku	Besedujeme nad obrázkovými encyklopediemi o životě zvířat žijících v dávných dobách.	1,3,6	5, 6
	Kreslíme, malujeme a modelujeme prehistorická zvířata.	1,6	5,6

8.11.5 Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo

Já - my	Z encyklopedií se dozvídáme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích.	1,2,3	1, 2
	Na arch balicího papíru obkresluje postavu jednoho z nás a do obrysu dokresluje nejdůležitější tělesné orgány.	3,4,5	1, 2

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co nám škodí

Naše tělo – kouzla pro zdraví	Vypravujeme si o otužování a zdravém životním stylu.	1,3	9 – 6
	Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (tělesně a duševně).	5,6	9 – 6
	Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky, čistotu oděvu a jeho vhodnost vzhledem k teplotě v místnosti a venku.	3,5,6	9 – 6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	1,4,5	1, 2
	Vymýšlíme si popletený příběh o posloupnosti jednotlivých úkonů osobní hygieny.	1,2,3	1, 2
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování.	1,2,3	9 - 6
	Vzájemně se upozorňujeme na prohřešky proti těmto zásadám.	4	9 - 6

Náš zdravý jídelníček	Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy.	1,2	3, 4
	Z nabídky potravin sestavujeme zdravý jídelníček.	3,4	3, 4
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť, hmat) ovoce, zeleniny, koření a dalších potravin.	1,3	9 - 6
Chci být zdravý	Povídáme si o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci.	1,6	1, 2
	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku, jak zacházet s léky.	1,3	1, 2
	Přesvědčujeme se o tom, že je správné pečovat o své zdraví.	1,2,3	1, 2
	Při vycházce jdeme ke zdravotnímu středisku, k nemocnici a hovoříme o různých odděleních, ve kterých se lidé mohou léčit, kde najdeme lékařskou pohotovost.	1,5	1, 2
	Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění.	1,5	4, 6

U lékaře	Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při jízdě na kole, při koupání, sáňkování...	1,3	9 - 6
	Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví.	1,4	1, 2, 5, 6
	Hrajeme si na lékaře a na pacienta a na lékaře. Nebojíme se návštěvy ordinace.	2,3	1, 2

Pečujeme o svůj vzhled	Při každodenních tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo.	6	9 – 6
	Dbáme na vzhled a čistotu našeho těla.	1,2,3	1, 2

Řešíme nebezpečné situace	Procvičujeme, jak se bezpečně chovat v silničním provozu, abychom se vyhnuli úrazu.	1,4	4
	Vyprávíme, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme nebezpečnou situaci zvládli.	3,5	4
	Učíme se přivolat pomoc - dospělého, lékaře, policii, hasiče, dětské krizové centrum.	1,4	4
	Zjišťujeme důležitá telefonní čísla.		

	Učíme se zásadám první pomoci.	1,4	4
	Přenášíme zraněného, poskytujeme první pomoc při zlomenině.	1,4	4
	Soutěžíme v dalších úkolech, které bychom měli zvládat při první pomoci.	1,2	4
		1,2,3,5	4

Chodíme ven každý den

Každodenní pobyt venku	Chodíme do přírody, na školní hřiště apod.	5,6	9 - 6
	Hrajeme známé i nové hry.	6	9 - 6
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem či se švihadlem.	6	9 - 6
	Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách).	6	9 - 6
	Cvičíme uvolňovací cviky, v tělovýchovných chvilkách relaxujeme při hudbě.	1,6	9 - 6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme.	6	9 - 6
	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6	9 - 6
	Nacvičujeme vybíjenou a kopanou na hřišti a v tělocvičně.	6	9 - 6
	V encyklopediích vyhledáváme a seznamujeme se s různými druhy sportů.	1,6	1 - 6
	Kreslíme a malujeme zážitky z celoročního sportování.	6	9 - 6

Zimní radovánky	Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy ptáků a zvířat na sněhu.	3,5,6	12, 1, 2
	Soutěžíme, kdo nejrychleji (nejdokonaleji) postaví sněhuláka.	6	12, 1, 2
	Závodíme v hodu koulí na cíl, do dálky apod.	6	12, 1, 2
	Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky.	6	12, 1, 2

Adela Tandra